

Cannabisi inerteqqutaajunnaarsinneqarpat pitsaaqutaasinnaasut aamma ajoqutaasinnaasut pillugit nassuiaat

Allakkiaq WHO (Jakob Manthey) suleqatigalugu Innutaasut Peqqissusiannik Ilisimatusarfimmit (Christina Viskum Lytken Larsenimit aamma Christine Ingemannimit) suliarineqartoq.

10. oktobari 2024

Imarisai

1. Tunuliaqutaq	3
2. Hashimik atuineq	6
Hashimik atuisarnermi ukiutigut aamma suaassutsitigut assigiinngissutit.....	6
Hashimik atuinermi inuuniarnikkut naligiinnginneq	7
Innuttaasut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaasut akornanni hashimik atuineq	8
Meeqqat aamma inuusuttut akornanni hashimik atuineq	8
3. Cannabisi pillugu malittarisassaliorneq	10
Inerteqquteqarneq	11
Inerteqqutaajunnaarsitsineq	12
Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq	12
Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsineq	13
Unioqqutitsisarneq	13
4. Atuinermut, peqqissutsimut, pinerlunnermut aamma aningaasaqarnermut tunngatillugu malittarisassat ilusissaannik assigiinngitsunik isumaliutiginninneq	15
Meeqqat inuusuttullu pillugit suleqatigiit	18
5. Cannabisi pillugu assigiinngitsunik ilusilinnik malittarisassaliornermi pitsaqaqtaasinnaasunut aamma ajoqutaasinnaasunut tunngatillugu eqikkaaneq.....	19
6. Pitsaaliuineq aamma katsorsaaneq	20
Pitsaaliuilluni suliniutit	20
Hashimik atornerluisuunermik katsorsartinneq.....	21
Najoqqutat	22
Ilanngussaq 1: Paasissutissanik pissarsiffigineqartut pillugit paasissutissaq	
Ilanngussaq 2: Ikiaroornartut pillugit inatsit	
Ilanngussaq 3: Policy options to regulate cannabis: pros and cons from a public health perspective	

1. Tunuliaqutaq

Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen (Inuit Ataqtigiit) UPA 2023-mi siunnersuuteqarpoq: "Ikiaroorartup cannabis-ip inerteqqutaajunnaarsinneqarpat pitsaaqutai aammalu ajoqutai misissuiffigineqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut nassuiaammik suliaqaqqullugit peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat pitsaaqutit ajoqutaasinnaasullu nammaqatigiissumik siammasissumillu nalilersuissaaq, taamatuttaarlu, 18, 21, aammalu 25-nik ukioqaraanni ukiutigut killiliussaqaarsinnaanerit periarfissaasut misissorneqassallutik. Nassuiaat cannabis-ip qanoq inerteqqutaajunnaarsinneqarsinnaanera aammalu qanoq tuniarsinnaaneranik imaqaassaaq kingusinnerpaamillu ukiakkut 2024-mi Inatsisartunut tunniunneqassaaq."

Allakkiap allanut pituttorsimangitsumik aamma qulaajaaffiusumik suliarineqarnissaa qulakkeerniarlugu nassuiaammik taassuminnga suliaqarnissaa Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmit suliakkiutigineqarpoq. Innuttaasut Peqqissusiannik Ilisimatusarfik tamatuminnga suliaqarnissaminut toqqarneqarpoq, aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit peqqinnissaaq pillugu suleqatigiiffiat WHO, nunani tamalaani tamatumunnga tunngatillugu ilisimatuussutsikkut allaaserisanik misissuinermit tapertaasoq, suleqatigalugu ilisimatuussutsikkut misissuisimanerit piusut tunngavigalugit allakkiamik suliaqarnissaanik qinnuigineqarluni.

Inuiaqatigiit peqqissusiannik isiginninneq tunngavigalugu pitsaaqutaasinnaasut aamma ajoqutaasinnaasut allakkiami nassuiarneqarput. Cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinermit pitsaaqutaasinnaasut aamma ajoqutaasinnaasut Kalaallit Nunaanni hashimik atuineq pillugu paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut (tak. ilanngussaaq 1), cannabisimik atuineq pillugu nunani tamalaani ilisimatuussutsikkut misissuinerit, peqqissutsikkut kinguneqaataasussat, unioqqutitsilluni iliuuseqarnerit aamma aningaasaqarnermut attuumassutillit, kiisalu suliaqaqarfiup iluani inuit pingaarutilimmik inissisimasut (ass. tusarniaanermi akissutit) isiginninnerat tunngavigalugit misissorneqarput. Cannabisimit sanaanut tamanut tunngatillugu (hashi ilanngullu) allakkiami Cannabis¹ taaguutitut pingaarnertut atorineqarpoq. Taaguut hashi hashi pillugu toqqaannartumik oqaluuserisaqartoqartillugu, imaluunniit apeqqutigineqartillugu (soorlu misissuinerit) atorineqarpoq.

Inuiaqatigiit peqqissusiannut inunni ataasiakkaani aamma ilaqutaariinni pissutsit amerlasuut sunniuteqartarput. Peqqissutsimut tunngatillugu inuuniarnikkut naligiinngissutinut pissutaasunut tunngatillugu inuiaqatigiinni inissisimaaffiit assigiinngitsut akornanni, illuatungaani inuit ataasiakkat illuatungaani ataatsimut isigalugu inooqataanikkut aningaasaqarnikkullu, kulturikkut aamma avatangiiserisanut tunngatillugu sunniivigeqatigiinnerit pissutaallutik (Dahlgren & Whitehead, 2021). Inuup ukiui, suaassusia aamma inunnguuseralugu kingornussaai taassuma peqqissuunissamik periarfissaanut sunniuteqartarput. Tamatuma saniatigut inuup pissusilersuutigisartagai aamma inooriaaserisaa sunniuteqartarlutik. Assersuutigalugu inuit pisuni pitsaanngitsuni amerlasuutigut aarlerinaatilmik pissusilersuuteqarnissamut, soorlu

---

¹ Definition af Jakob Mathey (WHO): Cannabis oqaasiuvoq naasumut ('cannabis sativa'-mut) aamma naasup taassuma sikkernerisa nuuinut panersikkanut, nakorsaaniissaaq aamma peqqissaaniissaaq siunertaralugu atorineqarsinnaasunut, tunngatinneqartoq. Cannabinoidit arlallit naasup arnavissap sikkersuisa nuuini pinngorartarput, taakkunanga pingaarnerpaaq tassaalluni delta-9-tetrahydrocannabinol (THC), aanngajaarnertut sunniuteqartartoq. Hashi, hashi imaluunniit kutsuk cannabisit, cannabinoidit naasut sikkersussaannit avissaarsimasunit pinngortunit, suliaavoq alla, aammalu amerlasuutigut THC-mik sakkortunerusumik annertuumik akoqartarluni. Kutsuup aamma sikkersup atorineqarnera nunat akornanni allanngorarpoq (ass. Marokkomut, haship nalinginnaasumik sanaartorneqartarfanut, qaninneq pissutigalugu kutsuk Europap Kujasissuani nalinginnaanerulluni), aamma nakkutillineq killeqarsimappat sanaartukkat marluk tamarmik akuutissanik ulorianartunik mingutsinneqarsimasinnaallutik.

pujortartarnikkut, aarlerinaateqarnerusarput, aammalu peqqinnartumik inuuneqarnissamik toqqaanissaminnut aningaasaqarnikkut aporfeqarnerusarlutik. Tulliatut inooqataanikkut aamma ataatsimoorneq tunngavigalugu sunnerneqarnerit pisarput, tassunga ilanngullugit inooqataanikkut attaveqarfiit aamma tapersersuiffiusut allat, ileqqussaasunik aamma ileqqussaannngitsunik malinniffiusut. Kingulliup tullia atortorissaarutinut aamma kiffartuussissutinut pingaarutilinnut tunngasunik ilaqarpoq, soorlu peqqinnissaqarfiup tunniussinnaasaanut, ilinniarsinnaanermut aamma suliffeqarsinnaanermut tunngasuullutik. Naggataatigut, aamma inissisimaffinni tamani, aningaasaqarnermut, kulturimut aamma inuiaqatigiit ataatsimut isigalugit avatangiiserisat, tassunga ilanngullugit nunap aningaasaqarnikkut inissisimanera, suliffeqarnermut tunngasut aamma kulturikkut ileqqut saqqumilaarnerusut nassaassaapput.

Tassa imaappoq nassuiaammi inuiaqatigiit peqqissuunissaat tunngavigalugu isiginnineq aallaavigigutsigu taava inuit ataasiakkaat inooriaasiat kisiat isiginngilarput, kisiannili ataqatigiinnera aamma inuiaqatigiit avatangiiserineqartut, inuit ataasiakkaat aamma ilaqutariit peqqinnartumik toqqaanissaminnut periarfissaat, aamma sapinngisamik qaffasinnerpaamik peqissuseqarnissaq ilanngullugit isigineqarput.

Pissutaasut annertuut, innuttaasut akornanni cannabिसimik atuinermut aamma pinngitsuuisinnaajunnaanermut sunniteqartut, nunat tamalaat akornani ilisimatusarnerni erseqqissaatigineqarput. Cannabिसimik atuisut akornanni pinngitsuuisinnaajunnaarneq tarnikkut peruluuteqarnermut/psykoseqarnermut sanilliullugu nalinginnaanerusoq, aarlerinaatinut pissutaasut arlallit sunnertiassuseq annertunerulersippaat, tassunga ilanngullugit ataatsikkut tupamik atuneq, siusissukkut atuilerneq aamma atuikulaneq (Curran et al., 2016). Ilisimatusarnerup takutippaa, suaassutsinut tunngatillugu assigiinngitsoqartoq, taamaalillutik angutit cannabिसimik atuilertarnerat siusinnerusarluni, aammalu taamaalillutik pinngitsuuisinnaajunnaarnissaasa aarlerinaataat annertunerulluni (Halladay et al., 2020). Inuusuttunut tunngatillugu cannabिसimik atuinermik aallartitsinissamut aarlerinaateqarnerulersitsisinnaasut, kiisalu atuinerup ineriartorneranut pissutaasinnaasut arlaqarput. Taakkununga ilaapput, ilaqutariinni atornerluisuuneq, inuusuttup inooqataanikkut attaveqarfiini pissusilersuutit, aamma inooqataanikkut aningaasaqarnikkullu pissutsit (Garipey et al., 2022; Halladay et al., 2020; Suarez-Maldonado et al., 2022). Inuusuttut cannabिसimik atuilinnginnissaat anguniarlugu pitsaaliuineq, kiisalu aamma aarlerinaatinut pissutaasunik akiuineq pingaaruteqarput, ilaatigut cannabिसimik atuneq ataatsimut isigalugu, kiisalu cannabिसimik atuinerup inunnut ataasiakkaanut, ilaqutariinnut aamma inuiaqatigiinnut peqqissutsikkut, inooqataanikkut aamma aningaasaqarnikkut kingunerisinnaasai annikillisinnaarlutik.

Cannabisi maannamut nunami maani inerteqqutaavoq (tak. ilanngussaq 2), taamaattorli inuiaqatigiit inersimasortaasa pingajorarterutingajaasa atortarpaat (Larsen et al., 2019). Hashimik atuneq atuartuunerup nalaani atuartut angajullit akornanni pilereertarpoq (Niqlasen et al., 2022). Taamaalilluni cannabिसimik atuneq siammaseerpoq, aammalu ikiaroorartunut allanut ilanngullugu atornerqartarnera ilisimalluarneqareerluni. Innuttaasut hashimik pinngitsuuisinnaajunnaarsimasut amerlasuut aamma imigassamik aalakoornartortalimmik annertuumik atuisuullutilluunniit pinngitsuuisinnaanngillat (Niqlasen, 2024). Tamanna innuttaasut akornanni meeraanermi misigisanik kingunerlutsitsisunik, annertuumik pisartumik, ilagaanni, soorlu kinguaassiutitigut innarliinernik, angerlarsimaffimmi nakuusernermik aamma imigassamik aalakoornartortalimmik ajornartorsiuteqarnernik, inuiaqatigiinni innuttaasut akornanni pinngitsuuisinnaajunnaarnissamik ajornartusiuteqalersinnaaneq qaffassissumik inisissisimareersoq annertuumik aarlerinartumiinneq aamma pineqarpoq (Curran et al., 2016; Garipey et al., 2022; Halladay et al., 2020; Kyvsgaard, 2020; Niqlasen, 2024; Ottendahl et al., 2021; Suarez-Maldonado et al., 2022). Taamaattumik cannabisi ullumikkut inooqataanikkut aamma peqqissutsikkut ajornartorsiutaareernera pissutigalugu ingerlatsiviit assigiinngitsut akornanni suliassaqarfimmi sulialinnit ernumassuteqarneq annertoq oqaatigineqarpoq, aamma inuuniarnikkut

peqqissutsikkullu pissutsit pitsanngortinniarlugit innuttaasut akornanni cannabisimik atuinerup appartinnissaa pingaaruteqarpoq. Inuiaqatigiinni cannabis pillugu malittarisassaliornissami peratarsinnaasut assignngitsut pillugit nassuiaammut, matuma ataaniittumut, peqqinnissaq aallaaviusoq paasissallugu pingaaruteqarpoq.

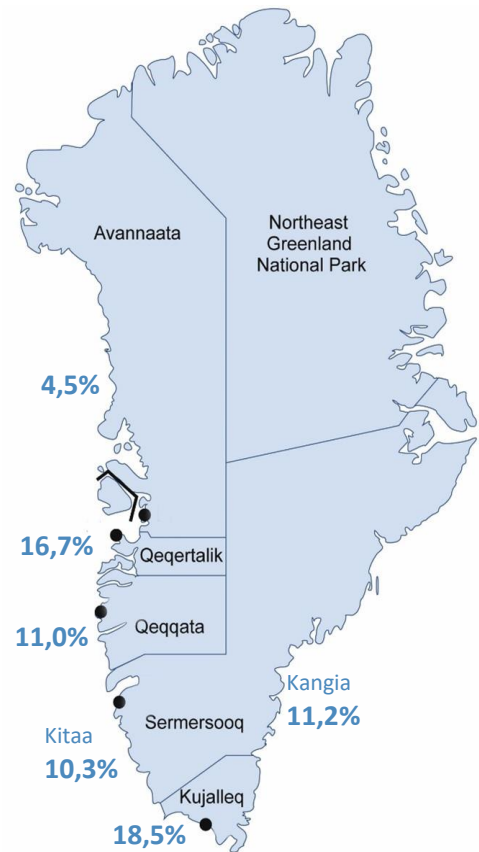
2. Hashimik atuineq

2018-imi Innuttaasut peqqissusiannik misissuinermi 30%-it hashimik ukiup kingulliup ingerlanerani pujortarsimallutik akissuteqarput. Kisitsit taanna EU-mi nunanut sanilliullugu qaffasissorujussuuvoq. Tyrkiami kisitsit 1,8%-iulluni appasinnerpaavoq, Danmarkimi 12,5%-iulluni qeqqani inissisimalluni, Tjekkiemi kisitsit 22,9%-iulluni EU-p iluani qaffasinnerpaajulluni (EUDA, 2024). Qaammammut ikinnerpaamik ataasiarluni hashimik atuisarneq alajangersimasumik atuisarnertut nassuiarneqarpoq. Aalajangersimasumik atuisarnertut tunngatillugu nunap ilaani sumiiffinni assigiinngissutit annertupput, Kujallermi 15+-inik ukiullit akornanni 18,5%-imiit Avannaani 15+-inik ukiullit akornanni 4,5%-inut (takussutissiaq 1). Nuuk kisiat isigissagutsigu, 15+-inik ukiullit 10%-iisa missaaniittut hashimik ikinnerpaamik qaammammut ataasiarlutik pujortartarput.

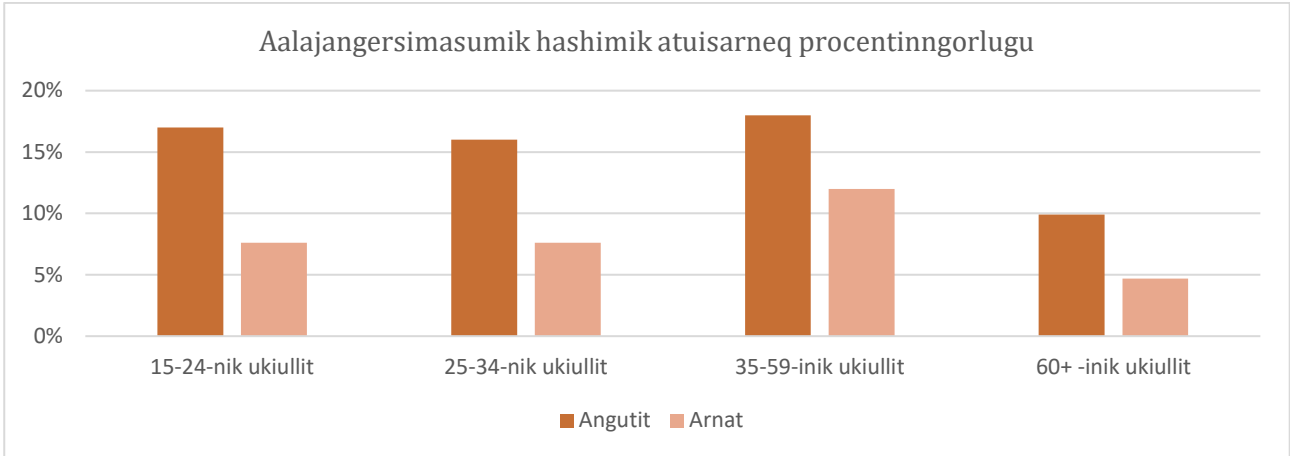
Hashimik atuisarnermi ukiutigut aamma suaassutsitigut assigiinngissutit

Ataatsimut isigalugu 2018-imi Innuttaasut peqqissusiannik misissuinermi angutit peqataasut annanut sanilliullutik hashimik aalajangersimasumik atuisartut akulikinnerupput, aamma misissuinerup takutippaa annertussuseq 60-inik ukioqalernissaq tikillugu aalaakkaasuusartoq. Innuttaasut ataatsimut katillugit agguaqatigiissillugu 9%-it qaammammut ikinnerpaamik ataasiarlutik imaluunniit akulikinnerusumik hashimik atuisarput. Inuusuttut 35-t inorlugit ukiullit akornanni aalajangersimasumik atuisartut 12%-iupput.

Peqataasut 15+-inik ukiullit akornanni aalajangersimasumik hashimik atuisarlutik akissuteqarsimasut suaassusii aamma ukiui malillugit agguataarneqarnerat takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaapput. Aalajangersimasumik atuisarneq hashimik qaammammut ataasiarluni, imaluunniit akulikinnerusumik pujortartarnertut nassuiarneqarpoq (Larsen et al., 2019). Hashimik atuisarnermi suaassutsit akornanni annertuumik assigiinngissuteqarpoq, taannalu takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaavoq. Angutit annanut sanilliullutik akulikinnerusumik hashimik atuisarput. Tamanna ukioqatigiiaani tamani atuuppoq, kisianni pingaartumik 15-34-ukiulinni aamma 60+-inik ukiulinni, angutit akornanni atuineq annanut ukioqatigisanut sanilliullugu marloriaammik qaffasinnerulluni.

Takussutissiaq 1. Kalaallit Nunaanni kommunikkaartumik peqataasut 15+-inik ukiullit akornanni aalajangersimasumik hashimik

Takussutissiaq 2. Hashimik ikinnerpaamik qaammammut ataasiarluni atuisarneq suaassutsinut aamma ukiuinut agguataagaq. 2018-imi Kalaallit Nunaanni Innuttaasut peqqissusiannik misissuineq. Nunap immikkoortuini assigiinngissutit pingaarnerutillugit. N=1847.

2018-imi Innuttaasut peqqissusiannik misissuinerlut peqataasut meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik najugaqateqarnerlutik oqaatigisinnaavaat, kisianni meeqqat taakku peqataasup nammineq meerarinerai, qatanngutiginerai imaluunniit allatut attuumassuteqarfiginerai pillugit paasissutissartaqanngillat. Peqataasut angerlarsimaffiminni 18-it inorlugit ukiulinnik meerartaqanngitsut angerlarsimaffiminni meerartalinnut sanilliullutik aalajangersimasumik hashimik atuisarnerat akulikinneruvoq (14,4% aklerl. 9,1%; $p < 0,001$), takussutissiaq 3 takuuk. Allorfiup ukiumoortumik nalunaarusiaa malillugu innuttaasut katsorsartittut ilaat amerlasuut angerlarsimaffiminni 18-it inorlugit ukiulinnik meerartaqarput (Niqlasen, 2024). Innuttaasut katsorsartittut akornanni 59%-it angerlarsimaffiminni meerartaqarnatik, 27 %-it angerlarsimaffiminni ataatsimik-marlunnik meerartaqarlutik, aamma 10 %-it angerlarsimaffiminni pingasunik, imaluunniit amerlanerusunik meerartaqarlutik oqaatigivaat.

Takussutissiaq 3. Angerlarsimaffinnit qulinit ataaseq aalajangersimasumik hashimik atuiffiusarpoq. 2018-imi Kalaallit Nunaanni Innuttaasut peqqissusiannik misissuineq.

Hashimik atuinermi inuuniarnikkut naligiinnginneq

2018-imi Innuttaasut peqqissusiannik misissuinerlut tapiliussamik misissuueqqissaarnerit takutippaat, hashimik atuinermut atatillugu inuuniarnikkut assigiinngissut erseqqissoq, atuneq peroriartornermi atukkat aamma inooqataanikkut aningaasaqarnikkullu pissutsit apeqqutaatillugit allanngorartuulluni. Hashimik pujortartarneq innuttaasut peroriartornerminni pitsaanngitsunik atugaqarlutik, soorlu angerlarsimaffimmi imigassamik aalakoornartortalimmik ajornartorsiuteqarfiusumi imaluunniit kinguaassiuutitigut innarliiffiusartumi peroriartortut akornanni atuinermuvoq, aamma hashimik atuisartut akornanni peqqissutsiminnik pitsaasumik naliliisut taamaallaat 49%-iupput, atuneq ajortut akornanni 60%-iullutik. Hashimik atuinermuvoq aamma imminut toqoriaraluarnerup akornanni aamma ataqaatigiittoqarpoq.

2018-imi Innuttaasut peqqissusiannik misissuinermi inuusuttut peqataasut akornanni illoqarfinni annikitsumik artukkerneqarlutik peroriatorsimasunut sanilliullugu peroriatornerminni annertuumik artukkerneqarsimallutik, aamma kulturikkut annertuumik atassuteqarlutik peroriatorsimasut aalajangersimasumik hashimik atuilersinnaanerattallimariaammik annertuneruvoq (Ottendahl et al., 2021). Peroriatornermi artukkerneqarneq annertusiartortillugu aarlerinnaat qaffakkiartorpoq, kisianni arnat ataatsimut isigalugit, atugaat qanorluunniit issimagaluarpata, hashimik atuilernissaminnut aarlerinaataat appasinneruvoq. Innuttaasut Allorfimmi katsorsartittut peroriatornerminni aalaakkaasuunngitsumik atugaqarlutik amerlasuutigit oqaatigisarpaat, ukiumi katsorsaaffiusumi 2023-mi aalaakkaasuunnginneq 37%-init oqaatigineqarluni, aamma angerlarsimaffiit uiverfiusut 19%-init misigineqarsimallutik (Niqlasen, 2024). Aangajaarniutini ajornartorsiuteqarneq amerlasuutigit ilaqutariinni ataatsimoorussamik aammattaq ajornartorsiutaasarpog, innuttaasut 2024-mi katsorsartittut 28%-ii ikiaroonartumik ajornartorsiutilinnik angajoqqaarlutik, aamma 45%-it assingusunik ajornartorsiutilinnik qatannuteqarlutik.

2014-imi ikiaroonartut pillugit inatsimmik unioqqutitsisimasut pineqaatissinneqarsimasut inuit 193-it akornanni ilisarnaatit pingaarutillit politiit nalunaarusiaannit uppersaaserneqarput. Taakkunannga 57%-it kisermaajupput, aamma 78%-it tunngaviusumik atuarfik qaffasinnerpaamik ilinniagaralugu, 25%-it suliffeqarnatik, aamma 36%-it pisortanit ikiarsiissutinik pisartagaqarlutik (Kvvsgaard, 2020).

Inuusuttut atugarissaarnerannik misissuinerup 2011-meersup takutipaa, inuusuttunit qulinit ataatsip angajoqqaat hashimik atonerluinermik ajornartorsiuteqartut nalaassimasarai, aamma taakkunannga affaat tamanna pissutigalugu toqqissisimanatik misigisimallutik (Pedersen & Bjerregaard, 2011). Kalaallit Nunaanni inuusuttut inuusuttunut danskinut sanilliullutik amerlanerusut hashimik aamma naamaarnermik atuisarput, aamma angajoqqaat atonerluisuugaangata atonerluisunngornissamut aarlerinnaat marloriaatinngortarluni.

Innuttaasut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaasut akornanni hashimik atuneq

Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsunik misileraataasumik kisitsinerup kingulliup takutippaa, aangajaarniut hashi angerlarsimaffeqanngitsut akornanni amerlasuutigit atorneqartartoq (Arnford & Perry, 2022). Hashi aamma tarnimikkut napparsimasut akornanni aangajaarniutitut atorusunneqarnerusarpoq, amerlasuutigit imminut nakorsarnertut aamma qimaaffittut ittumik atorneqartarluni (Sundhedskommissionen, 2023). Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortap A1-ip iluani allakkiap takutippaa, napparsimmavimmut unitsitsisarnitik amerlasuut napparsimasup hashimik atuineranut, imaluunniit hashimik siusinnerusukkut atonerluisuusimaneranut attuumassuteqartartut. Tamatuma saniatigit takuneqarsinnaavoq, pingaartumik inusuttut (15-30-nik ukiullit) cannabisi pissutigalugu tarnimikkut peruluuteqartutut (cannabipsykoseqartutut) nappaataat suussusersineqarsimasartoq.

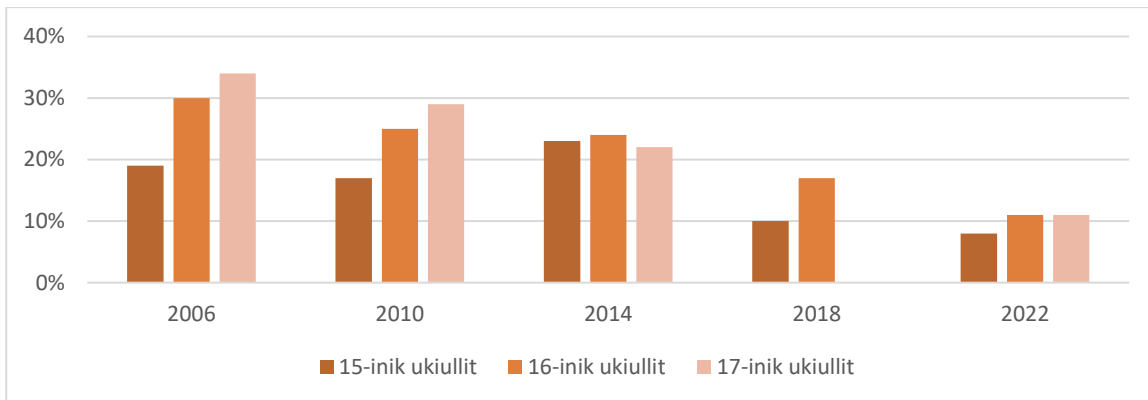
Meeqqat aamma inuusuttut akornanni hashimik atuneq

Hashimik atuinerup pitsaanngitsumik kingunerisartagai annikitsutut isigineqaqqajaasarpud (Niqlasen, 2019). Hashimik akulikitsumik atuisarneq ilungersunartorujussuarmik kinguneqarsinnaavoq, pingaartumik meeqqanut aamma inuusuttunut, taakku qarasaat tamakkiisumik suli inerissimaneq ajornata. Allaat sivikitsumik atuinerit tarnikkut nappaateqalersitsisinnaappud, soorlu cannabisi pissutigalugu tarnikkut peruluuteqalerneq

(cannabispsykose) aamma annilaanganeq, pingaartumik inuusuttut taama eqqorneqarnissaminut qaninnerullutik. Sivisuumik atuinerup ilikkarniarnermik piginnaasat aamma eqqaamasinnaassuseq pitsaangitsumik sunnertarpei. Inuusuttut hashimik siusissukkut atuilersimasut atuarunnaaratarsinnaanerit aamma annertuneruvoq (Niclasen, 2019).

Meeqqat atuartut misissuiffiqineqarnerata 2024-meersup takutippaa, amerlanngitsut (5%-it) kisimik hashimik pujortarlutik misiliisimasut (HBSC 2024, saqqummiunneqanngitsaq). Takussutissiaq 4-mi takuneqarsinnaavoq, atuartut 15-it sinnerlugit ukiullit hashimik pujortarlutik inuunerminni ikinnerpaamik ataasiarlutik misiliisimasut amerlassusiisa 2006-2022-mut ineriartorsimanerat. Ataatsimut isigalugu, 2014-i kisiat ilanngunagu, 15-17-inik ukiullit inuunerminni ikinnerpaamik ataasiarlutik hashimik pujortarsimasut amerlassusiat appariaateqarsimavoq. Taamaattorli atuartut angajullit qulit akornanni hashimik pujortarluni misiliisimasuq sulit ataasiusarpoq. Misissuinermit kingullermi tassani, ukioq manna pisumi, kommunit akornanni allanngoraneq annertoq aamma takutinneqarpoq (HBSC 2024, saqqummiunneqanngitsaq). Avannaani kommunini pingasuni atuartut hashimik misiliisimasut ikinnerpaapput, Avannaata (8%-it), Qeqqata (8%-it) aamma Qeqertalik (8%-it). Sermersuumi 14%-it hashimik misiliinikuusimapput, aamma Kujallermi atuartut 21%-ii hashimik misiliinikuusimallutik. Tamatuma saniatigut misissuinermit atuartut tamakkerlutik 14%-iisa ajornanngitsunnguamik hashimik pissarsisinnaallutik oqaatigivaat.

Takussutissiaq 4. Atuartut 15-it sinnerlugit ukiullit inuunerminni ikinnerpaamik ataasiarlutik hashimik pujortarlutik misiliisimasut amerlassusiat, 2006-imiit 2022-mut. Atuartut misissuiffiqineqarnerat 2006 (N=420), 2010 (N=560), 2014 (N=378), 2018 (N=330) aamma 2022 (N=328). 2018-imi 10. klassini atuartut ikinnerit peqataapput, taamaattumillu 2018-imi 17-inik ukiulinnut tunngatillugu paasisutissanik soqanngilaq.

Apeqqutit akisassat atorlugit inuusuttut ilinniarfiini misissuinerup 2024-meersup takutippaa, cannabisi atorneqartorujussuusoq, aamma amerlanertigut ataatsimooqatigiinnerni atorneqartartoq (Reenberg et al., 2024). Amerlanerit ikinngutitik aqutugalugit aamma onlinekkut attaveqatigiiffiit aqutugalugit cannabisi ilikkartarpat. Atuartut cannabisi pillugu isumaasa, aamma ikinngutimik cannabisimik qanoq atuinerisa akornanni ataqatigiittoqartoq misissuinerup takutippaa. Atuortoq ataatsimooqatigiinnernut cannabisimik atuffiusunut ilaaguni, taava atuortoq nammineq cannabisimik atueqqajaanersaaq. Atuartut ingerlalluarlutik akissuteqartut cannabisimik atuinnginnerupput. Taamaattoq cannabisiip sunniutai ulorianartut pillugit inuit qanoq ilisimasaqartiginerisa, aamma qanoq atuitiginerisa akornanni erseqqissumik ataqatigiittoqanngilaq.

Misissuinerup takutippaa, cannabisi Kalaallit Nunaanni inuusuttut ilinniarfiini ilinniartut akornanni atorneqartorujussuusoq, amerlasuutigut ataatsimooqatigiinnernut atatillugu atorneqartarluni. Ataatsimooqatigiinnernut atatillugu cannabisimik atuisarneq qanoq atassuteqarnerisooq paasisinnaajumallugu pitsaaliuilluni suliniutit sunniuteqarluartut ineriartortinnissaannut aamma eqqunneqarnissaannut inuusuttut peqataatinneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tamatuma saniatigut ilinniarfeqarfiit pitsaaliuinikkut allanngueqataasinnaasut immikkut aallutissallugit naleqquttuussaaq.

3. Cannabisi pillugu malittarisassaliorneq

Nassiaammut matumunnga atatillugu WHO-mi immikkut ilisimasalinnit sallersaasunit allakkiamik suliaqartoqarpoq. Allakkiaq ilanngussatut ilanngunneqarpoq, paasissutissallu pingaaruteqarnerpaat allakkiamut matumunnga ilanngunneqarput.

Cannabisi pillugu malittarisassaliornissamut periarfissanik, ataani saqqummiunneqartunik (takussutissiaq 5-i takuuk), sisamanik WHO suliaqarpoq. Periarfissat sisamat taakku tassaapput: 1) Massakkutut inerteqquteqarneq; 2) Inerteqqutaajunnaarsitsineq; 3) Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq; aamma 4) Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsineq. Periarfissat tamarmik immikkut takussutissiaq 5-imi nassuiarneqarput.

Inerteqquteqarneq

Inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassanngilaq, aamma inummut namminermt atugassamik/pigisaqarnermi sakkortuumik pineqaatissiisoqassaaq

Inerteqqutaajunnaarsitsineq

Inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassanngilaq, kisianni inummut namminermt atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqarnaniluunniit sakkukitsumik pineqaatissiisoqassaaq

Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq

Inerteqqutaanngitsumik killilimmik pissarsiarineqarsinnaassaaq, aamma inummut namminermt atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqassanngilaq

Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsineq

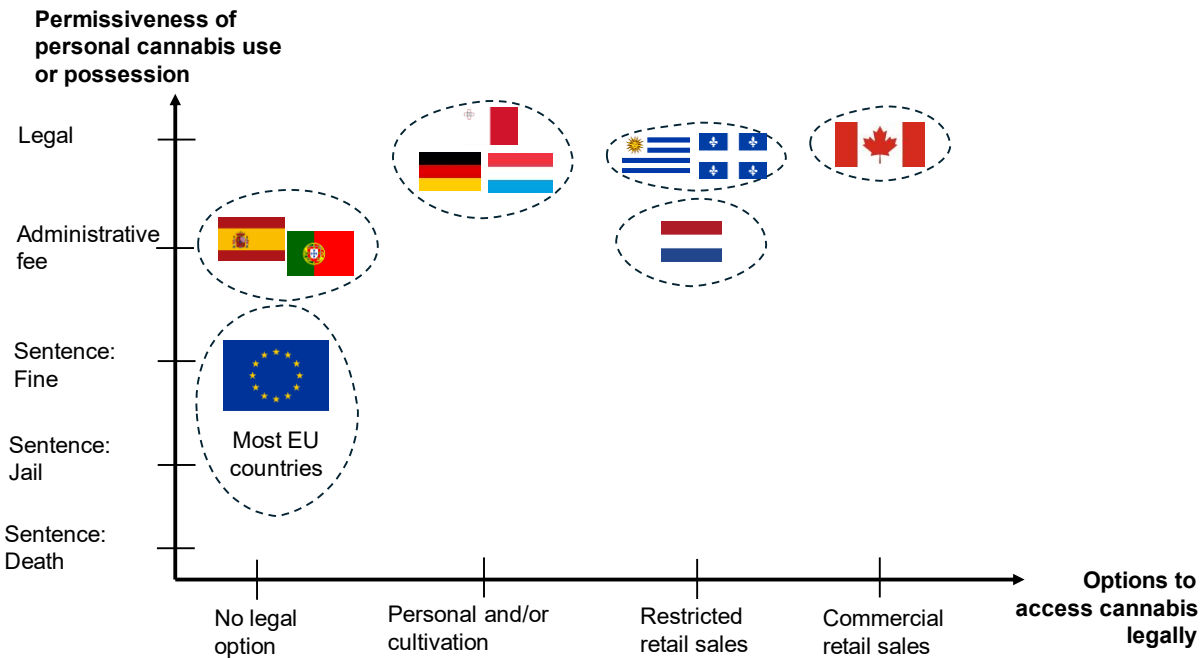
Inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaanera annertoq, aamma inummut namminermt atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqassanngilaq

Takussutissiaq 5. Cannabisi malittarisassaliunneqarnissaanut periarfissat assigiinngitsut.

Cannabisi nioqqutigineqarsinnaanerani nunat amerlanngitsut kisimik massakkut inerteqqutaajunnaarsitsinikuupput. Takussutissiaq 6-imi, allakkiamit WHO-meersumit toqqaannartumik ilanngunneqartumi, nunat assigiinngitsut cannabisi pillugu qanoq malittarisassaliorsimanersut sukkasuumik takuneqarsinnaavoq.

Cannabisi nakorsaatit inerteqqutaajunnaarsinneqaaqqaartinnagu nunat arlaannaataaluunniit (ilaannakortumik nioqqutigineqarsinnaalersilluguluunniit) inerteqqutaajunnaarsinnikuunngilaa. Taamaattumik nunanut massakkumut inerteqquteqarnermik periuseqartunut, aamma cannabisi nakorsaatit atorineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitseqqaarsimanngitsunut sunniutissat siumut oqaatigineqarsinnaanngillat.

Ilanngullugu oqaatigineqarpoq, inersimasut akornanni cannabisi atuinerup annikitsumiit annertuumut qaffariaateqartoq europami nunat amerlasuut, cannabisi politikiminnik annertunerumik allanngortitsinngikkaluarlutik, 2010-p aamma 2019-ip akornanni nalaassimagaat.

Takussutissiaq 6. Cannabisi pillugu malittarisassaliorneq (x-aksi) aamma inuit ataasiakkaat cannabisimik akuerisaasumik atuisinnaanerit/pigisaqarsinnaanerit (y-aksi). [WHO-allakkiaq, Jakob Manthey-mit, tak. Ilangussaq 3]

Periarfissat sisamat saqqummiunneqarput:

1. Inerteqquteqarneq → inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassanngilaq, aamma inummut namminermut atugassamik/pigisaqarnermi sakkortuumik pineqaatissiisoqassaaq
2. Inerteqqutaajunnaarsitsineq → inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassanngilaq, kisianni inummut namminermut atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqarnaniluunniit sakkukitsumik pineqaatissiisoqassaaq
3. Ilaanakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq → killilimmik inerteqqutaanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassaaq, aamma inummut namminermut atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqassanngilaq
4. Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsineq → unioqqutitsiffiunngitsumik pissarsiarineqarsinnaanera annertoq, aamma inummut namminermut atugassamik/pigisaqarnermi pineqaatissiisoqassanngilaq

Inerteqquteqarneq

Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsinermik ilutsimut sanilliullugu annertuumik inerteqquteqarneq cannabisimik atuinertup siammarnissaanik annikinnerpaafianiititsinnaassagunarpoq. Nunani cannabisimik atuinermik inerteqquteqarfiusuni cannabisimik atuinertup annertussusianik piffissami sivisunerusumi misissuinerup takutippaa, atuinertup siammassissusia annertuumik allanngorarsinnaasoq, inerteqquteqaraluarpat inerteqquteqanngikkaluarpalluunniit. Ilisimasaq taanna tunngavigalugu paasissallugu pingaaruteqarpoq, cannabisimik atuinertup pisarneranut pissutaasut allat immaq naleqqunnerussasut. Inerteqquteqarnermut tunngatillugu allatut periuseqarnissamik politikikkut aalajangiinissaq sioqqullugu nunami maani cannabisimik massakut atuisarnerup, ajoqusiisarnerata, nioqqutigineqarnerata ineriartornera pillugit annertuumik nalilersuisoqaaqartariaqarpoq.

Inerteqqutaajunnaarsitsineq

Nunami cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsiffiusumi sunniutinik misissuinernik sanilliussinermi nunat, cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsiffiusut, assigiinngitsunik periuseqarlutik taamaaliorsernerat eqqumaffigissaallugu pingaaruteqarpoq; assersuutigalugu, ikiartoornartunik tamanik inerteqqutaajunnaarsitsineq, imaluunniit cannabis kisiat, imaluunniit cannabisimik pigisaqarnerup pineqaatissiissutigineqannginnissaanik, imaluunniit pineqaatissiinerup appartinneqarnissaanik eqqussineq. Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarneratigut inerteqqutaanngitsumik tuniniaanissaq inerteqqutaavoq. Inatsisinik unioqqutitsilluni tuniniaanermik suliaqarnerit inerteqqutaajunnaarsitsilluni politikkinut annertunerusumik attuumassuteqanngillat. Inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik pigisaqarneq pissutigalugu tigusarinninnerit appariaateqarnerannik kinguneqarnissaanik isumaqartariaqanngimmat maluginiassallugu pingaaruteqarpoq. WHO-p allakkiaani aammattaaq assersuut, inatsisip erseqqissumik nassuiarneqarnissaata pingaaruteqassusianik erseqqissaataasoq, saqqummiunneqarpoq, politiit inatsimmik nassuiaanerisa aamma inatsit pillugu tamanut saqqummiussinerup assigiinnissaat qulakkeerniarlugu.

Ilisimatusarnermit tunngavilimmik uppersaatiit pissarsiarineqarsinnaasut tamaasa eqqarsaatigalugit cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik atuisarnermut sunniuteqarnissaa ilimanaateqanngilaq.

Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq

Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsinermut tunngatillugu – iluseq qanittukut aatsaat atuutilersinneqartoq – misilittakkat tunngavigalugit ilisimatusarnikkut tunngavilimmik naammattumik uppersaatiissaqanngilaq.

Europami nunat pingasut (Tysklandi, Luxembourgi, Malta) qanittukut ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsippat, tamannalu politikikkut periarfissatut neriulluarnartutut isikkoqarpoq.

Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik atuisarnermut malunnaatilimmik sunniuteqarnaviarunangilaq, cannabisip pissarsiarineqarsinnaanera aamma akia annertunerusumik allannguuteqarnaviannngimmat. Ilutsimi tassani inersimasut, cannabisimik atuisut, cannabisip inerteqqutaanngitsumik pissarsiarisinnaaneranik tunineqarput, nioqqutigineqarsinnaaneranik inerteqquteqarnikkut atuisuunngitsunit aamma inuusuttunit pissarsiarineqarsinnaanera killilersimaarniarneqarluni.

Ilaannakortumilli inerteqqutaajunnaarsitsinermik iluseq ajoqutitaqarpoq. Siullertut inatsisinik unioqqutitsilluni tuniniaaneq nioqquteqarsinnaanermik inerteqqutaajunnaarsitsinertulli immaqa nungutinnaviannngilaa. Appaattut, akileraarutitigut isertitassanik immikkut pilersitsisoqartinngit inatsisiliornermik oqartussanut, paasisitsiniaanernut aamma ilisimatusarnermut aningaasartuutit pissutigalugit pisortat aningaasartuutissaat qaffariaateqalaarsinnaassapput. Ilaannakortumik inerteqqutaajunnaarsitsinerup sunniutai paasilluarsinnaajumallugit misilittakkat tunngavigalugit ilisimatuussutsikkut tunngavilimmik uppersaasiinissaq pisariaqartinneqarpoq.

Nioqqutigineqarsinnaaneraniq inerteqqutaajunnaarsitsineq

Inerteqqutaajunnaarsitsineq sioqqullugu cannabisimik atuneq inatsisunik atuutsitsiffiusuni amerlanerni ukiuni arlalinni qaffakkiartorsimavoq. Inerteqqutaanngitsumik tuniniaaneq ineriartortissallugu sivilissaaq. Inatsisitigut tunngavissat allanngorartut (soorlu ukiukinnerpaaffissaliineq, pisortat akerl. namminersortut nioqquteqarsinnaanerannut iluseq) cannabisimik pissarsisinnaaneq aamma atuisinnaaneq aalajangissavaat. Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerani pissarsiarineqarsinnaanerata annertusinera atuinermik annertunerulersitsisoq ilisimatuussutsikkut misissuinerit allaaserisani uppersaatissat tutsuiginartut saqqummiunneqarput. Inerteqqutaanngitsumik pisinissamut inatsisitigut ukiukinnerpaaffiliineq inuusuttut ikinnersusut cannabisimik atuinissaannik qulakkeerininnissamut pingaaruteqarpoq. Tamatuma saniatigut misissuinerit arlallit takutippaat, cannabisimik akikillinerit inerteqqutaanngitsut aamma inerteqqutaasut cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarneratigut annertuumik appariaateqarsimasut, tamannalu inuiaqatigiit akornanni cannabisimik atuinermik annertunerulersitseqataasinnaassagunarluni.

Nunat immikkoortuini/nunani arlalinni cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinerup kingorna cannabisimut attuumassutilimmik napparsimmavinnut unitsisarnerit annikitsumik qaffariaateqalaarsimagunarpur. Pinngitsuuisinnaajunnaarnerpiamut katsorsaanerit inernerit assigiinngiiaarmata maluginiassallugu pingaaruteqarpoq, tassunga ilanngullugu cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerata kingorna katsorsartikkusunermik kissaateqartarnerup appariaateqarnera. Cannabisip nioqqutigineqarsinnaaneraniq inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik nerineqarsinnaasumik nioqquteqarnermik kinguneqarpoq, meeqqat aamma inuusuttut toqunartutalimmik nerinissaannik kinguneqartumik. Toqunartutalimmik nerinissamut annertuseriaat pingaarnertut cannabisimik nerineqarsinnaasumik (soorlu mamakujunnik) nioqquteqarnermik pissuteqartinneqarpoq, taakku siunertarineqanngitsumik, imaluunniit annertuallaamik nerineqartarlutik.

Inatsinik unioqqutitsilluni nioqquteqartarnek inerteqqutaanngitsumik pilersorneqarnissamik periarfissanik taarserneqarnera iluatsikkaluartoq inatsisunik atuutsitsiffiusuni, cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsiffiusuni, aqqissuussamik pinerluttarnerit qanoq annertutigisumik akornuserneqarnerisut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Paasineqartartulli amerlassusiinut tunngatillugu pitsaasumik sunniuteqartutut isikkoqarpoq, tassa imaappoq, pinerlunnerit cannabisimut attuumassuteqanngitsut paasiniarnissaannut isumalluutitut poliitini atorineqarsinnaallutik. Suliassaqarfiup iluani nunat tamalaat akornanni ilisimatuussutsikkut tunngavilimmik uppersaatit pissarsiarineqarsinnaasut sukumiisumik misissorneqarnerat ilanngussaq 3-imi takuneqarsinnaavoq.

Unioqqutitsisarnek

Cannabisi inerteqqutigalugu malittarisassaliunneqarpat cannabisip piumaneqarnera tamakkerlugu unioqqutitsinikkut matussuserneqartassaaq. Ataatsimut isigalugu pilersuinermit periutsit pingaarnert marluupput: aqqissuussamik pinerlunneq aamma annikitsukkuutaanik pilersuisut. Aqqissuussamik pinerlunneq inunnik amerlasuunik, imaluunniit suleqatigiinnik ilaqarput, ikiaroomartumik tunisassiornermik, aqqissuussinermik (tassunga ilanngullugu tikisitsineq) aamma nioqquteqarnermik suliaqartunik, annikitsukkuutaanik pilersuisut nalinginnaasumik cannabisimik namminneq atugassaminnik, imaluunniit iluanaarniutigalugu ikinngutiminnut aamma ilaquuttaminnut tunisassaminnik naatitsisarlutik.

Paasissutissat nunanit tamalaaneersut paasinarsisippaat, cannabisip, Europap kippasissuani aamma Europap qiterpasissuani pissarsiarineqarsinnaasup, annertunerpaartaa Hollandimi nioqqutissiarineqartartoq. Inatsisinik atuutsitsinermik oqartussat cannabisip inerteqqutaasumik pissarsiarineqarsinnaasoq annikitsuarannguaq kisimi arsaarinnissutigineqartoq takusarpaat. Killilersuinikkut tuniniaanermik sunniuteqarluartumik annikillisisinissaq immaqa tuniniaasarnerup avataaniit pisarneranit akornuserneqarsinnaavoq.

Politiit ukiumoortumik kisitsisitigut nalunaarutaat malillugu hashi 95,34 kiilu Kalaallit Nunaanni 2023-mi arsaarinnissutigineqarpoq (Politi, 2024). Aammattaaq nalunaarusiami takuneqarsinnaavoq, ikiaroorartoq pillugu inatsimmik unioqqutitsinernik suliat amerlanerpaat Nuummi (243-t) aamma Kangerlussuarmi (155-it) nalunaarsorneqarsimasut, illoqarfinni anginerusuni ikinnerujussuullutik: Aasianni (35-t), Sisimiuni (26-t), Ilulissani (23-t) aamma Qaqortumi (19-it).

4. Atuinnermut, peqqissutsimut, pinerlunnermut aamma aningaasaqarnermut tunngatillugu malittarisassat ilusissaannik assigiinngitsunik isumaliutiginninneq

Malittarisassaliornermut ilutsini assigiinngitsuni sisamani tamani pitsaaqutit aamma ajoqutit, isiginniffiit assigiinngitsut tunngavigalugit inissitsiterneqartut, matuma ataani takuneqarsinnaapput. Tamanna ukununga tunngatillugu suliarineqarpoq 1) malittarisassanut assigiinngitsunut sisamanut tunngatillugu innuttaasut akornanni cannabिसimik atuneq; 2) tamatum kingorna malittarisassaliornermut atatillugu peqqissutsimut kinguneqaataasussat; 3) malittarisassanut assigiinngitsunut sisamanut taakkununga atatillugu unioqqutitsisarneq, aamma naggasiutitut 4) malittarisassanut assigiinngitsunut sisamanut taakkununga tunngatillugu aningaasaqarnermut attuumassutillit. Paasisutissat tabelimiittut cannabisi pillugu malittarisassaliornissamut periarfissanut sisamanut tunngatillugu nunani tamalaani ilisimatuussutsikkut tunngavilimmik uppernarsaatinit tunngaveqarpoq (tak. Ilanngussaq 3).

	Pitsaaqutit	Ajoqutit
Inerteqquteqarneq		
<i>Cannabisimik atuneq</i>	<ul style="list-style-type: none"> Inerteqqutaasumik tuniniaanerup nungutinneqarneratigut nioqquteqarnermik annikillisitsineq, ikiaroorartumik tuniniaasartunik tiguarinninneq aamma cannabisimit nioqqutissianik inerteqqutaasumik pissarsiarineqarsinnaasunik arsaarinnissuteqarneq 	
<i>Peqqissutsimut kinguneqaataasussat</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tuniniaanermik annikillisitsinissamik anguniagaq anguneqarpat annikippoq 	<ul style="list-style-type: none"> Cannabisimik nioqqutissianik pissusissamisoortunik ikiaroorartut ulorianarnerusut atorlugit peqquserluttuliorneq
<i>Unioqqutitsisarneq</i>		<ul style="list-style-type: none"> Inerteqqutaasumik nioqquteqarneq annertoq, aaqgissuussamik pinerluttuliorneq ilaannakortumik suliarineqartoq Inerteqqutaasumik nioqquteqarnerit annertuumik annikillisinneqarnissaat immaqa anguneqarsinnaassanngilaq Tiguarineqartunut inatsisitigut inooqataanikkullu pitsaanngitsumik kinguneqarnissaa
<i>Aningaasaqarnermut attuumassutillit</i>		<ul style="list-style-type: none"> Inatsisinik atuutsitsinissamut, eqqartuussivitsigoortitsinernut aamma parnaarussinissamut pisortat aningaasartuutissaat annertuut

Inerteqqutaajunnaarsitsineq

<i>Cannabisimik atuneq</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Cannabisimik atuinerup annertunerulernissaanik aarlerinaat annikitsoq
<i>Peqqissutsimut kinguneqaataasussat</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Cannabisimit sunnersimaneqarluni biilernissamut aarlerinaat annertunerulersinnaasoq
<i>Unioqqutitsisarneq</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cannabisimik pigisaqarneq pissutigalugu tigusarineqarnermi pitsaangitsumik kinguneqaataasussat ikinnerusut 	
<i>Aningaasaqarnermut attuumassutillit</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inatsisinik atuutsitsinissamut aamma eqqartuussisutigoortitsinissamut isumalluutinik tunniussineq 	

Ilaanakortumik inerteqqutaajunaarsitsineq

Pissarsiarineqarsinnaasunik uppernarsaatissaqangilaq

Nioqqutigineqarsinnaanerani inerteqqutaajunnaarsitsineq

<i>Cannabisimik atuneq</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Killilersuiffiunngitsumik malittarisassaliornermi inersimasut akornanni cannabisimik atuinerup annertusinissaanik aarlerinaat qaffassissoq; Inuusuttut akornanni cannabisimik atuinerup annertusinissaanik aarlerinaateqarsinnaasoq
<i>Peqqissutsimut kinguneqaataasussat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Nioqqutissiat pitsaassusiannik aamma mingutsinneqannginnissaannik nakkutilliinissaq pitsaanerusoq; Peqqissutsimut aarlerinataa pillugu paasissutissiinissaq pitsaanerusoq, soorlu peqqissutsimut ulorianaataanik nalunaaqutsersuinikkut 	<ul style="list-style-type: none"> • Cannabisit nerineqarsinnaasut pissutigalugit meeqqanut, inuusuttunut aamma inersimasunut pinasuatumik ajornartorsiuteqalernissamut aarlerinaat annertunerusoq • Cannabisimik atuinerup siammassinnerulermeratigut anigorneqarsinnaanngitsumik ajornartorsiuteqalernissaq annertunerusoq • Eqqarsartaatsikkut peqqissutsimut ajornerulersitsininaanera annertunerulersinnaasoq, THC-mik sunnersimaneqarnerup annertunerunera pissutigalugu; Sunnersimaneqarluni biilernissamut aamma angallannikkut ajutoornissamut aarlerinaat annertunerulersinnaasoq
<i>Unioqqutitsisarneq</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Cannabisimik pigisaqarneq pissutigalugu tigusarineqarnermi pitsaangitsumik kinguneqaataasussat ikinnerusut 	
<i>Aningaasaqarnermut malattuumassutillit</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Inatsisinik atuutsitsinissamut aamma eqqartuussisutigoortitsinissamut isumalluutinik tunniussineq; Cannabisimut akuersissutinut aamma nioqquteqarnermit akileraarutitigut isertitat 	<ul style="list-style-type: none"> • Peqqissutsimut kinguneqaataasut pissutigalugit aningaasartuutit amerlanerulernissaat • Cannabisip allaffissornikkut suliarineranut aningaasartuutit amerlanerulernissaat (soorlu akuersissutinut)

Aammattaaq inuiaqatigiinni cannabisimik atornerluisuunerup ajoqusiisumik kingunerinik suliaqartut, ingerlatsiviit aamma suliassaqarfimmi suliallit, ilisimasaasa aamma misilittagaasa ilanngutitineqarnissaat pingaaruteqarpoq. Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnissaanik politikkikkut siunnersuuteqartoqarneranut atatillugu tusarniaanermi Nunatta Nakorsaaneqarfia, Allorfik, Peqqissutsimut Pitsaaliuinemullu Aqutsisoqarfik, Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutarinnullu Naalakkersuisoqarfik aamma Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik tusarniaanermut akissutinik tunniussaqaqartut (naleqq..: suliffeqarfiup iluani allakkiat).

Tusarniaanermut akissutit tamarmik siunnersuummik isornartoqartitsipput, inerteqqutaajunnaarsitsinerup inuiaqatigiinnut ajoqutaasumik sunniuteqarnissaa, peqqinnissaqarfiup annertunerusumik artukkerneqaqqinnissaa, innuttaasut akornanni inooqataanikkut aamma inuttut unammilligassanik arlaqarnerusunik pilersoaqarnissaa, aamma ikiaroomartunik sakkortunerusunik anngiortumik nunamut maanga eqqussuisoqalersinnaanissaa ernumassutigineqarlutik.

Ernumassutit assingi suliassaqarfimmi sulialinnit, allakkiap uuma suliarineranut atatillugu oqaloqatigisatsinnit, aamma oqaatigineqarput. Kommunini aamma peqqinnissaqarfimmi suliassaqarfimmi suliallit apersorpavut, aamma inerteqqutaajunnaarsitsineq atorlugu cannabisip malittarisassaliunneqarnissaa annertuumik ernumassutigalugu tamanit oqaatigineqarpoq. Inerteqqutaajunnaarsitsineq pissusissamisuulersitsinermik kinguneqarnissaa ernumassutigineqarpoq, soorlu massakkut imigassamut aalakoornartortalimmut aamma tupamut tunngatillugu taamaattoq, innuttaasut akornanni annertuumik atuisoqarluni. Arlallit ima aperipput: Inuiaqatigiinni imigassamik aalakoornartortalimmik atuinermik aqutsinissamik ajornartorsiuteqareerluta, taava qanoq cannabisimik atuinerup allatut aqunneqarnissaa naatsorsuutigisinnaavarput?

Inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik atuinerulernermik kinguneqarsinnaanera ernumassutigineqarpoq, tamanna cannabisip pissutigalugu tarnikkut peruluuteqalernerit (cannabipsykoseqalernerit) amerlanerulernerannik kinguneqarsinnaavoq – suliassaqarfik, upalungaarsimasunik naammattunik peqarnissaanik amigaateqarfigeriigarput. Suliassaqarfimmi suliallit pingaartumik inuusuttunut tunngatillugu ernumassuteqarput, hashimik atornerluineq inooqataanikkut imminut mattunermik amerlasuutigut kinguneqartartoq ilisimaneqarluarmat. Meeqqat aamma inuusuttut akornanni kiserliorneq annertoreermat tamanna ernumassutigineqarpoq. Aammattaaq cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsineq inuusuttut amerlanerusut ilinniagaqalernissaanik nunap massuma anguniagaanut naapertuutinnngitsoq oqaatigineqarpoq. Cannabisip eqqarsarsinnaassutsikkut piginnaasanut sunniuteqartarpoq, ilikkariartornissamullu ajornartorsiutinik pilersitsisinnaalluni.

SULIASSAQARFIMMI SULIALLIT ISIGININNERAT

Inerteqqutaajunnaarsitsinerup iluaqutissartaa:

- Inerteqqutaajunnaarsitsineq hashimik nioqutissiap THC-ip akuinik ilisimasaqalernermik kinguneqassamat iluaqutissartarissagaa oqaatigineqarpoq.

Inerteqqutaajunnaarsitsinerup ajoqutissartai:

- Atuinerup qaffariaateqarnissaanik, pingaartumik inuusuttut akornanni, annertuumik ernumassuteqarneq
- Meeqqat aamma inuusuttut akornanni cannabisip pissutigalugu tarnikkut peruluutit (cannabipsykosit) aamma toqunartuninnerit amerlinissaanik ernumassuteqarneq.
- Naartunerup nalaani cannabisimik atuinerup annertunerulernissaa, imaluunniit suli annertunissaa.

Meeqqat inuusuttullu pillugit suleqatigiit

MIO, UNICEF aamma Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat Kalaallit Nunaanni børne- og ungeallianceni (meeqqat inuusuttullu pillugit suleqatigiit) ilaapput. Suleqatigiit Naalagaaffit Peqatigiit (FN-ip) Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat (UNICEF, 1989) naapertorlugu sulipput, aamma meeqqat inuusuttullu toqqaannartumik attaveqarfigisarlugit, tamannalu meeqqat inuusuttullu misigisaminnik isiginninnerminnillu ingerlatitseqqinnissaannik periarfissaqalersitsivoq. Angajoqqaat hashimik pujortartariaqanngitsut meeqqat aamma inuusuttut isumaqatigiillutik oqaatigivaat. Angerlarsimaffimmi hashimik atonerluisoqaraangat angajoqqaat meeqqatik isumassuinikkut sumiginnartarpaat, tamannalu toqqissisimanginnermik aamma aalaakkaasuunginnermik pilersitsisarpoq. Tamanna meeqqat isumassorneqannginnerannik, aamma tunngaviumik pisariaqartitanut, soorlu nerisassanut aamma atisassanut akissaqannginnermik kinguneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut meeqqat ilaat 10-13-inik ukioqarnerminni hashimik atuinnermik – ilaatigooriarlutik namminneq angajoqqaaminnit misiliitinneqareertartut meeqqat ilaat oqaluttuarput.

Meeqqat toqqissisimanartumik angerlarsimaffeqarnissaminnik, angajoqqaanit imigassamik aalakoornartortalimmik imigassartorfiunaniluunniit hashimik pujortarfiunngitsumik, kissaateqarput. Soorlu nukappiaqqap 14-inik ukiullip oqaatigigaa: "Imigassamik aalakoornartortalimmik imernek ajorlutillu hashimik pujortarnek ajortunik angajoqqaaraqarusuppunga. Angerlarsimaffik eqqissisimanartoq, nerisassaqaarlunilu uanga pisariaqartitannik, soorlu siniffimmik atisanillu pissaqarfiusoq." (MIO, 2017b). Meeraq alla ima oqaluttuarpoq: "Mikigallarama angajoqqaakka hashimik pujortartarlutillu imigassamik aalakoornartortalimmik imeraangata eqqumaffiqeqarnissara amigaatigisarpara." (MIO, 2017a). Meeqqat aammattaaq oqaluttuarivaat, meeqqat allat hashimik pujortartut takusaritsik (MIO, 2017a). Meeqqat angerlarsimaffimmi cannabisimik atonerluiffiusumeersut isumassorneqarnissaq amigaatigisartik matussuserniarlugu amerlasuutigut namminneq atonerluisunngoriartuaartarnerat, aamma peqqinnangitsumik atassuteqarfinnik pilersitsarnerat suleqatigiit maluginiarpaat, tamannalu pinerluttuliornermut taakkununga ammaassisuusinnaavoq.

Børne- og ungealliancen (meeqqat inuusuttullu pillugit suleqatigiit) taamaallutik misigisimapput, pitsaaliuilluni suliniutit aamma katsorsarneqarnissamik neqeroorutit maannakkut atuuttut naammattumik sunnuteqanngitsut. Taamaattumik taakku namminneq isiginninnerat malillugu cannabis inerteqqutaajunaarsineqassagaluarpas tamanna inuiaqatigiinnut qaangeruminaatsorujussuarmik kinguneqassaaq. Inerteqqutaajunaarsitsisinnaaneq oqaluuserineqalersinnagu pitsaaliuilluni suliat nakussassarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata 1993-imi atortussanngortippaa, aammalu isumaqatigiissutip imarisaata eqqortinnissaanik imminut pisussaaffilerluni. Meeqqat pisinnaatitaaffii tunngavigalugit suleqatigiit naliliipput, cannabisimik inerteqqutaajunaarsitsineq pingaartumik angajoqqaat aamma meeqqat namminneq hashimik atuinnerannut atatillugu meeqqat ikiaroorartumut illersorneqarnissaannik piginnaatitaaffiannik (artikel 33-mik) unioqqutitsinerussasooq. Nioqqutigineqarsinnaanerannik inerteqqutaajunaarsitsineq pingaartumik meeqqat aamma inuusuttut akornanni toqunartuninnissamik annertunerulersitsissaaq, cannabisip nerineqarsinnaasup nioqqutigineqarnera siammasinnerulersinnaassamat. Tamanna meeqqat peqqissuunissamik pisinnaatitaaffiannik (artikel 24) unioqqutitsinerussaaq. Tamatuma saniatigut nakuusernermut, innarlerneqarnissamut aamma isumassuinikkut sumiginnarneqarnissamut illersorneqarnissamik pisinnaatitaaffik (artikel 19-i), amerlasuutigut angerlarsimaffimmi hashimik aamma imigassamik aalakoornartortalimmik atuinnermut attuumassuteqartinneqartartoq aamma eqqarsaatigineqassaaq. Taamaattumik inerteqqutaajunaarsitsisinnaaneq FN-ip Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaasa Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik eqqortinneqarnissaasa ungasilliallannerannik kinguneqassasooq suleqatigiinnit isigineqarpoq.

5. Cannabisi pillugu assigiinngitsunik ilusilinnik malittarisassaliornermi pitsaaqutaasinnaasunut aamma ajoqutaasinnaasunut tunngatillugu eqikkaaneq

Cannabisimik inerteqquteqarnerup nioqquteqarneq appasinnerutissinnaavaa, aammalu nioqquteqarnermi akigititanik qaffasitsitsilluni, taamaalillugulu cannabisip pissarsiarineqarsinnaanera killilerlugu. Ilutigitillugu pineqaatissiissutigineqartup sakkortussusia cannabisip piumaneqarneranut pingaarutilimmik sunniuteqarneq ajorpoq. Ilisimatuussutsikkut tunngavilimmik uppersaatit piusut tunngavigalugit inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik atuinermik annertunerulersitsissasoq ilimanaateqanngilaq, kisianni peqqissutsimut tunngatillugu isigigaanni atuinerup appariaateqarneranik kinguneqassanngimmat aamma maluginiassallugu suli pingaerneruvoq.

Kalaallit Nunaanni hashimik atuneq inuuniarnikkut naligiinngissutinit aamma unammilligassanit annertuunit sunnersimaneqarpoq, ingerlatsiviit akornanni pitsaaliuineranik- aamma katsorsaanernik siunnerfilinnik suliaqarnissamik pisariaqartitsiffiusumik. Naak cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnera oqallinnerup ilagisinnaagaluaruaa, tamanna atuinermik annikillitsissasoq ilisimatuussutsikkut tunngavilimmik uppersaatissaqanngilaq. Inuiaqatigiit peqqissuunissaannit isigalugu atuinerup appartinneqarnissaa pingaaruteqarpoq, pingaartumik inuusuttut cannabisimik atuilernissaasa pinngitsoortinnissaa qitiutillugu. Siusinaartumik akuliuffiginnissap aamma katsorsartinnissap qulakkeerneqarnissaat siunertaralugit kommunit, Namminersorlutik Oqartussat aamma suliffeqarfiiit attuumassutillit akornanni ataqatigiissumik aamma ataqatigiissaakkamik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqarpoq.

Politikkikkut iliuuseqarnermut attuumassuteqarunanngitsumik cannabisimik atuinerup siaruarsimanerata appariaateqartarlunilu qaffariaateqartarnera europami nunat nalaattaraat maluginiassallugu pingaaruteqarpoq. Tamatuma ilimanarsisippaa, pissutaasut allat, soorlu ileqqut tassaasinnaasut cannabisimik atuisarnerup nassuiarnissanut pingaaruteqarnerusut. Cannabisip nioqqutigineqarsinnaaneranik inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisip pissarsiarineqarsinnaanerata ajornannginnerulersinneqarneratigut aamma nioqquteqarnermi akigititat annikillisinnerisigut atuinermik aamma peqqissutsikkut ajornartorsiutinik annertunerulersitsisinnaavoq.

Cannabisi inerteqqutaajunnaarsillugu malittarisassaliornissaq qitiusumi oqartussanit aamma katsorsaanermik suliaqarfinit tamanit isornartoqartinneqarpoq, tamatuma inuiaqatigiinnut ajoqutaasumik sunniuteqarnissaa, peqqinnissaqarfiup annertunerusumik artukkerneqaaqqinnissaa, innuttaasut akornanni inooqataanikkut aamma inuttut unammilligassanik arlaqarnerusunik pilersooqarnissaa, aamma ikiaroorartunik sakkortunerusunik anngiortumik nunamut maanga eqqussuisoqalersinnaanissaa pilersinnaammata. Taarsiullugu cannabisimik atornerluinerup pitsaaliorneqarnissaa, aamma anngiortumik cannabisimik eqqussuinerup akiorneqarnissaa qanoq pitsaanerulersinneqarsinnaanersut qitiutillugit sammissagivut oqartussat aamma suliaqarfimmi suliallit isumaqatigiillutik oqaatigivaat.

6. Pitsaaliuineq aamma katsorsaaneq

Assigiinngitsunik ilusilinnik malittarisassaliornermi pitsaaqutaasinnaasut aamma ajoqutaasinnaasut pillugit misissueqqissaartoqarnerani cannabisimik pitsaaliuilluni suliniutit pioreersut qanoq naammatsiginersut isummerfigissallugit aammattaaq pingaaruteqarpoq.

Pitsaaliuilluni suliniutit

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi Paarisa siunnersuummik annertuumik 2016-imi saqqummiussaqqarpoq 'Hashi akiorniarlugu nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarummut siunnersuut' (Paarisa, 2016). Iliuusissatut pilersaarut naalakkersuisoqarfiit assigiinngitsut akornanni, aamma politikkikkut partiinik tamanik peqataatitsilluni, kiisalu iliuusissatut pilersaarutit attuumassutillit allat, aamma piffissami tassani innuttaasut peqqissuunissaannik suliniut Inuuneritta II ilaatillugit ineriartortinneqarpoq. Hashimik akiuiniarluni iliuusissatut pilersaarut ataatsimut isigalugu suliniutissanik arlalinnik imaqqarpoq, piffissami tassani aningaasaliiffigineqanngitsunik. Taakkununga ilaatigut ilaapput 1) haship nunamut maanga eqqunneqartartup tuniniarneqartartullu killilersornissaa, kiisalu 2) pitsaaliuinikkut aamma katsorsaanikkut suliniuteqarnerit aqqutigalugit atornerluinerup killilersornissaa. Suliniutit peqqinnissamut-, ilinniartitaanermut-, inatsiseqarnermut- aamma aningaasaqarnermut tunngasunik suliaasaqqarfiit akornanni pingaarnersiorneqarput. Ajoraluartumik pilersaarut annertoq taanna suliarineqanngilaq, aammalu siunnersuutitut inissisimaannarluni, kisianni pilersaarummi suliniutissat ilaat innuttaasut peqqissuunissaannik suliniummi Inuuneritta II-mut ilanngunneqarput, taannalu aqqutigalugu suliarineqarlutik. Tamanna Inuuneritta II-p qiterpaarnerani nalilersuineri uppersaaserneqarpoq (Ingemann & Larsen, 2018).

Hashi innuttaasut peqqissuunissaannik suliniutini pingasuni tamani, 2007-imi Inuuneritta I-imiit massakkumut Inuuneritta III-mut (Naalakkersuisut, 2007, 2013, 2020). aallutarineqarnikuuvoq. Taamaallilluni aamma innuttaasut peqqissusiannut uuttuutinut, Innuttaasut peqqissusiannik misissuinnikkut aamma HBSC Greenlandi, meeqqat atuartut akornanni ingerlanneqartartoq, aqqutigalugit Namminersorlutik Oqartussanit ingerlaavartumik nakkutigineqartunut ilaalluni. Inuuneritta I-ip aamma II-p qiterpaarneranni nalilersuinerit takutippaat, ukiut ingerlanerini pitsaaliuilluni sulinitinik arlalissuarnik aallartitsisoqartarsimasoq, paasitsiniaanerit, paasissutissiinernut atortussat, atornerluinermik katsorsaanerup iluani inunnik pingaarutilinnik ilinniartitsinerit aamma pikkorissartitsinerit, aamma Komphashimut tunngatillugu, kiisalu inatsimmik nalimmasaaneq aqqutigalugit (Ingemann & Larsen, 2018; Larsen et al., 2011). Hashi Inuuneritta III-mi naleqqat sisamaannut ilaavoq, meeqqat kikkulluunniit tupamit aanngajaarniutinilluunniit ajoquserneqannginnissaat qitiutillugit sammineqarlutik. Inuuneritta III-mi kommuninik suleqateqarluni sulisoqqarpoq, aamma hashi siunnerfigalugu nuna tamakkerlugu suliniummik ingerlasoqanngilaq. Taamaattoq kommunini sammisassaqqartitsinerit assigiinngitsut ingerlanneqarput, pingaartumik atuartut angajullit akornanni hashimik atuilernissap pitsaaliorneqarnissaanik siunertalimmik, aamma ilaqutariit naartusortallit akornanni angajoqqaanngornissamut piareersaat MANU aamma Siusinaartumik Iliuuseqarneq aqqutigalugit (Ingemann & Larsen, 2018).

Allorfik aanngajaarniutinik pitsaaliuinerimik meeqqat atuarianni atuartunut angajullernut neqerooruteqarpoq, aamma pingaarnerup tulliatut arlalinnik pitsaaliuinerimik suliniuteqarluni, soorlu angajoqqaanik pikkorissartitsineq, inuusuttunut aanngajaarniutinik atuiiffiusuni peroriartorsimasunut pikkorissartitsinerit, aanngajaarniutit pillugit angajoqqaanik ataatsimiisitsinerni atortussanik aamma ilinniarfinni, meeqqat atuariannit qaffisinnerusuni, suliaqarnissamik neqeroorutit. Neqeroorutinik

taakkuninnga neqooruteqartarneq piffissap ingerlanerani allanngorartarpoq, aammalu sumiiffimmi isumalluutit apeqqutaasarlutik. Taamaalilluni pitsaaliuernerik suliaqarnerit Allorfimmi, Paarisami, politiini aamma kommunini piupput. Taamaattumik susassaqarfiit assigiinngitsut akornanni ataqatigiissitsinissaq qulakkeerniarlugu qullersatigoortumik aqutsisut oqaloqatigiittarnissaat aamma suliaassaqarfiit assigiinngitsut akornanni ataqatigiissaarisarnissaq pisariaqartinneqartarpoq. Tamanna massakut pisarnerisq erseqqinngilaq.

Hashimik atornerluisuunermik katsorsartinneq

Atornerluisuunermut katsorsartinnissamik pisariaqartitsineq pillugu Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik 2014-mi nassuiaammik suliaqarpoq (Departement for Sundhed og Infrastruktur, 2014), tamannalu 2015-imi nunamut tamarmut pilersaarusiunerimik kinguneqarpoq (Departementet for Sundhed, 2015). Pilersaarut atuutilersinniarlugu Allorfik 2016-imi pilersinneqarpoq, inersimasunullu aanngajaarniutinik- aamma aningaasanoornermik ajornartorsiutilinnut katsorsartinnissamik akeqanngitsumik neqerooruteqarluni. Allorfiup neqeroorutini meeqqanut aamma inuusuttunut 2019-imi amerlivai, inatsimmit Inatsisartunit akuersissutigineqartumit tunngavilimmik (Departementet for Sundhed, 2019; Naalackersuisut, 2019).

2018-imi Innutaasut peqqissusiannik misissuinerimi peqataasut 7%-ii atornerluisuunerminnik siornatigut katsorsartinnikuullutik akissuteqarput, soorlu imigassamik aalakoornartortalimmik, imaluunniit hashimik (Larsen et al., 2019). Hashimik aalajangersimasumik atuisartut akornanni 22%-it katsorsartissimapput. Allorfiup 2023-mi ukiumoortumik nalunaarusiaa malillugu innuttaasut katsorsaavimmut attaveqarsimasut 52%-ii hashimik atuisuupput (Niclasen, 2024). Taakkunanga angutit 63%-it aamma arnat 58%-it pinngitsuuisinnaajunnaarsimanermik takutitsisumik DUDIT-imi kisitsiseqarlutik. Hashimik atuisut amerlasuut imigassamik aalakoornartortalimmik aamma aningaasanoornermik aamma ajornartorsiuteqarput, kiisalu pinngitsuuisinnaajunnaarsimanermik qaavatigut peqqissutsiminnik arlalitsigut ajornartorsiuteqarlutik. Katsorsaaneq sunniuteqarluarpoq, kisianni amerlasuut arlaleriarlutik katsorsartinnissaminnik pisariaqartitsippat; 2023-mi katsorsartittut 52%-ii siusinnerusukkut katsorsartereersimasuupput. 2023-mi Allorfimmi ilassutitut misissueqqissaarnerup takutippaa, inuusuttut Allorfimmut innersuunneqarsimasut 25-t inorlugit ukiullit akornanni 10%-it hashimik atornerluinerminnut katsorsartinnissaminnik pisariaqartitsisimasut. 25-34-nik ukiullit akornanni 28%-iullutik (naleqq.: Birgit Niclasenimut nammineq attaveqarneq).

Najoqutut

- Arnfjord, S., & Perry, K. (2022). *Den grønlandske hjemløsetælling 2022 - pilotællingens oversigtsrapport*. <https://www.uni.gl/media/8386132/den-groenlandske-hjemloesetaelling-2022.pdf>
- Center for Folkesundhed i Grønland. (2021). *Analyser af forbruget af hash i Grønland til Familie- og sundhedsudvalget*.
- Curran, H. V., Freeman, T. P., Mokrysz, C., Lewis, D. A., Morgan, C. J., & Parsons, L. H. (2016). Keep off the grass? Cannabis, cognition and addiction. *Nat Rev Neurosci*, 17(5), 293-306. <https://doi.org/10.1038/nrn.2016.28>
- Dahlgren, G., & Whitehead, M. (2021). The Dahlgren-Whitehead model of health determinants: 30 years on and still chasing rainbows. *Public Health*, 199, 20-24. <https://doi.org/10.1016/j.puhe.2021.08.009>
- Departement for Sundhed og Infrastruktur. (2014). *Misbrugsbehandling behov og samfundsmæssige gevinster*. Nuuk: Naalakkersuisut
- Departementet for Sundhed. (2015). *Forslag til national plan for fremtidens misbrugsbehandling*. Nuuk: Naalakkersuisut
- Departementet for Sundhed. (2019). *Plan for tilbud til børn og unge, der har problemer med rusmidler- og pengespil*. Nuuk: Naalakkersuisut
- EUDA. (2024). *Dashboard. Prevalence of cannabis use in Europe (updated June 2024)*. European Union Drugs Agency,. Retrieved 2024 from https://www.euda.europa.eu/media-library/edr24/dashboard-prevalence-cannabis-use-europe_en
- Garipey, G., Danna, S. M., Hawke, L., Henderson, J., & Iyer, S. N. (2022). The mental health of young people who are not in education, employment, or training: a systematic review and meta-analysis. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*, 57(6), 1107-1121. <https://doi.org/10.1007/s00127-021-02212-8>
- Halladay, J., Woock, R., El-Khechen, H., Munn, C., MacKillop, J., Amlung, M., Ogrodnik, M., Favotto, L., Aryal, K., Noori, A., Kiflen, M., & Georgiades, K. (2020). Patterns of substance use among adolescents: A systematic review. *Drug Alcohol Depend*, 216, 108222. <https://doi.org/10.1016/j.drugalcdep.2020.108222>
- Ingemann, C., & Larsen, C. V. L. (2018). *Midtvejsevaluering af Inuuneritta II: Gennemført i 2017 [Midterm-evaluation of Inuuneritta II: Conducted in 2017]*.
- Kyvsgaard, B. (2020). *Kriminalitet og lovovertrædere i Grønland*.
- Landslægeembedet. (2023). *Landslægeembedets vejledning nr. 2/2023 om forsøgsordning med medicinsk cannabis*. Nuuk
- Larsen, C. V. L., Dahl-Petersen, I. K., Kamper-Jørgensen, F., Dalentoft, L., & Pars, T. (2011). *Midtvejsevaluering af folkesundhedsprogrammet Inuuneritta [Midterm-evaluation of the public health program Inuuneritta]*.
- Larsen, C. V. L., Hansen, C. B., Ingemann, C., Jørgensen, M. E., Olesen, I., Sørensen, I. K., Koch, A., Backer, V., & Bjerregaard, P. (2019). *Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018. Levevilkår, livsstil og helbred - Oversigt over indikatorer for folkesundheden [The Greenland Population Health Surevy 2018]* (SIF's Grønlandsskrifter, Issue. https://www.sdu.dk/da/sif/rappporter/2019/befolkningsundersoegelsen_i_groenland
- MIO. (2017a). *Børns budskaber til voksne - Ønsket om et godt liv, Kujalleq*.
- MIO. (2017b). *Kære voksne - Børns egne ord om deres liv og hverdag i Qeqqata Kommunia*.
- Niclasen, B. (2019). *HBSC Greenland: Data fra Skolebørnsundersøgelsen 2018* (SIF's Grønlandsskrifter nr. 32, Issue. https://www.sdu.dk/da/sif/rappporter/2019/hbsc_greenland
- Niclasen, B. (2024). *Allorfik Årsrapport 2023*.
- Niclasen, B. V., Svartá, D. L., & Larsen, C. V. L. (2022). *Skolebørnsundersøgelsen i Grønland 2022: Helbred, trivsel og sundhedsadfærd blandt skoleelever i 5.-10. klasse*.

- Naalakkersuisut. (2007). *Inuuneritta-Folkesundhedsprogram, Landsstyrets strategier og målsætninger for folkesundheden 2007–2012* [Public Health Programme, strategies and goals from 2007 to 2012]. Nuuk: Home Rule Government Greenland
- Naalakkersuisut. (2013). *Inuuneritta II - Naalakkersuisuts strategier og målsætninger for folkesundheden 2013-2019*. Nuuk: Home Rule Government Greenland
- Inatsisartutlov om behandling af afhængighed, (2019). https://nalunaarutit.gl/groenlandsk-lovgivning/2019/I-10-2019?sc_lang=da
- Naalakkersuisut. (2020). *Inuuneritta III: Naalakkersuisuts strategi for samarbejdet om det gode børneliv 2020-2030*. Nuuk, GL
- Inatsisartutlov om euforiserende stoffer, (2022). https://nalunaarutit.gl/groenlandsk-lovgivning/2022/I-24-2022?sc_lang=da
- Selvstyrets bekendtgørelse om euforiserende stoffer, (2024). https://nalunaarutit.gl/groenlandsk-lovgivning/2024/selvstyrets-bekendtgørelse-nr-37-af-20_06_2024?sc_lang=da
- Ottendahl, C. B., Bjerregaard, P., Svartá, D. L., Sørensen, I. K., Olesen, I., Nielsen, M. S., & Larsen, C. V. L. (2021). *Mental sundhed og helbred blandt 15-34-årige i Grønland* [Mental health and well-being among 15-34-year-olds in Greenland]. https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2021/mental_sundhed_unge_groenland_dk
- Pedersen, C. P., & Bjerregaard, P. (2011). *Det svære ungdomsliv - Unges trivsel i Grønland: en undersøgelse blandt de ældste folkeskoleelever* [Well-being among youth in Greenland].
- Politi, G. (2024). *Årsstatistik 2023 Grønlands Politi*.
- Paarisa. (2016). *National indsatsplan mod hash*. Nuuk: Naalakkersuisut
- Reenberg, A., Mathiasen, C., & Langgaard, E. K. (2024). *En tværsnitsundersøgelse af omfanget af cannabis blandt elever på Grønlands ungdomsuddannelser* [Kandidatspeciale, Aalborg Universitet]. Aalborg.
- Suarez-Maldonado, M. T., Dominguez-Martinez, T., & Benjet, C. (2022). Why Do Some People Become More Involved in Cannabis Use Than Others? A Systematic Narrative Review on Cannabis Use Transition Predictors. *J Stud Alcohol Drugs*, 83(6), 781-792. <https://doi.org/10.15288/jsad.21-00270>
- Sundhedskommissionen. (2023). *Sundhedskommissionens Betænkning 2023: Vores Sundhedsvæsen - Vores Fælles Ansvar*.
- UNICEF. (1989). *Convention on the Rights of the Child*. <https://www.unicef.org/crc/>

Ilanngussaq 1: Paasissutissanik pissarsiffigineqartut pillugit paasissutissaq

2018-imi Kalaallit Nunaanni Innuttaasut peqqissusiannik misissuineq

Kalaallit Nunaanni Innuttaasut peqqissusiannik misissuisarnerni innuttaasut akornanni hashimik atuineq ingerlaavartumik malinnaaffigineqarpoq. Misissuineri kingullermi innuttaasut atuisarnertik (imigassamik aalakoornartortalimmik, hashimik imaluunniit aningaasanoormik), kiisalu pinngitsuuisinnaajunnaarsimanermut katsorsartinnermik atuisimaneq pillugit aperineqarput. Apeqqut imaappoq "Hashimik pujortarlutit qaqugukkulluunniit misilinnikuuiuk?" aamma "Ukiup kingullup ingerlanerani qanoq akulikitsigisumik hashimik pujortartarpit?". Innuttaasut peqqissusiannik misissuineri peqataasunit 2539-nit, 15+-inik ukioqartunit, 1873-it /74%-it) hashi pillugu apeqqutinik akissuteqarput. Inerniliussat innuttaasut peqqissusiannik misissuineri pingaarnertut nalunaarusiami (Larsen et al., 2019) aamma inuusuttut eqqarsartaatsimikkut peqqissusiat aamma peqqissusiat pillugit nalunaarusiami (Ottendahl et al., 2021) nassuiarneqarput. Tamatuma saniatigut inerniliussat taakku eqikkarlugit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut 2021-mi allakkarineqarput, kiisalu ilassutitut misissueqqissaarnernut tapertaallutik (Center for Folkesundhed i Grønland, 2021). Taakkunani allaaserisat oqaasertai aamma kisitsisit ilaannakortumik, aamma hashimik atuisarnermi inuuniarnikkut allannguutit pillugit ilassutitut misissueqqissaarneq ilanngullugu matuma ataani ilanngunneqarput.

HBSC – Kalaallit Nunaanni meeqqat atuartut misissuiffigineqarnerat 2022

Meeqqat atuartut misissuiffigineqarnerat nunat tamalaat akornanni apeqqutit akisassat atorlugit misissuineri Health Behaviour in School-aged Childrenimut (HBSC-mut) kalaallit tapertaaffigivaat, aammalu tamanna 1994-imiilli ingerlanneqartarluni. Meeqqat atuartut misissuiffigineqarneranni (HBSC) 2024-meersumi 5.-10. klassini atuartut hashi pillugu apeqquteqarfigineqarput. Apeqqutit imaapput; "Ullut qassit hashimik pujortarnikuuit? Inuunerit tamaat;" aamma "Ataani taaneqartut arlaat [tassunga ilanngullugu hashi] soqutigissagukku ilinnut pissarsiarinissai qanoq ajornartigissagualarpat?" Hashimik atuisarnermi aarlerinaataanik paasinnineq pillugu atuartut 15-iniit qummut ukiullit aamma aperineqarput: "Ukuninnga atuigaanni (timikkut allatigulluunniit) qanoq ajoqusertoqarsinnaatigiva: Marihuanamik hashimilluunniit ataasiarluni marloriarluniluunniit misiliineq; Hashimik ilaanneeriarluni pujortartarneq; Hashimik akuttunngitsumik pujortartarneq." Oqaasertat aamma kisitsisit nalunaarusiamit Kalaallit Nunaanni atuartut misissuiffigineqarnerat: 5.-10. klassini atuartut akornanni peqqissuseq, atugarissaarneq aamma peqqinnissakkut pissusilersuutit-neersut (Niclasen et al., 2022) allakkiami matumani ilanngunneqarput.

Allorfik Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2023

Allorfik – Pinngitsuuisinnaajunnaarnermik Ilisimasaqarfik ukiumoortumik nalunaarusianik, atornerluisuunerimut tunngatillugu innuttaasut innersuunneqarsimasut aamma katsorsartissimasut pillugit kisitsisitalinnik, saqqummiussisarpoq. Hashimik, aamma ikiaroorartunik allanik ajornartorsiuteqarnerimut naliliineri Allorfiup apeqqutinut akisassanut DUDIT atortarpaa (Niclasen, 2024).

Kalaallit Nuunaata Politiivinit kisitsisit

Politiit kisitsitigut nalunaarusiaanni hashimut tunngatillugu ikiaroorartumik pinerluuteqarnerit aamma ikiaroorartut pillugit inatsimmik unioqutitsinerit pineqarput. Politiit ukiumoortumik kisitsitigut nalunaarutaannit 2023-meersumit (Politi, 2024), aamma nalunaarusiamit 'Nunatsinni pinerlunneq unioqutitsisullu'-mit (Kyvsgaard, 2020) kisitsisinik ilanngussisoqarpoq. Nalunaarusiaq kingullertut taaneqartoq tassaavoq inatsisinik unioqutitsisut inuuniarnermikkut inissisimanerannik misissuineq, aalajangiinermut tunngaviit arlalissuit tunngavigalugit 2014-imi inatsimmik unioqutitsisimasut inuit 1860-it misissuiffigineqarlutik. Inuit 1860-it taakku inatsisinik unioqutitsinerit, 2014-imi nalunaarutigineqarsimasut, katillugit 2890-it pissutigalugit pineqaatissinneqarsimapput (Kyvsgaard, 2020). Allakkiami matumani kisitsisit ikiaroorartut pillugit inatsimmik unioqutitsinerit tunngasut kisiisa misissorpavut.

Inuusuttunut ilinniarfinni atuartut akornanni cannabisimut tunngatillugu pissusilersuutit pillugit kandidatinnngorniutigalugu inaarutaasumik suliaq 2024

Kanditinnngorniutigalugu inaarutaasumik suliaq 2024-meersoq, inaarutaasumik suliaqarlutik Aarhus Universitetimi Folkesundhedsvedenskabemi ilinniartunit pingasunit suliarineqartoq, Kalaallit Nunaanni inuusuttut ilinniarfiini atuartut akornanni cannabisimik atuneq aamma pissusilersuutit tassunga attuumassutillit, aamma cannabisimut tunngatillugu inooqataanikkut peqatigisartakkat akornanni pissusilersuutaannut qanoq atassuteqarneris misissuiffigisimavaat. Apeqqutit akisassat, inuusuttut ilinniarfiinut; ilinniarnertuunngorniarninnut sisamanut, aamma inuussutissarsiutitigut ilinniarfintut qulinut nassiussuunneqartut ikiorsiullugit tamanna misissorneqarpoq. Atuarfiit tunngavigalugit akuliuffiginnittarnerit pillugit nunani tamalaani misillittakkanik, aamma cannabisimik atuinermut pissutaasunik ilallugu tassunga tunngatillugu pitsaaliuilluni suliaqaqqinnissamik pisariaqartitsisoqarneris takutinneqarsinnaasussaavoq. Apeqqutit akisassat, apeqqutit akisassat misilerarneqarsimasut tunngavigalugit ineriartortinneqarsimapput. Atuartut 288-it misissuinerit peqataapput, taakkunannga 73-it apeqqutit ilaannik taamaallaat akissuteqarlutik, 215-it apeqqutinik tamanik akissuteqarlutik. (Reenberg et al., 2024)

Inuusuttuuneq artornartoq

Inuusuttuuneq artornartoq tassaavoq apeqqutit akisassat atorlugit misissuineq 2011-meersoq, inuusuttut atugarissaarnerannik sammisaqarfiusoq. Misissuinerit inuusuttut 15-imi qummut ukiullit, 9. aamma 10. klassini atuartut, illoqarfinnit arfineq-marlunneersut 481-it peqataapput. Misissuinerit inuusuttut ilaqutariinni, ikinngutit akornanni aamma atuarfimi qanoq ingerlanersut paasisaqarfiupput, aamma taamaalilluni inuusuttut ulluinnarni inuuneranni pisartut pingaarnerit paasisaqarfigineqarlutik. (Pedersen & Bjerregaard, 2011)

Ilanngussaq 2: Ikiaroorartut pillugit inatsit

Ikiaroorartut pillugit inatsit 1955-imeersoq 2022-mi nutarterneqarpoq, ullormilu 1. januaari 2023 (Naalakkersuisut, 2022) atuutilersinneqarluni. 'Ikiaroorartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat'-nnik 2024-mi malitseqartinneqarluni (Naalakkersuisut, 2024). Inatsimmik allannguinerit siunnersuutit marluk tunngavigalugit pipput:

- UKA2019/59: Cannabisoliat CBD-mik (cannabidiolimik) imallit aamma annerpaamik 0,2 % THC-mik (tetrahydrocannabinolimik) imallit unioqquitsinertaqannngitsumik pisiarineqarsinnaangornissaannut nioqquatineqarsinnaangornissaannut kiisalu eqquneqarsinnaangornissaannut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”
- UKA2019/128: Annerpaamik 0,2 procentimik THC-mik akulinnik cannabisimik nioqquitsiat (tassani cannabisolia aamma eqqarsaatigalugu) inerteqqutaajunnaarsinnissaannik Naalakkersuisut suluniuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Inatsimmi naleqqussaanerit taaneqartut politikikkut aalajangiinerit piviusunngortinniarlugit atuutilersinneqarput, aamma siunissami naleqqussaasinaanerit tunngavilerniarlugit. Immikkoortut ilaat ataaseq iliuseqarnissamut katalog-imut missingiutaavoq, ilanngussaq 2-mi inatsimmut oqaaseqaatini nassuiarneqartumik. Katalog-i taanna inatsimmik unioqquitsinerup qanoq ilungersunartigenera pillugu Unnerluussisussaataasut aamma Eqqartuussiviit naliliinermi uuttuutit suut atorsinnaaneraat pillugit malittarisassanik imaqqarpoq. Suliat assigiissaartumik nalilersorneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaannik taanna ikiuutaassaq, aamma oqartussat aalajangiinermi uuttuutit tunngavissanik erseqqissunik peqartillugit.

Inatsit tamatuma saniatigut cannabisimik nioqquitsianik 0,2 %-i tikillugu THC-italinnik inerteqqutaajunnaarsitsinissamut periarfissamik ammaassivoq. Nalimmassaaneq taanna 2019-imi Inatsisartunit aalajangiunneqartunit tunngaveqarpoq, tamanna nioqquitsianik THC-imik annikitsumik akulinnik akuersinissamut nalunaarutini atuutilersitsinissamik periarfissaqalersitsisulluni. Naak tamanna siunissami inatsisinik allanngortitsinissamut tunngavissanik pilersitsigaluartoq, cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnissaannik politikikkut tigussaasumik suli aalajangiisoqarnikuunngilaq.

Politikikkut kissaateqarneq tunngavigalugu cannabisip nakorsaatit atorneqarnissaannik ukiuni marlunni misileraanissaq 2023-mi marsimi pilersinneqarpoq. Misileraaneq pillugu Nunatta Nakorsaaneqarfiaata ilitsersuussutaani allaqqavoq "taamaalilluni nakorsaatit atorlugit nalinginnaasumik nakorsaaneq sunniuteqaangippat, nakorsap naliliineragut nappaat tunngavigalugu immikkut toqqakkat, cannabisimik nakorsaasiamik nakorsarneqarsinnaangussapput" (Landslægeembedet, 2023). misileraaneq taanna suli ingerlavoq, taamaattumillu suli nalilersorneqarnani, kisianni aqqissuussineq annertunerusumik atorneqarsimanngitsoq nakorsaanerup ilisimatitsissutigivaa (naleqq.: Nunatta Nakorsaaneqarfianut nammineq attaveqarneq, 20. septembari, 2024).

Ikiaroorartumik anngiortumik eqqussuinerit, aamma akileraarusigaanngitsunik aningaasarsiornerit akiuniarnermi suleqatigiinnermik pitsaanerulersitsisussamik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq aamma Danmarkimi skatteministeri 2024-mi aggustimi isumaqatigiissummik, Kalaallit Nunaanni ataatsimeeqatigiinnermi, atsioqatigiipput. Isumaqatigiissut aammattaaq akileraarusigaanngitsumik sulinerit aamma aningaasatigut pinerluttuliornerit, amerlasuutigut ikiaroorartumik nioqquteqarnerit attuumassuteqartartumut, akiueqataassaaq. Akileraarutigut peqquserluuteqartarneq akiorniarlugu marloriaammik akileraarusuisarneq pillugu isumaqatigiissummut ilassutit aamma isumaqatigiissusiortoqarpoq.

Ilanngussaq 3:

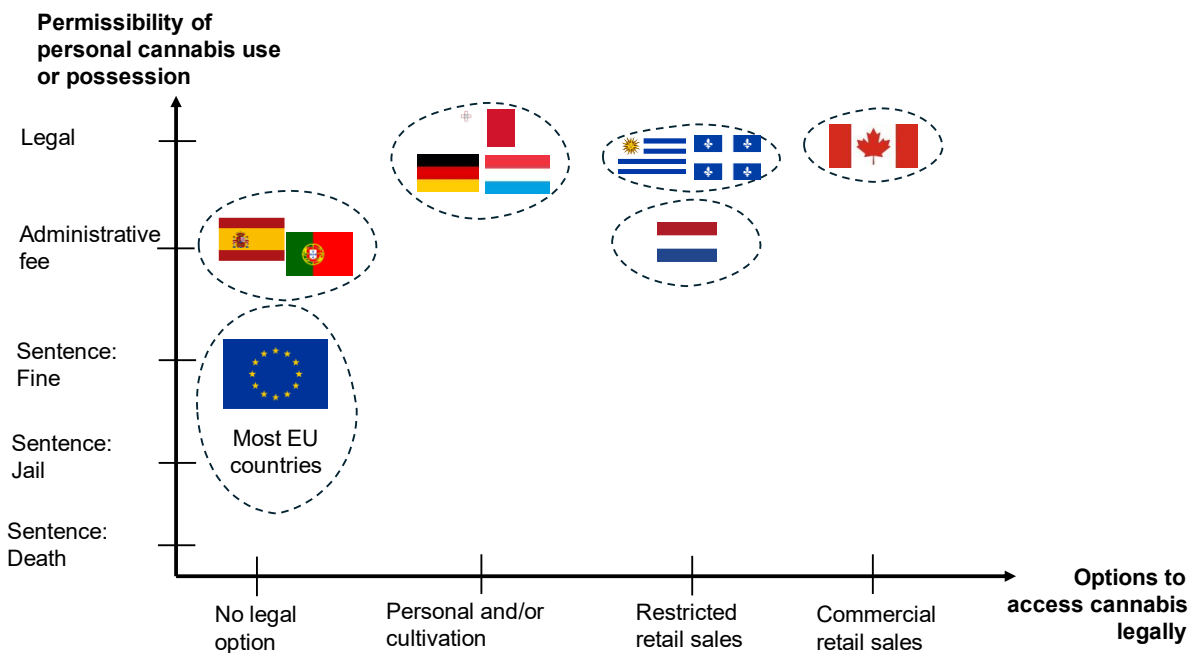
**Cannabisimut killiersuisinnamut
periarfissat:
Inuiaqatigiit peqqissusaanniit
pitsaaqutit ajoqutillu isigalugit**

All: Jakob Manthey (Siunnersorti, WHO-p Europami nunap immikkoortuani allaffia)

Saqqummiussaq: 18. septembari 2024

1. Saqqummiussineq: Massakut cannabisimik killilersuinerup periusaa?

Cannabisimut pissarsisinnaanerup killilersorneqarneranut periutsit amerlapput, minnerpaamillu immikkuullarissut marluk eqqarsaatigineqartariaqarput. 1) Inuttut anguniakkat peqputaallutik pinginerlugu atorniarneluguluunniit akuersissutaanersoq, aamma 2) inatsisitigut aperiarfissat atorlugit cannabisimik pineq. Politikkikkut immikkuullarissunik marlunnik peqaraluatoq attaviitsuunngillat, pisariaqarporlu peqqissaartumik periarfissat immikkut nalilersorneqassasut. **Takussutissaq 1** politikkikkut immikkuullarissut marluk taaguutit siammasusyt eqikkarpai ilusilersukkamilu assersuutinik takutitsilluni.

Takussutissaq 1. Inerteqqussutaanngitsumik cannabisimik piniarnermik periarfissaq (x-aksi) cannabisilu inuttut atornissaa/ paarinissaanut akuersissut (y-aksi)

Uani takussutissami aksit marluk kipiffeqanngitsuusut takutippaat, t.i. inuit aallartiffimmiit ungasissumi najugallit, cannabisimik pissarsinissamunut periarfissaqarnerupput, cannabisimik atuinissat paarsaqarnissaaluunniit inatsisitigut malersorneqarsinnaminnut mianersortariaqarnerat annikinneruvoq. Eqqaanissaa pingaaruteqarpoq, imatut isumaqanngitsoq, x-aksimiittut immikkoortut tamarmik sumiiffimmi annikinnermi immikkoortuusut. Nunami niuernikkut tuniniaanissamik akuersisut, akuersussutigaat, ass. inuttut nammineq naatitsinissaq pisariaqanngitsoq. Equmattat **Takussutissaq 1** takutinneqartut, immikkut cannabisimut periusai paasiuminarsarniarlugit ataaniittut nunat aalajangersimasut assersuutitut takutinneqarput.

Eqimattaq 1: EU-mi nunat amerlanerpaat

EU-mi nunat amerlanerit cannabisimik tingummiarneq pineqaatissiissutigineqarsinnaavoq, taakkulu eqqartuunneqartut, parnaarunneqarnissami akiliisitsinissamulluunniit pineqaatissiissutigineqarsinnaapput (ass. Danmarkimi: ukiut marluk tungaanut; pineqaatissinissamut takussutissat, tak. (1)). Nunani amerlasuuni siullermeerluni

pinerluttuliortut inatsisitigut malersorneqartanngillat, aamma pineqaatissiissut katsorsarnermik taarserneqarsinnaanera periarfissaavoq. EU-mi nunani amerlanerni sukisaarnermik siunertaqarlutik cannabisimik pisinnaaneq inatsisineqanngilaq.

Eqimattaq 2: Spanien aamma Portugal

Cannabisimik tingummiarneq Spaniemi Portugalimilu inerteqqussutaajunnaarsinneqarnikuuvoq, tamannalu isumaqarpoq inuit allaffissornikkut akiliuteqarnissaat peqqussutigineqassasoq cannabisimik mikisunnguanguutaanik tamanut ammasumi tingumminissaat, kisiannili tingusarineqarsinnaanngillat (1). Inerteqqussutaajunnaarsitsineqartillugu politiit unitsitsiniarnermik inuillu cannabisimik allanilluunniit aanngajaarniutinik tingummiarnersut timaatigut satsillugit misissuivigineqarnissaat salliutitsinerat annikippoq, taamaattumik tingusarinninnerit ikipput. Nunani taakuniani marlunni inerteqqussutaanngitsunik soqanngilaq, kisianni Spaniap ilaani inuiaqatigiinnut cannabisklubbeqarpoq. Klubbit taakku inatsisit malullugit ingerlanngikkaluartut, ataatsimoortumik toqqammaveqarlutik cannabisimik naatitsinissamik aammalu suliniaqatigiiffik aningaasarsiutigiginagu toqqammavigalugu pilersinneqarput (2).

Eqimattaq 3: Tyskland, Luxembourg aamma Malta

Nunani ukunani pingasuusuni cannabisimik inuttut atugassamik killilimmik tingummiarneq 2023-miit 2024-miilluunniit inatsisitigut inerteqqutaajunnaarpoq. Tamannalu isumaqanngilaq inuit tamanut ammasumi cannabisimik killilersungaangitsunik pisinnaasut. Tysklandimi, ass. atuarfiit, meeqqeriviit pinnguartarfiillu eqqaani cannabisimik atuisoqarnissaq inerteqqutaavoq. Nunat taakku pingasuusuni inuttut cannabis naasuinik, nammineq pigisamik nunaatigisami naatitsisoqarsinnaanerata amerlassusai killeqarput Saniatigulli Malta Tysklandillu akueraat cannabisip naasuinik klubbinu ataatsimoorfinni naatitsisoqarnissaa akuersaarpaat (tak. aamma (3)).

Eqimattaq 4: Holland

Hollandi immikkuullarittuuvoq, akuersissutikkut inatsisitigulli pisinnaanermut perfiarfissat taakku nassuiarluarneqarnikuunngineri pissutaallutik. Tingummiarneq, naatitsineq cannabisimillu inerteqqutinik tuniniaaneq parnaarussutigineqarsinnaapput. Cannabisimik mikisunnguanik tingummiarneq naasuinik tallimat tikillugit naatitsineq aammalu cannabisimik mikisunnguakkuutaartunik cafeertarfinni pisisarneq eqqartuussisulersuunneqarsinnaanngillat (4).

Eqimattaq 5: Uruguay aamma Quebec (Canada)

Uruguayip cannabis sukisaarnermik siunertaqarluni inerteqqussutaajunnaarsippaa tassanilu inuinaat ataatsimoorussamilluunniit naatitsineq nakorsaaterisoqarfinnilu akuerisani killilimmik tuniniaasumi akuersissutigineqarput. Canadami illoqarfiit ilaanni Quebecimi naalagaaffik kisermaassilluni cannabisimik niuertarfiit akuersissutillit ingerlallugit illoqarfimmi ilaanniittut ammaanikuupput. Quebecimi inuit cannabisimik pisinissaminut soqutiginnittut, pisiniaarfinnukarlutik nittartakkatigulluunniit inniminneeriarlutik pisisinnaapput, kisianni nammineq naasuutissaminnik naatitseqqusaanngillat.

Eqimattaq 6: Canada

Canadami cannabisimik angissuseq aalajangersimasoq tikillugu tingummiartoqarsinnaavoq, kisianni tamanut ammasumik atuneq killilersungaavoq (illoqarfiup immikkortortaani politikkerinut sanilliussineq, tak. (5)). Canadamiut amerlanerit illoqarfiup nunalluunniit immikkoortortaani najugallit, cannabisimut niuernikkut aaqqissuussamik inuit nammineq atugassaannik marluutillugilluunniit (nammineq atugassaq tamanulluunniit)

ineruartortinnikuuaat. Amerlassutsit annertunerpaaqartinnagit akuerissutit tunniunneqarnikut amerlasuunit inuit nammineq niertarfiiteqarput, annermik illoqarfinni (6), cannabisinik nioqqtissanik tuniniaapput. Quebecimi pisorta qarfiit sanilliullguitm niuernikkut aaqqissuussat inuit nammineq atugassaannik marluutillugilluunniit imaqartoq, innuttaasut 100.000-ugaangata niuertarfinniit amerlanerupput, tamanna isumaqarpoq cannabisimik piniarneq periarfissaqarneruvoq (7). Amerikami naalagaaffiit annerpaartaat cannabis sukisaarnermik siunertaqarlutik inerteqqitaajunnaartitsisut maluginiarneqarpoq, aammattaaq niuernermut ilutsit assigipajaarpaat (Amerikami naalagaaffiit, cannabis politikkimut pingaarnertut periarfissa takussutissartai sanilliugit tak. (8, 9)).

2. Politikikkut periarfissaasunut sisamaasunut marlunnik sammivilinnut politikki malillugu annikillisaaneq.

Eqqimattani arfiniliisuni eqqaaneqarpoq, sammiviti marluusuniimmikkoortunilu assigiinngitsuniinissimapput, cannabispolitikkimik aaqqissuineq nammineq atungassamut cannabisimilluunniit piginninngaq, cannabisimullu inatsisit malillugit piginnissinnaanerit akuerineqartunik allannguutinik imaqarsinnaavoq. Aalajangersimasumik immannguaq sammiviit marluk atapput. Eqimattat taakku pioreersut eqikkanerini sisamat politikikkut pingaarnertut periarfissat pilerput:

1. Inerteqqussut → inuttut atugassanik/ pigisassanillu pisinnaaneq sakkortuumillu pillaaneq inerteqqutaapput (equmattat 1)
2. Inerteqqutaajunnaarsitsineq → inuttut atugassanik / pigisassamillu peqarneq pisinnaanermut periarfissaqanngilaq, kisianni annikitsumik pineqaatissiineq pineqaatissiinnginnerluunniit (equmattat 2)
3. Ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaartitsineq → inuttut atugassamik/ pigisassamillu peqarneq inatsisitigut killilimmik aammalu pineqaatissiinnginneq (equmattat 3)
4. Niuernikkut inerteqqutaajunnaarsitsineq → inuttut atugassammik/ pigisamillu inatsisitigut annertuumik peqarneq aammalu pillaanertaqanngitsoq (equmattat 5-6)

Politikikkut periarfissat sisamaasut iluanni equmattat 5 (Holland) immikkoortinneqanngilaq, taakku immikkuullarittumik periuseqaramik, nunanilu allani akuerineqanngitsuusunik.

Uumap nalunaarusiap annerpaataa politikkimut atuisut, peqqinnissamut takussutissat imaluunniit niuernikkut inerteqqummut suliniutinullu uppersaatit takuneqarsinnaasut sunniuteqarneri equkkassavakka. Uani periutsimi nangaassutit pingasuupput:

Siullertut politikikkut periarfissat pingasuusuni (inerteqquteqarneq, inerteqqutaajunnaarsitsineq niuernikkullu inerteqqutaajunnaarsitsineq) paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut. Ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaarsitsinermut paasissutissat naammanginnitsunik uppersaateqarput - politikikkut iluseq, aatsaat atuutsilerneqaaqqammerpoq - taassumap iluaqutaanera oqalliserinnissutigissavara misissuineq pingaarnaq equkkannngikkaluarlugu.

Aappaattut politikikkut periarfissat ilisarnaatigaat suliarinerani allanngorarneri (soorlu akiligassat, akileraarusiisarnerit), uanga eqikkaaninni misissuinermilu pingaarnertut akuerisaavoq.

Pingajuattut cannabisip killilersornerani sammisassaqtitsivik kisiat sunneqqanngilaa, aammattaaq nakorsaatit atugassat sunneqqavai. Misissuinermi affaata missannaatta nalunaarutigaat cannabisimik sammisaqarneq siunertaralugu atuisimallutik, sinnerilu nalunaarput nakorsaatit imaluunniit nakorsaatit sammisaqarniarnermullu marluutillugit siunertaralugu atorsimagaat (ass. Canada, qup 12 takuuk (10)). Taamaakkaluartoq pingaarnertut peqqutaavoq nakorsaatit atuneq (anniarneq, ernumaneq, sinnarlunneq: qupp 18 (11), nakorsaatit atornera siammasippoq. Tamannalu pivusoq, cannabis sammisaqarneq anguniarlugu atugassaannaanngilaq, kisianni nakorsaatit siunertaqarsinnaavoq, taamaammat politikikkut aalajangiisussanut uku marluk peqqutit paasissutiginnissai pingaaruteqarpoq. Siullertut cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsineq Amerikami naalagaaffinni Canada-milu - nunat taakku misissuinermi qulequtarisami annertunerpaartaat tunniussippot - siumoortumik nakorsaammik inerteqqutaajunnaarsitsinissamik aaqqissuummut. Assersuutigalugu 2001-imi Canadami cannabis nakorsaatit inerteqqussutaajunnaartippaat, 2013-imilu aaqqissuusseqqillutik, 2018-imilu cannabis sammisaqarnermut atugassat inerteqqutaajunnaarnissaa ilassutigineqarsimalluni. Cannabis sammisaqarnermut nakorsaatit atugassat siunertaqarlutik pineqarsinnaanngormat, cannabisimut nakorsaammut politikkerit, nalilersuinerne amerlasuuni ilaatinneqarput. Nuna sunaluunniit piffissap ingerlanerani cannabis nakorsaammik inerteqqutaajunnaarsitsikuunngillat cannabis inerteqqussutaajunnaarsitsinerani (ilaannakoortumik niuernikkulluunniit). Taamaammat nunani massakut cannabisimut inerteqqussuteqartut aammalu cannabis nakorsaatit atorneqarnissaanik siunertalimmit inerteqqussuteqartunut, cannabis inerteqqussutaajunnaarnissaanut sunniutut siulittornissaa ajornarpoq.

3. Politikikkut periarfissat uppersaait pissarsiarineqarsinnaasut

Uani qulequttami paasiniaanermi politikikkut periarfissani uppersaait pissarsiarineqarsinnasut eqikkarlugit. Aaqqissugaasumik misissuinerne inatsisitigulli oqartussaaffiup tassani politikki allanngornerata kingunerisa misissorneri toqqammavigalugit pingaartumik uppersaateqarpoq. Tamakku saniatigut nmerlassutsikkut pitsaassutsikkullu misissuinerit ilisimasat ingerlateqqinneri ilisimasanut toqqammaveqarnissaanut qitiussapput. Politikikkut periarfissat tamarmik (a) cannabisimut atuinertup dsiammasissusaa, (b) peqqissutsikkut kignuner (c) inerteqqussutsimillu niurnerit isigalugit uppersarneqassapput. Saniatigullu nunap inoqqaavisa aammalu aningaasaqarnikkut isumaliuussutsinut uppersaait piniarneqarsinnaasut saqqummiunneqassapput. Qulequttat tamaavimmik iluaqutit akornutillu pillugit allatanik naammassineqartassapput.

3.1 Inerteqquteqarneq

Ikiarooriniutinut ataatsimoorussamik isumaqatigiissut 1961-mi atuutilermalli (12) cannabisimik pigisaqarneq, tunisassiorneq tuniniaanerlu nunani arlaqartuni inerteqqutaalerpoq. Inerteqquteqalernerne qangali pisimagaluartoq inerteqquteqarnerup politikkiinut nalilersuisoqarnissaa amigaataavoq. Taamaattorli nunami sumiluunniit ukiut qulikkaat kingullit cannabisimut tunngatillugu nutaanik inerteqqutillioqarsimanngilaq. Taamaammallu cannabisimut inerteqquteqarnermut tunngasunik toqqaanaq nalilersuisoqanngilaq.

Nunani arlalinni suli inerteqquteqartoqarmat, allanik aaqqiissutissarsiortoqartarnerata sunniutigisartagai paasissagaani, inerteqquteqarnerup sunniutigisartagaasa paasilluarnissaat pingaaruteqarpoq.

Cannabisimik atuinerup siammasissusaa

Aningaasarsiutigalugu inerteqquteqarunnaarnermi inerteqquteqavinnermilu assersuutit sanilliutissagaani, cannabisimik atuineq appartinneqarsinnaasoq ilimanaateqarpoq (aamma takuuk 3.4). Taamaattorli inerteqquteqarnerup sakkortussusaa cannabisimik atuinerup siammasissusaaanut ataqatigiittoqanngitsoq paasissallugu pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu Frankrigimi Ungarnimilu ukiuni kingullerni atueriaaseq assigiinngitsorujussuugaluartoq, taakkunani cannabisimik paarisarnermi sakkortuumik pineqaatissiisoqartarpoq (Frankrig 2021: 10.6 %; Ungarn 2019: 1.3 %; (13)).

Nunani pineqartuni politikikkut allannguisoqangaanngikkaluarluni atueriaaseq piffissap ingerlanerani nikerartarpoq. Assersuutigalugu Tysklandimi inersimasut akornanni cannabisimik atuineq 1995-miilli qummut ammallu ingerlavoq. Taamaallaat 2012-ip 2021-llu akornanni atuineq 5%-miit 10%-mut qaffappoq (14) - inatsisinik unioqquitsinerit nalunaarsorneqarsimasut amerlassusaa qaffakkaluartut (15). Europami nunarpassuit akornanni, cannabisimut inatsisinik tunngasunik allanngortitsingaartoqanngikkaluartoq, inersimasut akornanni cannabisimik atuinerup ukiuni 2010-miit 2019-mut nikerarsinnaanera takussaavoq (16). Europami inuusuttut akornanni misissuinermi katersani 1999-meersuni aamma 2015-meersuni takuneqarsinnaavoq, Europap kujasinnerusuani taamatullu Balkanimi qaammammut cannabisitortarneq qaffariarsimasoq, akerlianili Europap kitaata tungaani nukappissat atuinerat appariarsimasoq (17). Ataatsimut isigalugu massakut inerteqquteqarneq qanoq ikkaluarpat atuisuuneq allanngorartuarsinnaasoq paasinarsivoq. Paasisaq tamanna tunngavigissagaani, nassuiaatit attuumassutillit allat tunngavilersuutigisinnaanissaanut, inuit cannabisimik sooq atuisuunersut paasissallugu pingaaruteqarpoq.

Europami nunarpassuit akornanni inuusuttuni imigassartorneq ukiorpassuarni appariartorsimavoq (17). Imigassartorneq taamaallaat inuusuttut akornanni appariartormat, inuusuttunut siunertaqartumik politikikkut aalajangersaasoqanngilaq. Imigassartorneq Europami nunarpassuit akornanni appariartoraluortoq isginnittariaatsimut allanngorartumut attuumassuteqanngaangilaq (paasissutissat nunanit 31-neersut: (18)), akerlianili angajoqqaat aqutsileralluttuinnarneranut tunngavoq (paasissutissat nunat skandinaviameersut: (19)). Tuluit Nunaanni kulturikkut allannguutit, aangajaarniutillu allat akiisa qaffannerat taamatullu imigassaq aalakoornartortalik pissarsiariuminarsisimanera akikillisimaneralu inuusuttut akornanni eqqaaneqarpoq (20).

Aangajaarniutunik atuisarnermut isumaliutersuutigineqarnissaanut, inuusuttut akornanni imigassamik atuinikinnerulernerup ilisimatusaatigineqarnissaanut pisariaqartitsinerup, pituttugaanngitsumilli, takussutissiat assigiinngitsut arlallit ataqatigiilersillugit, nuna tamakkerlugu nunanilu tamalaani taamatullu inuit ataasiakkaanut tunngasut aangajaarniutunik atuinermut pissuseqakkajunnerusunut tunngatillugu. Atuisarnerup inerteqquteqarnerullu ataqatigiissuteqannginneranut tunngaqqissaannginneri paasissallugu pingaaruteqarpoq, politikikkut kingunerisinnaasanut eqqartorneqarsinnaasanut, kingorna eqqaaneqartunut, naleqqussinnaapput.

Peqqissutsimut kingunissat

Cannabisimik atuisuunermi kingunerluuteqartoqarsinnaavoq, taamaattorli peqqissutsimut iluaqutitaqarsinnaalluni. Nakorsaatit marluk Europami Nakorsaatini Nakkutilliisunit akuerineqarput (nabiximol aamma epidyolex), cannabinoidinik akunik - tarnimut sunniutaasartunik cannabisi akoqarpoq. Ilaatigut noqartarnernut, anniaatinut, tassanngaannaq ajoqutinut qiteqqakkullu nappaatinut cannabinoidit ilai nakorsaatitut iluaqutaasinnaaneranut uppersaaterpassuaqarpoq, sunniutigisartagai

sakkukissinnaagaluartut (ass. tarnikkut) naliginnaagaluartut (11). Cannabis nakorsaatitut atornerqarnerata peqqissutsikkut sunniutigisartagai ataasiinnarmik isiginnilluni inernilerneqarsinnaanngillat, nunat assigiinngitsut cannabis nakorsaatitut assigiinngitsorujussuarnik periuseqarlutik atortarmassuk (Europami nalunaarsukkat, takuuk (21)).

Cannabisimik atuineq arlalitsigut ajoquterpasuaqarpoq, ilaatigut hashimik ikiaroortarnerup ajoqutigisinnaasaat killeqaratik soorlu (22), tarnikkut perulunneq (23, 24), qamutit motoorilinnik aqunnermi ajutoornerit (25, 26) naartunermilu atortaraani meeraaqqaq peqqissusaanut ajoqutaasinnaasut 4/>. Inunnut ataasiakkaanut taamatullu sumut tunnganeri apeqqutaalluni suut ajoqutitut kingunerineqarneris apeqqutaasarpoq. Ingammik cannabisimik atuikulasoqartillugu ajoquteqalernissaq tarnikkullu ersiuteqalernissaq qaninnerusarpoq (23, 28). Pissusilersornikkut kingunerluutaasinnaasut allat ilagaat qanoq siusitsigisumik atuisunngortoqarsimanersaq taamatullu tupamik atuinermi peqqissutsikkut ulorianaateqarneris (29). Tamatuma saniatigut tarnimut sunniutaasartumik pingaarnertut akulik, tetrahydrocannabinol, qanoq annertutiginersaq (THC), cannabisimi akuutissaq allatut aalajangiisuusarpoq, akuutissaqarpallaaraangat cannabisimik atuisuunermi ajoqutaasinnaasunik tarnikkullu ajoqutaasinnaasutut ersiutaasinnaasunik kinguneqartarmat (30).

Cannabisimik atuisuunermi peqqissutsimut sunniutaasartut taakkua saniatigut, cannabisimik atuinermi allanik aamma ajornartorsiortoqalersarpoq. Pineqaatissiisarneq apeqqutaalluni cannabisimik tunngaveqarluni tigusaanermi sulisinnaajunnaarnermik imaluunniit parnaarussaarnermik kinguneqartarpoq. Parnaarussivimmiititsinerneq atuisuujunnaarsitsisoqarsinnaagunangilaq (31), taamaattorli peqqinnissakkut allanik ajoquteqalertoqarsinnaavoq (32). Tamatuma saniatigut cannabisimik inerteqquteqalernerneq cannabisinut eqqaanartunik navianarnerusunilli cannabisip sunniutigisartagaanik issuaasunik taarserneqaratarsinnaapput: cannabinoidreceptoragonisteritsyntetiskiusut (SCRA-t) Europami 2012-mili, sumiluunniit atugaalersimananeramik nalunaarsorneqarsimallutik, ikiaroornartoornianit nioqqutigineqalersimapput (33, 34). Pinngortitameersumit Ikiaroornartunut cannabisimut eqqaanartoqarsinnaagaluarluni, SCRA-p ajoqutigisinnaasai amerlanerupput, atuisunut pingaartumik tassanngaannaq peqqissutsigut ajoqutaasaq (ass. tarnikkut nappaatit, uummammut taqqanullu (35)), taamaattorli aamma toqussutaasarluni (36). Illoqarfiit arfineq-pingasut Europameersut ikiaroornartunik nakkutilliisoqarfiisa paasisutissiissutaani takuneqarsinnaavoq, cannabisini anngiortumik tuniniarneqartartoq SCRA-mik akuneqarsimasaq (37).

Kingullertut katsorsartinnissamut neqeroorfinni cannabisimik inerteqquteqarnerneq nalunartinneqarlunilu paasiuminaatsinneqartarpoq. Cannabisimik tunngaveqartumik inuit tigusaasut pillaammut taarsiullugu katsorsartinnissamik pineqaatissinneqarsinnaapput. Cannabisimik ajornartorsiuteqarnertik tunngavigalugu, Europami 19 %-it 27 %-illu akornanni, politiniit imaluunniit eqqartuusiveqarfimmit innersuuneqarlutik katsorsartittarput (38). Katsorsartinnissamut pisariaqartitsinerneq, hashinik paarisqaarsimaneq hashinik ajornartorsiuteqarnerneq tunngavilersuutigineqartarnera pinngitsaaliilluni katsorsaanermi ajoqutaasarpoq. Assersuutigalugu pinngitsaalisamik katsorsartittut akornanni tarnikkut nappaateqannginnerusarput, nammineq aalajangikkaminnik katsorsartinniartuniit (39). Oqaatigineqartarpoq cannabisimik inerteqquteqarnerup naapertuutinngitsumik katsorsaasoqarnerneq kinguneqartartoq, kikkunnit tamanit nikanarsarneqarnissartik aarlerigisaramikku atuisuunertik saqqummiussinnaaneq ajorpaat inatsisigut kingunerluutissat eqqarsaatigalugit (40), tamannali tunngavigissallugu paasisutissat naammangillat.

Inerteqquteqarnerup nalaani cannabisip peqqissutsikkut kingunerisinnaasai paasissutissanik eqqortunik peqanngilaq. ilimagineqarsinnaavoq, cannabisimut tunngatillugu peqqinnissaqarfimmut artukkiisinnaasut, ukuusut (a) cannabisip qanoq atugaatiginera aamma atueriaaseq, (b) nioqutissat tigorianaanaat (THC-ip akoqassusaa SCRA-millu salloqittaasiorneq) aamma (c) naqisimannittumillu pineqaatissiinerit qaffasissusai.

Tyskland assersuutigisigu. Piffissani naqisimanniffiusuni cannabisimik atuinertulertoqartarpoq, soorlu taamatutaaq napparsimavinnut unittartut amerlisartut nappaatinillu suussussiinnerit unitsitsinertaqanngitsut amerlisartut (15, 41). Imaasinnaavoq cannabisip naasortaasa THC-mik akoqarnerulernerata atuisut peqqissusaanut navianartorsiornerulersitsisinnaasut (42). Assinganik paasissutissani Danmarkimeersuni ersepoq, cannabisimut atuisut akornanni ajoqutaasartut skizofreneertullu akornanni pissutsit ukiuni arlaqartuni ajorseriasimasut, THC-mit akoqarnerulersimanissaanit pissuteqartumik (43, 44). Tamanna cannabisimik inerteqquteqalernerimi ingerlanneqassanngitsoq pingaaruteqarpoq, atuutilersinnaasut suli ilisimaneqanngimmata. Taamaakkaluartoq erseqqissaassutigissallugu pingaaruteqarpoq, cannabisimik atuinertulertoqartarpoq peqqissutisimut sunniutigisinnasai - ilaatigut cannabisimik atuinertulertoqartarpoq annertussusaa eqqarsaatigalugu - allanngujitsuunngimmata politikikkullu allanngortitsisoqanngikkaluartoq nikerarsinnaasarmata. Taamaammat aalajangiisoqartinnagu naalakkersuinikkullu periusissanik aalajangiisoqartinnagu cannabisimik qanoq atuisoqartarneranik ileqqunik, ajoquserarnerit niuerfimmilu allanngortarnerit eqqarsaatigalugit sukumiisumik nalilersoqartariaqarpoq.

Unioqutitsilluni ingerlatat

Cannabisimik inerteqquteqartitsinerup nalaani cannabisimik piumasaqarneq unioqutitsilluni suliaqartunit tamakkerluni ingerlanneqartarpoq. Unioqutitsilluni cannabisimik tuniniaasartunut tunngatillugu nassuiaasioqqissaartoqarsinnaanngilaq, taamaakkaluartoq tuniniaasoqartarnera marloqiusanut avinneqarsinnaavoq: (1) nioqutissiornermi aqqissuussaasumik pinerluttuliornerit, pilersaarusiorneq (ilaatigut eqqussuinermit) aamma/imaluunniit tuniniaaneq; (2) tunisassiornermi ikiuisut tunisassioqartarpoq aamma/imaluunniit tuniniaaneq. Ikiaroorartuliornermit, eqqussuinermit, tuniniaanermit allanillu unioqutitsilluni aqqissuussaasumik pinerluttuliornermit inuit ataasiakkaat arlallit imaluunniit eqimattakkaartut peqataasarput. Akerliani annikitsumik naatitsisartut taakkuupput cannabisit naasortaanik naatitsisartut, ilaatigut nammineq inuttut atugassatut sinneqartoorutinillu kammalaatinut ilaqtanulluunniit siammarterisoqartarluni, imaluunniit hashinik aningaasannaniutigalugu tuniniaasoqartarluni (45).

Europami cannabisimik unioqutitsilluni nioqutissiornermi atuinermilu paasissutissat nunanit allaneersut pingaarutilinnik ilisimasaqalersitsippat. Hollandimi 2012-2013-kkunni, cannabisip naasortaanik tonsit 171-iniit 965-inut (anngiortumik) naatitsisoqartarpoq, Hollandimi misissuinermit pingaaruteqartumi missiliusiorneqarpoq. Nunami tassani taamaallaat tonsinik 28-niit 119-inut atuisoqartarpoq, taakku 85 %-ii (tonsit 53-iniit 937-nut) nunanut allanut tunineqartarput (46, 47). Tassa imaappoq Hollandimi cannabisimik tunisassiarineqartut Europap kitaata nalaani qeqqanilu atorineqartartut katillutik 10%-miit 38%-iusut misissuinermit paasineqarpoq, tonsinik 1.500-niit 2.100-nut missiliorneqarlutik. Tamanna pingaaruteqarpoq, Hollandimut paasissutissanut tunngatillugu (2018: 3 tons), Frankrig (2022: 41 tons), Belgien (2022: 3 tons), Tyskland (2022: 17 tons) imaluunniit Tuluit Nunaat (2017: 29 tons; (13)).

Nioqutissiornerup pilersaarusiorneqartarnera qanoq annertutiginersoq ilisimanerulerniarlugu, Tysklandimi politiit nalunaarusiarisartagaanit paasinnittoqalaarsinnaavoq. 2022-mi, cannabisimut politikki ammaaneqanngikkallarmat,

Tysklandimi politiit n=665 cannabisip naasortaanik naatitsivinnik paasisaqarput, taakkunani arlaqartut mikisuupput (20-99 naasut: n=471), ikinnerpaallu angisuujullutik (100-999 naasut: n=141)) taamatullu ilisimasalinnit suliat (>= 1000 naasut: n=53) (48). Paasisutissat taakku nunami tassani cannabisinut tunisassiornerut eqqortunik kisitsisaateqassappata, nalilernerqarsinnaavoq, cannabisinik nioqputissiorneq siaruarinneqartartoq, annikitsuunngitsorlu nioqputissiorferujussuarniit nioqputissiarineqarluni. Nunami tassani nioqputissiat amerlanerut siaruarterneqarnerussappata, cannabisinik piunasaqassuseq killilersorneqarsinnaanerussaaq, cannabisinik naatitsiviliorfinnik nungusaanissamut naqsimannittoqannginnerussammat, periarfissaasut ataasiakkaat nittarsaassinermut ataatsimoorussamut annikitsuunnguamik ilassuteqartarmata.

Paasisutissat tamakkiisut nalilissagaani, cannabisip annerpaartaa Europap kitaani qeqqanilu pissarsiarineqarsinnaasoq, Hollandimi nioqputissiaasoq. Cannabisip naasui inerteqqutaasut taamaallaat annikitsuinnaat oqartussanit arsaarinnissutigineqartarput. Siammarterilluni nioqputissiornerup oqartussanit arsaarinnissutiginninnikkut annikillisinneqarsinnaanissaat periarfissaasinnaavoq.

Cannabisimik inerteqquteqarnerup arsaarinnissutiginninnermik pisariaqarsinnaanerata, cannabisimik nammineq atugassamik tigumminnittunut kingunerluutaasinnaanera paasisallugu pingaaruteqarpoq. Europami nunarpassuarni cannabisip inerteqqutaagallartillugu paarisqaarneq parnaarussaaneermik, akiligassinneqarnermik imaluunniit katsorsartinnermik kinguneqarsinnaavoq (1). Paarisqaarnermi parnaarussaasinnaaneq akuttusinnaasoq taamaattorli akiligassinneqarneq (pinngitsaalineqarlunilu) katsorsartittarnerit nalinginnaanerusut tutsuiginartuniit paasisutissaqarpoq. Inatsisitigut kingunerisassat saniatigut, cannabisimik paarisqaarlutik tigusarineqartut, kingunerlutsitsisinnapput, soorlu suliffissaarunnermik , inooqataanermi ajattugaanermik imaluunniit nikanarsagaanermik (49). Sverigemi, Europami sakkortunerpaamik cannabisimut inerteqquteqarunartumi, politiini sulisut 6 %-iisa aamma 9 %-iisa akornanni ikiaroonartunik inatsisit malillugit akulerussinnaatitaapput. Tamannalu inuusuttut 10.000-init amerlanerusut ikiaroonartunik paarisqaarsimasutut imaluunniit atuisimasutut (amerlanerit hashinut tunngasut) pineqaatissinneqarnermik nalunaarsorneqarsimapput, biilnik aqutsisinnaanermut allagartartaarsinnaanermut imaluunniit suliffissarsisinnaanermut periarfissaqaratik (50).

Inoqqaanut sunniutit

Tunngaviusumik ikiaroonartunik inerteqquteqarnerup aqunneqarsinnaanngitsumik inoqqaanut sunniuteqarpoq, cannabisimik ikiaroonartunillu allanik anersaarsiornikkut nakorsaatitullu siunertaqartunut ukiorpassuarni atuinerikkut (51). Nunani isertitakinnerpaaffiusuni peqqissutsimut, inooqataanermut aningaasatigullu inunnt isertitakittunut ikiaroorarneq kingunerluutaasinnaanera Ikiaroonartunik inerteqquteqarnerup kingunerisaanik nunarsuaq tamakkerlugu isiginiarneqartarpoq, tamannali cannabisimut tunnganngilaq (52). USA-mi ikiaroonartunik inerteqquteqarneq inuit ammip qalipaataanik immikkoortinneqartarnerannut allanullu uumissuinermik oqaluttuanik saamerliuniartunut tutsinneqarluni, taamaattorli aamma qernertumik amillit politiinit malersorneqaatigisaanik (51). Amerikami naalagaaffinni cannabisimut inerteqquteqarfiusumi najugallit, ukiuni 40-nit amerlanerusuni, cannabisimik unioqputitsinermi qernertumik amilik tigusaanissaa sisamariaataanik ilimanaateqarnerussaaq qaqortumik amilimmiit (53). Paasisutissat 2015-mi Canadameersut (ammaaneqarnissaata ukiut pingasut sioqqullugit) ileqquliutiinneqarsimasooq uppersarneqarpoq, nikingassut qernertumik amillit asigalugit imaluunniit amerlanerusunik inoqqaat tigusaasartut (qaqortumik amillit sanilliullugit; (54)). cannabisimik atuinissaq inunnt allanut naleqqiullugit inoqqaat orniginartinneqarnerusartoq

malugeqquneqarpoq (paasissutissat Canadameersut: (55, 56)), tigusarineqartarnermilu kisitsit annertuut tassunga nikingatitsisuunersut nassuiarneqarsinnaangilaq.

Aningaasaqarnikkut isumaliutissiissutissat

Paasissutissanik amigaateqarneq apeqqutaalluni cannabisip inerteqqutaanerata aningaasaqarnermut sunniuteqarneris qulakkeerneqarsinnaangilaq. USA-mi ikiaroorartunut nakkutilliisuutitaqarnermut missingersuutit 1981-miit qaffapiloorput (1,5 milliarder USD; (57)) aamma 2024 (44 milliarder USD; (58)). Taamatuttaaq Sverigemi ikiaroorartunut nakkutilliisut suliai 1970-mili amerleriarput, politiit sulisorisai 2010-miit 2020-mut 6-9 %-nik ikiaroorartunut inatsisitigut suliasai qaffariarlutik (50). Cannabisimut inerteqquteqaannarnissami pisortaniit aningaasartuutit malugeqquneqarpoq, inatsisinut atortuulersitsinermut eqqartuusiveqarnermullu aningaasartuutitut killilersugaanngimmata. Amerikami ikiaroorartunik nakkutilliisoqarfiup 2024-mut missingersuutai aningaasartuutaanerpaasussat tassaapput katsorsartinneq (27 %), naapertuilluarneq (23 %) aamma killeqarfinnik nakkutilliineq (16 %), taamaattorli aamma ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu aningaasaliisoqangaatsiarpoq(58). Assinganik 5,2-6,1 milliarder europ pingajorarterutaata aappaa tikillugu, Tysklandimi 2006-mi ikiaroorartunut atorneqarput, politiinut (34 %) aamma eqqartuusiveqarfimmut (21 %) 28 %-illu peqqissutsimut (59). Pingaaruteqarpoq, missingersuutinit ikiaroorartut inerteqqutaasunut matussusiinnaassasut, taamaallaat cannabisiiinaangitsoq, takorloorneqareersinnaavorli missingiutit amerlanersaasa cannabisimut politikkimut tunngassuteqarumaartut.

Cannabisimik inerteqquteqarnerup pitsaaqutai ajoqutaalu

Sammissaq	Iluaqutissartai	Ajoqutissartai
Atueriaaseq	- Nioqqutisianik unioqqutitsiffiusunik millisitsinikkut nittarsaassineq millissaaq, ikiaroorntoorniat tigusarineratigut cannabisimillu nioqqutissiat, unioqqutitsilluni niuerfimmi pissarsiarineqarsinnaasut, arsaarinnissutigineratigut	
Peqqissutsimut kingunissat	- Millissaaq, nittarsaasinermut tunngasunut anguniakkat anguneqarpata	- Cannabisimik nioqqutissanik akuutissanik navianartunik akuuinikkut salloqittaasiorluni (ass. SCRA)
Unioqqutitsilluni ingerlatat		- Annertuumik unioqqutitsinikkut nioqqutissanik suliaqarnej, ilaatigut aaqqissuussaasumik pinerluttuliornerit - Unioqqutitsisumik nioqqutisianik annikillisaanissamik siunertaqarnej anguneqarsinnaagunanngilaq - Atuisut tigusanut inatsisitigut inooqataanermilu atukkatigut kingunerluutit
Inoqqaanut sunniutissat		- Inatsisitigut suliassanut artukkiineq, assersuutigalugu sipportumik politiilersuinikkut
Aningaasaqarnikkut isumaliutissiissutissat		- Inatsisinik atortuutitsinermut piunasaqaatinut naammassisassanut, inatsisitigut malersorneqarnissamut parnaarussaannissamullu pisortanut akiitsut annertuut

3.2 Inerteqqutaajunnaarsitsineq

Nunat arlallit cannabismik atuineq aamma/imaluunniit tigungmiaqarneq pilersuineramik arlaatigut inerteqqutaajunnaarsitsinatik pillartissutaasinnaajunnaarsinnikuuaat. Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinnaanut isiginninnerit assigiinngitsorujussuupput, soorlu assersuutit tulliuttut tamanna takutikkaat. Portugalimi cannabismik aamma nakorsaatiniq allanik tigungmiaqarneq 2001-mi inerteqqutaajunnaarsinneqarpoq (60). Tassani inuit cannabismik imaluunniit aanngajaarniutiniq allanik tigungmiaqartut, tigusarineqarnissaat aamma akiligassinneqarnissaat annikitsuarsuuvooq, pingaarnertullu pinerluuteqartut suliarineqartarnerannut aqqissuussaaneq ilanngunneqassanngilaq(61). Tuluit Nunaanni cannavisimik tigungmiaqarneq 2004-p aamma 2007-ip akornanni inerteqqutaajunnaarsinneqarpoq, tassani inatsimmik unioqquitsinernit qulinit arfineq-marluk mianersoqqussummik inerineqarput, akiligassiissutigineqaratik(62). Amerikami naalagaaffiit ilaanni cannabis ukiunit 50-init amerlanerusuni inerteqqutaasimanngilaq (ass. Oregon 1973): (63)). Naalagaaffinni arfineq-marlunni 2008-p aamma 2016-ip akornanni cannabismik inerteqqutaajunnaarsitsiffiusuni, akiligassiissutit \$ 500- \$ 1500-nit \$ 100- \$ 200-nut appartinneqarput, parnaarussaananermillu pineqaatissiissut peerneqarluni (64). Tjekkietimi cannabismik annertuumik tigungmiaqarnermut aamma naatitsisarnermut pillaatissiissutit 2010-mi annikillisinneqarput(65). Politikkikkut isiginnittariaatsit sunniutaannik misissuinerit uppersaait nassuiarneqarneranni, assigiinngissutsit taakku isiginiarneqartariaqarput. Oqaaseq inerteqqutaajunnaarsitsineq misissuinerit ilaannit, cannabisip nakorsaatit inerteqqutaajunnaarsinnissaanut imaluunniit nakorsaatit aamma peqqissaatit inerteqqutaajunnaarsitsinissamut innersuussutit atorsimagaat maluginiassallugu pingaaruteqarpoq (ass. (66)), kisianni misissuinerit taakku uani ilanngunneqanngillat.

Cannabismik atuineq

Nakorsaatiniq inerteqqutaajunnaarsitsineq nalinginnaasumik aanngajaarniutiniq atuinermit ataatsimut isigalugu annikitsumik sunniuteqartoq, aqqissuussaasumik misissuinerimi paasineqarpoq (67). Misissuinerit 13-it allat cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerata sunniutaanik misissuisut aqqissuussamik misissorneqarnerisa takutippaat, misissuinerit amerlanerit cannabismik atuinermit sunniuteqanngitsut (68).

Portugalimi 2001-mit 2007 tikillugu nakorsaatiniq inerteqqutaajunnaarsitsinerup sunniutai pissutsiniq piviusut tunngavigalugit misissuiffigineqarput. Cannabisip atuinerup Portugalimi, Spaniami aamma Italiami atuinerit assigiittorujussuuneriniq takutitsipput, inerteqqutaajunnaarsitsinerlu Portugalimi atuinermit sunniuteqarsimanngitsoq allaaserinnittut inerniliuppaat (61). Inerteqqutaalersitsineq inuusuttut akornanni cannabismik atuinerup annertussusaanut sunniuteqarsimanngitsoq, Australiamit paasissutissat atorlugit misissuueqqissaanerup annertunerup uppersaarpaa. Kisianni inerteqqutaajunnaarsitsinerup kinguninguani siullermik atuisut ukiui appararput, sunniutaasorli taanna politikimi atulersitsinermi ukiut tallimat qaangiunneranni ersigunnaarpoq (69). Cannabisip annertuumik tigungmiaqarnermut aamma naatitsinermut pineqaatissiissutit sakkukillineqarnerisa kingorna, Tjekkietimi cannabismik atueqqaarnermi ukiut allanngunngillat (65). Tuluit Nunaanni 2004-mi cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnera cannabiseqassutsimut imaluunniit aanngajaarniutiniq allanik atuinerimi ukiogatiaani assigiinngitsuni (15-17, 18-20, 21+; (62)) allannguutiniq annerusumik attuumassuteqanngilaq. Amerikami naalagaaffinni tallimani 2008-p aamma 2014-ip akornanni cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnera inuusuttut akornanni cannabismik qanoq atuutiginerannut sunniuteqarsimarpasinngilaq (64).

Inerteqqutaajunnaarsitsineq inunnut inuusuttunut cannabisip ajoqutaasanninneranik oqariartuuteqarluni, eqqunngitsumik oqariartuuteqartitsinnaasoq

tungavilersuutigineqarsimasoq malunginiarneqassaaq. Oqariartuut taanna akuersaernerulernermik atuinernermillu kinguneqarsinnaavoq (70).

Isumiussaagallartumik matuminnga tungaveqartumik misissuinerup, Californiami 2011-mi inerteqqutaajunnaarsitsineq atulersinneqartoq nalilersorpaa. Cannabisimik tigungmiarneq inatsimmik unioqqutitsiffiulersinneqarnerata kingorna – biilnik inissiisimalluni unioqqutitsinertut akilimmik – 12. Klassit akornanni cannabisimik ukiunik ataatsimik marlunnilluunniit kinguaattooruteqartumik 25 procentinik qaffiarpoq, 8. Klassit aamma 10. Klassit akornanni allannguuteqartoqanngitsooq (70). Allaaserinnittut tamanna cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarneranit sunniuteqarfiunani, inuit eqimattat ukioqatigiiaat pineqarneranni sunniuteqarfigineqarsimasoq isornartorsiuisumik akuersaarpaat. Ataatsimut isigalugu cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerata cannabisimik atuinernup annertunerulersinneqarneranut sunniuteqarnissaa ilimanaateqanngitsooq, uppersaaitit pissarsiarineqarsinnaasut takutippaat.

Peqqissutsimut kinguneri

Inerteqqutaajunnaarsitsinermi peqqissutsimut tungatillugu sunniutini inernerit killeqarput. Kisianni inerteqqutaajunnaarsitsinerup qanoq atugaatigineranut imaluunniit cannabisimik atueriaatsinut sunniuteqanngippata, politikki taanna peqqissutsimut tungatillugu inernerit pitsaanngitsumik sunniuteqarnavianngitsut ilimagineqarsinnaavoq.

Inerteqqutaajunnaarsitsinerup kingorna inuit cannabisimik atuinermik ajornartorsiuteqartut ikiorserneqarnissamat qaninnerusartut imaluunniit nakorsaatini avatangiiseqartuni atuinerminnik paasititsinerusartut oqaatigineqarnikuuvoq, cannabisimik atuinernup nikanarsaataajunnaarnera aamma atuinermik ajornartorsiutit annikillisinnaanerit pissutaalluni (49). Naak isummiussamat tassunga tungavissamik uppersaateqanngikkaluartoq, inatsisitigut innersuussinerit annikillinerisigut pingitsuisinnaajunnaarnermik katsorsarneqarnerup kingorna, inerteqqutaajunnaarsitsinerup piumaneqarnera *annikillisissagaa* ilimanaateqarneruvoq.

Amerikami naalagaaffinni tallimani siusissumi 1975-ip aamma 1977-ip akornanni ajoqusersimasut nakorsiarthiini immikkoortotaqarfinni paasissutissat atorlugit, cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerani peqqissutsimut sunniutai misissorneqarput. Peqqinnissaqarfinni nalunaarsuiffinni elektroniskiusuni cannabisip oqaatigineqarnera annertusivoq, kisianni cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarneranut atatillugu nakorsaatit allat tamarmik oqaatigineqarnerat (cannabis ilanngullugu) annikillillutik (71). Inernerit nakorsaatiniq allanik taarsiillutik cannabisitut nassuiarneqarallarpud, pitsaasunik sunniuteqartut.

Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarneranut sunniutinut tungatillugu misissuinerit sisamanit inernerit aqqissuussamik misissorneqarneranni, aqqusinermi angallannermi isumannaallisaanermi ajutoornerni toqumik kinguneqartunit cannabisimik atuisimasut amerleriarsimasut nalunaarutigineqarpoq, naak misissuinerit sisamaasunit ataatsip nakorsaatiniq inerteqqutaajunnaarsitsineq eqqunngitsumik nalunaarsorsimavaa (73). Cannabisimik atuisimasunik misissuinermi atuisimasut amerleriarnerat, aquttut ajutoorneq sioqqullugu procentinngorlugu amerlanerusut cannabisimik atuisimanerannik kinguneqarpoq. Kisianni THC-p aammiitarnera eqqarsaatigalugu, cannabis ajutoorneq sioqqutilarlugu atorneqarsimanersoq imaluunniit ajutoornermut pissutaanersoq aalajangissallugu ajornarpoq. Misissuinerit tallimaanni misissorneqartumi, inerteqqutaajunnaarsitsineq biilnik ajutoornerit toqqutaasut amerlassusaannut attuumassuteqanngitsooq paasineqarpoq.

Unioqqutitsilluni ingerlatat

Cannabisip pillaataajunnaarsinneqaannarnerani, tuniniaanissaq inatsitigut inerteqqutaavoq. Pilersuinerit tamarmik, inunnik niuernerq ilanngullugu, unioqquitsineruinnarlutik pinerluuteqarnermi pillaatinut atuutiinnartinneqarneranni, iliuitsit tamakkut pillaataajunnaarsitsinermik politikkinut sunniuteqarfigineqarnavianngitsut oqaatigissallugit naleqquppoq. Tamanna Portugalimi paasisutissanit uppersarnerneqarpoq, tassani haship arsaarinnissutigineqartup annertussusaa ukiumit ukiumut nikerartorujussuuvog, kisianni 2001-imi inerteqqutaajunnaarsitsinermi sunniuteqarfigineqarsimarpasinngilaq (61). Qulaani nassuiarneqartutut politiit arsaarinnissuteqartarnerat cannabisit tamakkiisut unioqquitsilluni niuerutigineqartut ilaminiinnaraat, taamaammat takussutissaq annikippoq. Tamatuma sanaitigut cannabisip aqqusinermi pisarineqartarneranut akinut imaluunniit aanngajaarniutinut allanut sunniuteqarneranik takussutissaqanngilaq (61, 74), tamatumalu pillaataajunnaarsitsinermik politikkip unioqquitsilluni niuernermit sunniuteqartannginneranik takorluugaq taperserpaa.

Portugalimi cannabisip aamma aanngajaarniutit unioqqutaasut allat pillaataajunnaarsinneqarnerisa kingorna, aanngajaarniutinik atuisut ikileriarput, kisianni inunnik niuertut ikilinatik (61). Portugalimiut periusaanni politiit atuisunut imaluunniit ikiaroonartunik tigummiqartunut, aarlerisaaralutik nalunaaruteqartarnissaannik pisariaqartitsiffiunera pingaaruteqarpoq (60). Tamatuma kingorna 'Ikiaroonartunik atonerluinermik pinaveersaartitsinermik ataatsimiititaliarsuarmik' taagorneqartup suliaq misissortarppaa, pillaataasinnaasunillu aalajangiillutik, soorlu katorsaaneq imaluunniit eqqartuussisulersuussineq. Inatsisinik unioqquitsisut amerlanerit cannabisimik tigummiarnermut pillarneqartanngillat, kisianni tuniniaasartut eqqartuussisulersuunneqartarput (60).

Portugalimiut misillitagaat Amerikami naalagaaffinni cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsiffiusuni tigusarinnittarnerit ikileriarnerannik paasisaqartoqarneranik uppersarnerneqarput (75). Amerikami naalagaaffiit 2000-p aamma 2019-ip akornanni inerteqqutaajunnaarsitsisut ukkataralugit misissuineri, inatsisip allanngortinneqarnerata kingorna cannabisimik tigummiqartunik tigusarinnittarnerit inersimasuni 70 %-inik aamma inuusuttuni 40 %-inik appariartut missiliorneqarpoq (76). Misissuinerit marluk allat aamma inersimasut inuusuttullu akornanni tigusarinninnerit ikilinerannik paasisaqarfiupput (53, 64).

Cannabisimik tigummiartunut tigusarinnittarnerinik inerteqqutaajunnaarsitsineq imaangilaq appariartitsissasoq, oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq. Tjekkiyetiimi 2010-mi pillaasarnerit annikillisinneqarneranni cannabisimik annertuumik tigummiqarnermut aamma naatitsinermut tunngapput, annikitsumik tigummiqarnerit allanngortinneqaratik. Politikkip tamatuma kingorna cannabisimik tigummiartunik tigusarinnittarnerit amerlassusaat appariangillat (65). Annertussusaannut aalajangersakkat ersarissumik nassuiarneqarsimannginnerat allaaserinnittut maluginiarpaat, tamannalu inatsisip nassuiarneqarnerani paatsiveerutsitsivoq, inerteqqutaajunnaarsitsinermik aamma politiit inatsisinik atuutsitsinerannik annertusititsinermik oqaatigineqakkajuttoq. Assersuut taanna inatsisip nassuiarneqarluarnissaata pingaaruteqarneranik ersersitsivoq, politiinit qanoq nassuiarneqarnerasoq (aamma takuuk (62)), aamma tamanut qanoq oqariartuutigineqarnissaanut.

Iliuitsinut unioqquitsisunut allanut tunngatillugu, cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnera pigisanik imaluunniit nakuusernermik pinerluttuliornernut, toqutsinernut, ujajaanernut, pinngitsaaliinernut, iserluni imaluunniit tillinniarnernut annertunerulersitsinermut attuumassuteqanngilaq, sakkortuumik saassussinerit aamma tillinniarnertit naalagaaffinni cannabisimik tigummiqarnermut 2010-mi aamma 2014-imi inerteqqutaajunnaarsitsiffiusuni annikinnerusut (75). Paasisat taakku Tuluit Nunaanni 2004-

mi cannabisimik inertequtaajunnaarsitsinerup sunniutaanik misissuiffiusumi uppersarneqarput (62).

Nunap inoqqaavinutsunniutit

Cannabisip inertequtaajunnaarsinneqarnerani nunap inoqqaavinut qanoq sunniuteqarsimanera erseqqissumik paasisaqarfiusimanngilaq. Amerikami naalagaaffinni 2000-p aamma 2019-ip akornanni inertequtaajunnaarsitsinermik politikkit atulersinneqarnerat, tigusarinnittarnerni inuiaassutsit assigiinngitsut procentinngorlugit appariarnerannik ersarissumik uppersaatsissaqarpoq. Qernertumik aamma qaqortumik amillit inersimasut akornanni cannabisimik tigummiaraqarnermut tigusarinnittarnerit assigiinngissutaat 17 %-inik appariarput, inuusuttut akornanni appariartoqanngitsoq (76). Nunap inoqqaavisa akornanni tigusarinnittarnerit assigiinngissutaat aalajangersimasumik misissorneqarsimanngillat.

Aningaasaqarnikkut isumaliuutissat

Inertequtaajunnaarsitsineq atuinerup aamma peqqissutsimut tunngasunut inernernut annikitsumik imaluunniit sunniuteqanngitsut ilimagigaanni, inertequtaajunnaarsitsinermik politikkit sunniutai eqqartuussivilersuussinermut aningaasartuutit allanngornerinut tunnganerussapput. Inatsisinik atuutsitsisuni sulisut amerlassusaannik inertequtaajunnaarsitsineq ikilitsippat, taakku pinerluttuliornernut allanut nuunneqarsinnaapput (ass. Ikiaroorartunik tuniniaanermut), kisianni pisortat aningaasartuutaasa katinneri sulisunik ikilitsisoqanngippat allanngornaviannngillat, tassa imaappoq politiit imaluunniit eqqartuussisut soraarsinneqarpata.

Cannabisip inertequtaajunnaarsinneqarneranut politikkit aningaasartuutit takutinniarlugit, 2014-imit New South Wales (Australiami) aningaasartuutit missiliorneqarput, tassani cannabisimik annikitsumik tigummiaraqarnek pillaatigineqarneranut taarsiullugu mianersoqqussummik kinguneqartinneqartarpoq (77). Ukiumoortumik aningaasartuutit 80 millionit dollarsinut missiliorneqarput, annerusumik pisortat aningaasartuutaanni politiinut, eqqartuussiveqarfinnut aamma sultanik suliarinninnermut, kisianni aamma akiligassitsinernut aamma illersuisunut nammineq aningaasartuutinut. Naalagaaffiup aningaasartuutaanni inertequteqarnerup aamma inertequtaajunnaarsitsinerup akornanni allaanerussuteqangaanngitsoq, misissuinerup aamma uppersarparaa. Tamatuma saniatigut cannabisimut attuumassutilimmik ilinniarnernup aamma ajoqusernerup tungaatigut annaaneqartussat eqqarsaatiginerisa kingorna - misissuinermi tassani aningaasaqarnikkut iluaqutissat aningaasartuutinit amerlanerusut paasineqarpoq, cannabisimik atuinerup kingunerisaanik iluarisimaarnerup pitsaanerulernera annerusumik pissutigalugu (77).

Cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnerani iluaqutaasussat ajoqutaasussallu (inerteqquteqarnermut sanilliullugit)

Domæne	Iluaqutissartai	Ajoqutissartai
Atuineq		
Peqqissutsimut kinguneri		- Cannabisimik atuitilluni biilinik ingerlatsinerit amerleratarsinnaanerat
Unioqqutitsilluni ingerlatat	- Cannabisimik tigummiarneq pissutigalugu tigusarineqarnermi kinguneri pitsaanngitsut ikinnerulernerat	
Nunap inoqqaavinut sunniutit	- Ikinnerussuteqartut ingasattumik politikkilersorneqarnerisa annikinnerulernerat - Nikaginninnerup annikinnerulenera	
Aningaasaqarnikkut isumaliuutissat	- Isumalluutit inatsisinik atuutsitsinermut aamma pinerluutinut alanut eqqartuussinermut atorpeqarsinnaalissapput	

3.3 Niuernikkut inerteqqutaajunnaartitsineq

Canada Uruguayilu kisimik nuna tamakkerlugu inerteqqutaajunnaarnissamut ilusaanut atuutsitsilerput. Taamakku saniatigut Amerikami naalagaaffiit 20-t sinnerlugit cannabisimik inerteqqutaanngitsumik niuernikkut tunniussisimapput. Aallaqqaasiummi taareerneratuut pingaaruteqarpoq inerteqqutaajunnaarsitsinermi najoqqutassat atuutsilerneqarnikut assigiinngitsut angisuut atuutsilernissat. Takussutissat amerlanerit USA-meersuullutillu Canadameersuummata pingaaruteqarpoq sumiiffilersornissaat aammalu inatsisitigut sinaakktissani sanilliunnissai Canadami Amerikamilu naalagaaffinni inatsisitigut niuerfinni cannabis ukiukitsunut tuniniaqqusaanngilaq, nalinginnaasumillu minnerpaamik 19-21-nik ukiullit pisisinnaapput. Siornatigut inatsisit atuutsitaaffiini ilai malillugit tuniniaanissaminut akuersissutillit naatitsinnaapput (78, 79). Cannabisimik nittarsaassineq inerteqqutaavoq kisianni nittarsaassinikkut pilersaarutit peerneqarsinnaanngillat(80). Nunani nalunaarutigineqartuni akuersissutinik allagartallit kisimik tuniniaasinnaapput kisiannilu ilai, tamarmiinngikkaluartut, nittartakkakut pisititsinnaapput. Niuertarfiit akuersissutillit amerlassusai inatsitit atortuutsitaaffiini killilersorneqanngillat kisianni Canadami illoqarfiit ilai pisortat kisermaassillutik tuniniaapput tamannalu isumaqarpoq innuttaasut niuertarfiitillit ikinnerungaatsiartut (7). Cannabisimik nioqqutissat inerteqqutaanngitsut amerlanerpaatai peqqissutsimut aarlerinartutallit, uani THC-qassusillit, pooqarlutik tuniniarneqassapput. Cannabisimut akiitsuutit aalajangersimasut amerlanerpaartaatigut oqimaassusaa nalingalu malillugit akilersinniarneqassapput, nioqqutissap THC- kimittussusaa pinnagu. THC killiga aamma 0 aamma 5 ng/ml akornanni cannabisimik sunnerteqqatilluni biinilik angallanneq inerteqqutaavoq. Eqikkagaq inatsisitigut sinaakktissat assigiinngitsut pillugit sukumiinerusoq allami tamanut saqqummiunneqarpoq (5, 8, 9, 81).

Cannabisimik atuineq

Cannabis atornerani allanilu inerteqqutaajunnaarsinneqarnissaanut sunniutit nalilersorneqarneri amerlanerpaat aaqqissuulluakktigut nalilersorneqarput. (82-91). Naliliinerit marluk qalerisillugit USA-mi 2020 tikillugu uppernarsaatit katersorneqarsimasut qitiutillugit eqqarsaatigineqarput (83, 84). Cannabisimik atuineq ilutigalugu inuusuttut akornanni misissuinerup ilaanniittoq assimittumut assigneraput, amerlanerit assignerartut allanngunngillat. Amerliartortumik nassaartoqaraangat sunniutam annikittarput (ass. (92)). Inersimasut akornanni misissuineri alliariorissaanut nassaarusunnerat taamaanginnarpoq (ass. (93)). Inersimasut akornanni cannabisimik atuinerup qaffakkiartornissaa inuusuttullu akornanni assigiinngitsunik nalunaarsuinerit uppernarsaanissaat takorloorneqarpoq (88, 89, 94), uumap ataani Canadami uppernarsaatit marluk qiterititalugit(82, 91). Nalunaarusiat amerlanerit cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinermut misissuutit atorlugit anngunnissaanut iluaqutaanngillat Pappialaq siullermi misissuineri arnineq marluusuni cannabisip inerteqqutaajunnaarsinneqarnissaanut iluaqutit siammasissut atorneqarpoq, tassanilu takutippaat isumaqarpallaanngitsumik qaffariarsimasut 0,03, 95% CI: -0.01 - minngaanniit 0.07;-imut).

Tunngaviit pingasut misissuinerit atorlugit, oqartiartuutitulli atukkat cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinissamut sunniutit nalilersungassat isigalugit nassuiarneqassapput: Cannabisip atungaanerata siammasissusaa ukiuni amerlasuuni inerteqqutaajunnaarsinneqarnissaa sioqqullugu qaffariartorpoq, taamaammat inatsimmut allannissaa ajornakusoorsimavoq; inatsisitigut niuerfiit ineriartornerat sivisusinnaassalluni, ass. niuertarfiit piffissaq ungasinnerusoqisigalugu malitseqartinnissaa (ass. minnerpaamik ukiut marluk) uppernarsaatiniq naleqarnerusunik tunisisinnaanerussaaq; inatsisitigut sinaakktissani assigiinngitsuni (ass. ikinnerpaanik qassinik ukioqartoqarnissaaq, pisortat namminerluunniit niuertarfiit) cannabis atorneqarnissaanut ammaasut atuineruulluunniit

naalagaasussat (95). Uku ilisarnaqautit eqqarsaatigalugit 2023-mi misissukkat nassaarineqartut uppersaatit uppernartut, inerteqqussummut inerteqqutaajunnaarsitsineq annikitsunnguarmik Canadami inersimasut akornanni qaffaallassimavoq, misissuinermilu annertuumik sunniuteqarluni, sivisuumik sunniuteqartanerani misissuinermi aammalu nunani inatsisitigut killiersuinngitsuni (eqikkagaq: (85); Misissuineq:). Ernumanartoqarporlu kisianni misilittakkatigut uppersarisinnaanngilaat inuttaasut atuisuusut amerlatsippata inuusuttut akornanni atuineq qaffaalaarsinnaassasoq(85).

Cannabisip atorneranera immannguaq qaffattoq niuernikkut iluanaarutissanut periutsit misissorneranerini misissuinerit ikippallaarput kisianni misissuinermi uppersaatini periutsit marluusut takutinneqarpoq. Siullermik aaqqissuulluakkamik nalunaarusiat marluusut qajannaatsunik cannabis inerteqqussutaajunnaarpat pissarsiuminartuunera qaffassasoq anorneranut atatillugu qaffannerani uppersaateqartoq (97, 98). Pissarsiarinissaa ajornannginnerulissaaq innuttaasumut ataatsimut cannabisimik tuniniaasoq amerlanerulerpata imaluunniit sumiiffimmi tassani (t.i annertussusaa) imaluunniit tuniniaasumut ungasissuseq qaninnerulerpat. Aappaattut inatsisitigut pisisussat ukiui qaffanneqarpata inuusuttut cannabisimik atuisuusut ikinnerulersitsisinaavoq (99). Saniatigullu misissuinerit arlallit takutippaat, akuerisaasumik imaluunniit inatsisinik unioqquitsisumik cannabisip niuernikkut akia appangaatsiassasoq, cannabis inerteqqussutaajunnaarsinneqassappat (100-102), tamannalu cannabisimik atuisuuneq pileritsatsisinaaviq.

Peqqissutsikkut kinguneri

Tamaat isigalugu cannabis inerteqqussutaajunnaarpat cannabisimik atuineq peqqissutsimut siammasissumik sunniuteqarsinnaavoq. Tamannalu tunngavigalugu uppersaataaalluarsinnaasut cannabis inerteqqussutaajunnaarsitsinissamut peqqissutsikkut (eqqarsartaatsikkut) ajoqutit qaffasasut, aaqqissuulluakkamik naliliinerit amerlanerit tamanna uppersarpaat(83-85, 87, 91).

Misissuinermi pingaarnermi ersersinneqarpoq ilutsit pisariuneq qulaarneqartumi naliliineq. Inersimasut cannabisimik atuisut akornanni atuinermik ajornartorsiutillit sunnerteqqanngitsutut isikkoqartartut takuneqakulasarput (takuuk ass. (103)). Utaqqiisaasumik nalunaarutigineqarpoq, nunani allani cannabisimut atatillugu napparsimavinnut unitsinneqartartut sukkassusaat amerlatsikkiartorpoq(104, 105), Pingaaruteqarporlu, nassaarineqartut ilagaat uerisimasut katsorsarneqarnissaanut tunngatillugu nassaartoqarsimavoq, tassanilu cannabis inerteqqujaaunnaarsinneqarnerata kingorna katsorsartikkusuttut ikilisimasut (106, 107).

Napparsimavinnilu unitsitsisarneq nalinginnaasumik cannabisimik atorneranut anigorneqarsinnaanngitsumik napparsimalernerit peqquataasartut, tamannalu pinasuurtumik cannabisip ajoqtai immikkut ittumik eqqumaffigineqartariaqarput. Canadami Amerikamilu naalagaaffinni, inatsisitigut oqartussanit arlalinnit niuernikkut inerteqqussutaajunnaarsitsisoqarmat, cannabisimit toqunartutorneq, imatut nassuiarlugu cannabisimut atuinermut atatillugu toqunartutortoqarsimatillugu suliaqarfik imaluunniit pinarsuurtumik immikkoortortaqarfiit kajumissaaneq qaffariarsimasoq. Misissuinerup nalilerpaa, cannabisimik toqunartutornermut aarlerinaataa cannabisip inerteqqussutaajunnaarsinneqarnerata kingorna 3,56-eriaammik qaffassasoq (95% CI: 2.43-5.20; (108); Misissuineq:). Pingaaruteqarpoq, inuusuttut akornanni sunniutit annerit marserneqarnissai, annermik meeqqani. Toqunartutornerup assigiinngissusai qaffariarnerinut cannabisip nerineqarsinnaasut, atuisut siunertarinngisamik amerlavallaartunilluunniit pisarneri, nerineqarsinnaasut tunineqarneri pisuutinneqarput. Canadami, Quebecimi illoqarfik immikkoortortaqarfiini, hashimut atatillugu aqqunartut

saaffiginnittarfianukartartut annikinnerpaaffianiippot, cannabis pisiassat meeqqanit ammarneqarsinnaanngitsunik puullit, meeqqanut pilerinarneri annikillisinniarlugit kisimik tuniniarnissaanut akuerisaapput (110).

Oqaaseqartartuusut ilai Cannabisi inerteqqussutaajunnaarsitsinissaanut, cannabisimik akuutissat mingutsitsisartutai imaqarsinnaaneri annikitsuutinniarlugit pisinnaanermik atorunnaarsitsipput. Amerikami naalagaaffiinni amerlanerpaattaanni cannabis inerteqqussutaajunnaasinneqarnerata kingorna cannabinoidimut atatillugu atuisut toqunartutortoqarsimatillugu nakkutilliisoqarfimmuot sianertut annikillisimapput (111). Saniatigulli inerteqqutaajunnaarsitsineq nioqqutissanik piumaneqarnerpaanik aqutsinikkullu aqqutissarsiortoqarnermik pilersitsissaaq peqqissutsikkullu kinguneqarsinnaallutik. Nunani cannabisimik inerteqqutaajunnaarsitsinikuni, vaperneq allanilluunnit sakkortunerusunik nioqqutissanik piniartarneq qaffasinnerulersimavoq (101, 112). Suli aamma Canadami aqutsisoqarfinni hasimik pujortartarneq 2018-2023-llu akornanni 89 %-miit 63 %-mut apparsimavoq (113). Aqutsisoqarfiit ingerlasarfianni ikumasinnaanngitsunik atuineq qaffassimasoq, ilimangineqarporlu anersaartornermut iluaqutaasonnaasoq, ilimanarlunilu THC-saqqummiunnissaa qaffassasoq arrottinnissaata annikinnera peqquataalluni (114) atuisut eqqarsartaatsikkut peqqissusaanut ajoqutaasinnaavoq, ass. tarnikkut perululerneq (30). Ulloq manna tikillugu niuernikkut iluanaarutiginissaata kinguneri tarnikkut perulunnermik nappaammik suussusilerneqartut amerlatsissimaneranik utaqqiisaasumik uppersaatinik suli nassaartoqarnikuunngilaq (115).

Cannabisip niuernikkut iluanaarutiginissaa aqqusinikkut angallannermi isumannaatsuunissaa sunnersinnaaneranik angisuumik ernumassutigineqarpoq. Aaqqissuulluakkatigut nalunaarutit amerlasuut assigiinngitsut nalunaarutigaat (82-88, 94). Aaqqissuulluakkatigut ingerlaneq aqqusinikkut angallannermi isumannaatsuunissaanut inernerit qitiutillugit, misissuinerup annerpaataasa takutippaat biiliniq aquttut amerlasuut aavanni THC-metabolitsinik nassaartoqarsimasoq cannabis inerteqqutaajunnaarsitsinerup kingorna, tamannalu - ataani nassuiarneqarpoq - isumaqanngilaq taasuminnga pereerlutik biilertut amerlatsittut kisianni piffissap ingerlanerani biililinginnermi atuisut amerlatsinnimanerat pineqarpoq (72). Misissuinerit 20-t inernerisa annerpaataasa takutippaat, niuernikkut iluanaarutiginissaa, Amerikami naalagaaffiit amerlanerpaartaarni, Uruguayimilu biiliniq ajutoornerit amerliallattut (72). Paasissutissat tamanut ammasut takutippaat Canadami biiliniq ajutoornerit amerlassusai amerlatsinngimanngitsut(116, 117). Nalinginnaasumik piareersimanngilaq, periaaseq suna atorlugu ingerlanneqassanersoq cannabisimik inerteqqutaajunnaasitsinerup angallassinikkut isumannaatsuuneq sunnerneqarnissaa, (ass. imaluunnit atuisut taamaanginnartillugut cannabisimik sunnerteqqalluni biilimik aquunnerit akerlianit atuisut amerlatsippata sunneqqatilluni biiliniq angallassineq taamaanginnarnissaanut pinaveersaartitsineq), pisortat angallassissutaanut najuunnissaq politikikkut atuuttoqassaaq. Taamaammat uppersaatiit tamanut ammasut inatsisitigut atuuffianni nalinginnaasunngortinneqarsinnaanngillat.

Unioqqutitsisunik ingerlatat

Cannabisimik tuniniaanermik inerteqqussutaajunnaarsitsinerup piffissap ingerlanerani unioqqutitsisunik pilersuineq annikillitissinnaassangaa ilimagaa. Periuseq pingaarnepaaq unioqqutitsinikkut niuerfimmi puigineq pillugu iluatsittumik uuttussagaanni atuisuusut aperineqarsinnaapput taakku pilersuisut sorliit ornigineruneraat. Misissuinermi 2023-meersumi nalunaarutiginneqartut 73 %-i massakkut Canadami atuisuusut, nalinginnaasumik inatsisitigut tuniniaavinni cannabisimik pisisartut sanilliullugu 2018-imi inerteqqussutaajunnaarsinneqarnerata kinguninngua 4 %-innaavoq (113). Cannabisimut aningaasartuutit 75 %-i kvartalikkaanut siulliit marlunnut , kisitsisit uku paasissutissat

inoqutigiiit agguaqatigiisillugit aningaasartuutai assigivai, 2024-meersunut akuersissuteqarfiit malillugit (akuersissuteqanngitsut: 25%;). Paasissutissat sakkortuut peqataanermut tunngasut imaluunniit akuerineqanngitsunik pilersornerinut tunngasut Amerikami naalagaaffiit amerlanerpaartaani pineqarsinnaanngillat (Washington minillugu: (119)), Uruguayimi paasissutissat akuerineqanngitsunik piniarneq aarriinnerpaamik pitsaanerumik taarsiineq taatsiarpaat (85). Ilisarnaqutit inerteqqussutaanngitsunik pisisartunut tassaapput akit, piuminarneri aammalu pisiassap pitsaassusaa(120, 121).

Akuerineqanngitsunik niuerfinni tuniniaaneq akuerineqartunik taarsernera iluatsitsilluartoqaraluartoq, nunani sorlorni cannabis niuernikkut iluanaarutigalugu atuisunut, pinerluttuliortut qanoq annikillineqarsinnaanerit aalajangeeqataasinnaanngillat. Tutsuigarpoq ilimagissallugu, akuerineqanngitsunik nittarsaassineq aarritsumik apeqqutillisartut qaffakkiartornissai pinerluttuliornikkut aaqqissuussaasumik kinguneqartassasut, Amerikami naalagaaffiit ilaanni tusagassiisarnermik naluaarusiat allatut isumaqarput (ass. Californiami:). Naliliisarnertit annertuut akuerineqanngitsumik pilersuinermit attavinnut pingaaruteqassaaq sunniuteqartut paasilluassallugit, kisianni una malissarissumik inatsisunik maleruaasitsiniarnermit paasissutissat pisariaqartinneqarmata, tamannalu tamanit pissarsiarineqarsinnaanngilaq.

Amerikami naalagaaffinni, cannabis inerteqqutaajunnaarsinneqar,at, inersimasut akornanni cannabisimik tingummiillit tingusarineqartarneri appangaatsiarsimapput (53, 123). Canadami cannabisimik tingummiinnut tingusarinnittarnerit sulilu inerteqqussutaajunnaarsinneqanngikkallarmalli ukiuni amerlasuuni annikipput, kisianni inatsit atuutilermat tignusarinnittarnerit ikileriarujussuarput (82).

Pinerluutit allat suussuserneqarsinnaanut sunniutit, soorlu pigisaq, nakuuserluni pinerlinnerilluunniit, nalunaarutit allani nalilersorneqarsimapput (85, 86). Nalinginnaasumik nassaartoqarsimanngilaq sunarpiaq pissutaanersoq annertusinerini, annikillinerini, angusaqartoqannginneranilu nalunaarutigineqarnerini. Imatullu isikkoqarpasippoq, paasiniaanernullu sunniutinut ajunngitsumik sunniuteqarput, imatut paasillugu politiit misissuinissamut cannabisimut attuumassuteqanngitsunik pinerluttunik misissuisiinaanngussapput (86).

Inoqqaanut sunniutit

Canadami inerteqquteqarunnaarsitsinerup, cannabisimut inatsimmik misissuinermit, cannabis inoqqaanut qanoq annertutigisumik sunniuteqartigsarnerisooq miserratinneqanngilaq (124-126). Saqqummiussat nalilersorneqareersuniit, atorfilittat inoqqaallu sinniisuisa akornanni ataatsimiinnernit USA-miillu uppersaatinik ilanngussanit uppersaatait ataani eqikkarneqarput. Qulequttat pingarnerit pingasut erseput: atuinermit peqqissutsimullu sunniutit; tigusaanermi assigiinngissutsit; aningaasaqarniarnikkut peqataaneq; aamma inuiaqatigiinni peqqissusermut nalunaarutit.

Canadami inerteqquteqarunnaarnerup kingunerisaani inoqqaat akornanni cannabisitornerusoqartalerpoq(56, 124), cannabisimik ajornartorsiuteqarnermut tunngasunik passussigasuarterfinni, qaqortumik amilinnit, ikiortissarsiornerusoqartalerluni(127). Taamaattorli nikingassutsit sorliit ajorseriaataasunut imaluunniit inunnut ikinnerussuteqartunut inissisimasunut, assersuutigalugu First Nations imaluunniit inuit akornanni qanoq sunnerneqartigisimanersut ilisimaneqanngilaq(126).

Cannabisimik inerteqquteqarunnaarnerup tigusarinnittarnermut tunngatillugu ikilisimaneranut allannguuteqartoqarsimanersoq assigiinngitsunik uppersaateqarpoq. Oregonimi inerteqquteqarunnaarsitsinerup kinorna tigusaasoqartarneranut tunngatillugu qernertumik qaqortumillu amillit akornanni nikingasoqarujussuarunnaarpoq (128), pinerluttuliornernut

apparsaatitut iluaqutitaqarnersooq Amerikami misissueqqissaarnerni uppersaatissaqanngitsoq paasinarsivoq (53, 123), taamatullu paasissutissani Washingtonimeersuni assigiinnginnerulertoqartoq erserpoq (129). Oregonimi inoqqaat indianerit/ Alaskamilu inoqqaat akornanni tigusaasarnernut tunngasunut mikingassutsit aamma misissorneqarput, tassani cannabisimik inerteqquteqarunnaarsitsinermi iluaqutaasinnaasunik uppersaatini nassaartoqanngilaq (128). Canadami ammip qalipaataanik aallaaveqartumik inuiqatigiinni eqimattatut malinnaavigineqartut akornanni politiilersuivallaartarneq ajornartorsiuterujussuarut aamma nalilerneqarpoq (130).

Inoqqaanut cannabisimillu inerteqquteqartitsiunnaarnermut tunngasunik eqqartugassaq alla aningaasaqarnermut tunngavoq, tassani "eqqartorneqarnerpaanut"-politikikkut ajornartorsiutitut nassuarneqarluni(131). Canadami cannabisip inerteqqutaajunnaarmissaanut 2016-mi sinaakkusiarineqqartumi, inoqqaat cannabisimik nioqquteqarnermi peqataatinneqarnissaat eqaaneqarpoq (132). Paasissutissanit tutsuiginanngitsut malillugit, Canadami cannabisimut akuersisaasumik niuerfinni inoqqaat ikinnerpaasut erserpoq: 1 %-it tikinnagit (24-t >3.300-init) First Nations-najugaqarfiini akuersissuteqarlutik pisiniarfeqartut, akuersissuteqanngitsunik untritolinnik pisiniarfeqarpoq (126). British Columbiमित aquneqartumit misissuineri cannabisimi atuisut akornanni apersorneqartut 17 %-iisa, akuersissuteqanngitsunit akuersissuteqartunilluunniit inoqqaanit pisiniarfinnik pigineqartunik cannabisinik pisisimapput (133). Paasissutissat Los Angelesimeersut, Californiameersut, USA-meersullu pisiniarfiit akuersissuteqanngitsunut qernertumik amilinnik pigineqartunut, inoqqaanit qernertumillu amilinnit, isertitakiffiusuni piitsoqarfissuarnut suliffissaaleqiffiusunullu tunngapput (134). Unioqutitsinani cannabisimik suliffissuaqarnermi kikkut ikinnerusuteqartutut tassani inissisimanersut pillugu, taamatullu aningaasaqarnikkut taamatullu akileraartarnermut inerisarnissaraluamut iluanaaruteqartannginnermut tunngatillugu eqqartugassaqarpoq (125, 130). Aningaasaqarnikkut iluanaarutinut ikinnerussuteqarnerup tunngavii assigiinngitsuupput ilaatigut nunami sumiineq, inatsisitigut oqartussaaffik, aningaasaliiffigineqartarneq taamatullu aaqqissuussaaneermut inissisimaffiit apeqqutaasarlutik (124).

Cannabisitornermi inoqqaanut peqqissutsikkut kingunerluutigineqarsinnaasunut kulturikkut naapertuuttumik oqariartuuteqartarnissamik inerteqquteqarunnaarnermi sinaakkutini kajumissaarutaasoq eqqaaneqarpoq (132). Killilimmik uppersaat tunngavigissagaani, inerteqqutaajunnaarsinneqarneraniit ukiut tallimat qaangiuttut, naqissuserneqarpoq, nunat inoqqaavisa eqimattat akornanni akimorlugu attaveqaatigiinneq pissusissamisuunngitsoq, inuiqatigiinni cannabisimik kulturelqarnikkut periuseqarneq pisariaqartitsinerlu assigiinngitsuusinnaasarmat (ass. cannabis ileqqut malillugit naatinneqarsinnaasoq, tamarmiunngikkaluani (126)).

Aningaasaqarnikkut isumaliutissat

Aningaasarsutissatut inerteqquteqarunnaarsitsinermi aningaasatigut malitsiginnaasai paasissagaani, qulequttat pingaarnert pingasut eqqarsaatigisassaapput: cannabisimik atuinernerneq peqqissutitsigullu ajoqutit, inatsisitigut atortuutitsinermi allannguutit akileraartarnikkullu isertitassanut kaaviiartitsineq.

New South Walesimi, Australiamiittumi inerteqqutaajunnaarsitsinerup kingorna pisortat cannabisimut aningaasartuutaat 28 %-inik appartut 2014-mi misissuinermi paasineqarpoq (77). Taakku politinut eqqartuusiveqarnermullu aningaasartuutinit sipaarutigineqarput, taamaattorli peqqinnissakkut paaqqutarinninnermi aningaasartuutinit, nalimmassaanernut ilinniartitaanermullu atorneqarput, cannabisimut aningaasartuutit ilanngaaticgereerlugit apparparput. Taamaattorli politiinik eqqartuusiveqarnermilu suliaqartunik appaasoqanngippat, tassa soraarsitsisoqanngippat, pisortat akiligassaat qaffassapput. Pisortat aningaasartuutaanut 12 faktor atorlugu sanilliuissinermi, ilanngaaticissat peereerlugit isertissutissat amerlanerunissaat misissuinermi ilimagineqarpoq (akilerartarnermi \$660 millioner isertitat aningaasartuutinit \$56 millioner sanilliullugu), niuerfimmi cannabisimik kisermaasuisoqalernissaanut naalagaaffik aqqissuusaqalissagaluarpat. Pisortat missingersuutaat eqqarsaatigalugu cannabisimik inerteqquteqarunnaarsitsisinnanissaq misissuinermi tapersorneqarsinnaagaluartoq, missingersuusiap inernerit suli nalornissutigineqangaatsiarput. Amerikap avannaani cannabisimik aningaasarsutigalugu inerteqquteqarunnaarsitsinissamut siunertat misissuinerup nalaani suli saqqummiunneqanngikkaluartut, ilimagisanik illersorneqarsinnaanngitsunik tunngaveqarpoq (ass. aki aalajangersimasoq imaluunniit unioqqutitsilluni niuerfinni akit nikingasorujussuit).

Tysklandimi cannabisimik inerteqquteqartitsiunnaarnerup kingorna aningaasaqarneq 2018-mi misissorneqarpoq, cannabisimillu tunuliaqutaqartunik aningaasarsutigineqartut ukiumut €1,8 milliardusut ilimagineqarpoq (135). Australiami Tysklandimilu misissuinerne assigiinngissutsit pingasuusut erserpoq. Kingullertut taaneqartut tuniniaanermi isertitat akileraarutillu allat, pisortat katillugit €3,341 mia. isertitaqarput. Saniatigulli tyskit misissuinerminni ilimagaat, cannabisimut atatillugu politi- aamma eqqartuusivikkut aningaasartuutit peerneqassapput, annikissusermut aalajangersumut annikillitinngikkaluarlugu, tamannalu aningaasartuutitigut annertuumik 1,361 milliderder euromik sipaaruteqartitsissasoq ilimagaat. Kiisami peqqinnissaqarfimmi aningaasartuutit atuisuunerulertorqartoq aammalu peqqissutsikkut paaqqutarinnermik atuineq ersinngitsumik aningaasatigut naliliinerne isiginiarneqanngilaq. Ataatsimut isigalugit uku inernerit oqaatigisaat inerteqquteqartitsiunnaarnerup pisortat missingersuutaanni ilanngaaticgereerlugit inerneqarsinnaanerani.

Canadami inerteqquteqartitsiunnaarneq piviusumik paasilluarnissaanut qanorittoqarnerani misissueqqissaartoqarnissaanik pisariaqarpoq. Siullermik nioqqutissanik inerteqqutaanngitsunik pilersitsinarneq akuersissuteqanngitsunik piniarneq inangerniarnera ukiumik ataatsimik sivissuseqarsinnaallutik, taavalu akileraarutitigulli iluaqutissat piviusunngorniarnera sivissusinnaalluni. Taamaattumik aningaasaqarnikkut nalilersuinerit inerteqqutaajunnaarsitsinermit ukiut arlallit qaangiunnerannit ilanngunneqartariaqarput. Appaattut aningaasaqarnikkut sunniutaasut toqqaannartumik (ass. cannabissimik tuniniaanermi aamma isertitanit akileraarutinit isertitat, inatsisunik atuutsitsinerne annikinnerulersitsinerit) aamma toqqaannanngitsumik sunniutaasut (ass. suliffeqarfimmit siuariartortumit sanaartornerit aamma suliffissaaleqinerup annikillinera) ilaapput.

Canadami 2023-mi nioqqutissat tamakkerlutik nalingat 0,5 %-it missaanniittut cannabisimik suliffeqarfimmut tunngatilleqarsinnaapput (136). Akileraarutitigut isertitat tamarmiusut, akitsuutinit, tuniniaanermi aamma akileraarutit allat ilanngullugit, ukiumi naatsorsuusiorfiusumi 2022/2023-mi 1,5 milliarder USD-nik amerlassuseqarput, tassa isertitanit tamarmiusunit (448 milliarder USD) 0,3 %-it. Aningaasaqarnikkut annertuumik naliliiniarluni suliffeqarfissuarnit nalunaarusiorqarpoq, tassani inerteqqutaanngitsumik cannabisimik suliffeqarfissuaqarneq Canadami nioqqutissat tamakkerlutik nalingannut 2018-ip aamma 2021-p akornanni \$43,5 milliardinik tapiissuteqarsimasoq paasineqarpoq, suliffeqarfiit 98.000-t taperserlugit aamma akileraarutitigut \$15 milliardinik kaaviiartitsivoq

(137) . Nalunaarusiap matuma pisortat eqqartuussiveqarnermut peqqinnissaqarfimmullu aningaasartuutaannut ilanngussaqaqnginnera pingaaruteqarpoq. Aningaasartuutit taakku eqqarsaatigigaanni, cannabisimik atuineq 2020-mi 2,4 milliarder USD-nik akeqartoq missiliorneqarpoq (138), eqqartuussivinnut aningaasartuuterpassuit (1,1 milliarder USD), peqqinnissaqarfik (380 millioner USD) aamma suliaqarsinnaanermik annaasaqarneq (490 millioner USD) ilanngullugit. Allatut oqaatigalugu Canadami inerteqqutaanngitsumik tuniniaanikkut akileraarutitsigut isertitat peqqinnissaqarfimmut aamma eqqartuussivinnut aningaasartuutit matussusersinnaavaat, kisianni inuiaqatigiinnut aningaasartuutit tamakkiisut pinnagit.

Canadami cannabisimik niuerneramik inerteqqutaajunnaarsitsineq aningaasaqarnikkut pitsaasumik sunniuteqarpoq, pingaartumik akileraarutinut tunngatillugu. Inuiaqatigiinnulli aningaasartuutit akileraarutinit isertitanit amerlanerupput. Aningaasartuutit isertitanit qaffasinnerusut tupaallannartuunngilaq, taakkulu aamma imigassamut tunngatillugu nassuiarneqarnikuullutik (139). Tamatuma saniatigut cannabisimik niuernerq unammilleqatigiilluarfiuvoq, cannabisimillu suliaqarfiup 2023-miilli kinguariarnera aningaasaqarnikkut tatineqarnerulersitsivoq (140). Taamatut pisoqartillugu suliffeqarfissuarnit eqimattat inatsisinik sakkukillisisinissamik ilungersuuteqaleriartortarput (ass. akileraarutininik appartitsinissamut), aningaasaqarnikkut siuariartortitsinnaasuni, kisianni inuit peqqissusaannik anguniakkanut naapertuinngitsuusinnaasarput (141).

Cannabisip aningaasarsiutitut inerteqqutaajunnaarnissaanut iluaqutit ajoqutillu (inerteqquteqarnermut sanilliullugu)

Sammissaq	Iluaqutissartai	Ajoqutissartai
Atueriaaseq		<ul style="list-style-type: none"> - Cannabisimik inerteqquteqarunnaarnerup inersimasut akornanni atuinerulerneq - Inuusuttut akornanni cannabisimik atuinerulerneq
Peqqissutsikkut kingunissat	<ul style="list-style-type: none"> - Pitsaasutsip misissorneqarnissaanut mingoqanngitsumillu nioqqutit - Peqqissutsimut kingunerisinnaasaanut tunngasunik pitsanngoraaneq, ass. peqqissutsimut meqqilersuinikkut 	<ul style="list-style-type: none"> - Meeqqanut inuusuttunullu cannabisimik nerineqarsinnaasumik atuinikkut ajoqutigisinnaasat amerlanerusut - Cannabisimik atuivallaarnermi aaqqinneqarsinnaanngitsumik ajoquteqalersinnaaneq - THC-mik akoqarpallaartunik eqqugaanermi eqqarsartaatikkut ajoquteqalerneq - Aangajaarnermi biilersinnaanerup navianarsinnaanera aporsillunilu toqutsisoorneq
Unioqqutitsilluni Ingerlatat	<ul style="list-style-type: none"> - Cannabisimik paarisqaqarnermi tigusaanermi kingunerluutit ikinnerusut 	

Inoqqaanut sunniutit	<ul style="list-style-type: none"> - Inuiaqatigiinnut ikittunnguinit politiilersuivallaarneq - Nikanarsaanerit ikinnerusut 	
Aningaasaqarnikkut eqqarsaatersuussutit	<ul style="list-style-type: none"> - Inatsisinit atuutitsilernermit eqqartuusiveqarnikkullu aningaasaliisoqarpoq - Akuerisaalluni cannabisinik nioqquteqarnerup akileraarutigineqarnerisa pisortat aningaasartuutaanut matussusiisinnaapput 	<ul style="list-style-type: none"> - Peqqissutsimut akornutitut aningaasartuuteqarnerulerneq - Cannabisimut allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerulerneq (ass. akuersissutit)

4. Oqallinneq

Uani saqqummersumik naliliinermi cannabisimut inerteqquteqarneq, inerteqqutaajunnaarsitsineq aammalu niuernikkut iluanaarutiginiisaanut paasissutissat september 2024 takuneqarsinnaanngortut equkkarpaa.

Cannabis inerteqqummut nittarsaassineq annikitsissinnaava aammalu niuertarfinni akit qaffasissinnaallumik taamaalillunilu ikiaroonartumut piniarnissaq millisissinnaallugu. Taamaalisukkullu ikiaroonartuq piumanissaanut iliusereriikkamut kingunerititaata sukanganera sunniuteqarpallaanngilaq. Taamaamat inerteqqutaajunnaarsitsineq cannabisimik atuineq qaffatsitsiunnanngitsutut isikkoqarpoq. Pingaaruteqarporlu europami nunat cannabisimik atuisuusut appariarneri qaffariarnerilu misiginikuugaat, politikikkullu iliuitsinut attuumassuteqannginguatsiarpoq. Tamatuma takutippaa, pissutsit allat, soorlu inuiaqatigiinni ileqqut cannabisip atornera nassuiarnissaa pingaaruteqartoq. Cannabis niuernikkut iluanaarutiginiisaanut niuernerimi akit millippata cannabisimullu piniarneq qaffappat tassani cannabisimik atuineq peqqissutsimullu ajornartorsiutit annertunerulersitsinnaavai. Canadami inerteqqummik niuernerneq annerpaamik, tamakkiingitsumik, inangiivoq, akileraarutigulli iseritat akornuserneqartut cannabisumut tunngatillugu pisortanut aningaasartuutit matussusiiinnaangaatsiassapput.

Canadami cannabis inerteqqutaajunnaarnissaanut aningaasaqarnikkut iluaquteqarnissamik neriuuteqagaatsiartoqarnerani, massakkut cannabisimik nioqqutissiorneq ilungersunartorsiorpoq, aningaasatigut iluaquteqarnissamik akunnatsitsinermik isumaqarpoq, uanilu issuaanermi eqqaaneqarpoq:

“Cannabis isumannaatsumik nalilersorneqartarnera ingasappallaalersimavoq, kisianni nunap inoqqaavinut Firstnationsinullu naapertuilluartut periarfissanullu immikkuullarissut suli neriorsuuteqartoqanngilaq, 2018-imi 2022-miluunniit.” (125)

Inuiaqatigiit peqqissusaanniit isigalugu cannabisimik inerteqqutaajunnaartitsineq inerteqquteqarnermiit ornigineqarneruvoq, kingueri ajunngitsut naviarnarsinnaasuniit isiginiarneqarnerungamik. Niuernikkut iluanaarutiginiissaa inuiaqatigiit peqqissusaannut ajortumik kinguneqarsinnaannguatsiartoq, aningaasaqarnikkullu iluanaaruteqaratarsinnaanera eqqarsaatigilluartariaqassapput.

Europami nunat pingasuusuni (Tyskland, Luxembourg, Malta) qanittumi ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaartitsineq eqquppaat, politikikkullu neriulluarnartumik periarfissaasutut isikkoqarpoq. Cannabisimik politikimik paasinninneq tunngavigalugu, nalunaarusiami uani, ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaartitsineq cannabis atornerani sunniuteqarpallaarunnangitsiq, pissarsiarineqarsinnaanera cannabisillu akia nikippallaarunnangimmata. Uani periutsimi inersimasut cannabisimik atuisut, aangajaarniut ingerteqqutaanngitsumik pinissaanut periarfissinneqarsimapput, atuisuunngitsunut inuusuttunullu iluanaarniutigalugu pisiniarfinniit pisiniarnissaq aporfeqartillugu inerteqquteqarneq attatiinnarneqarpoq. Ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaartinnissaa marlunnik ajoqutertaqarpoq. Siullertut inerteqqutinik tuninianeerit niuernikkut iluanaarutigineqarnissaanut siunertaqarluarsinnaasunut inangeeqqusaassanngillat. Aappaattut nalimmassaanermut, ilinniartitaanermut paasititsiniaanerit ilisimatusarnernullu aningaasartuutit peqqutaallutik pisortanut aningaasartuutit qaffalaassapput, allat akileraarutit allanngorunnangillat. Kiisalu ilaannakoortumik inerteqqutaajunnaartitsinissamut kingueri paasineqarluassappata uppersaatissat pisariaqartinneqassapput, ilimangineqartullu eqquutsinneqassappata

europami nunat allani ilaannakoortumik inerteqquataajunnaartitsineq akuersissutigineqaratarsinnaammat.

5. Najoqqtarisat

1. Penalties for drug law offences in Europe at a glance [Internet]. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. 2023 [cited 27 July 2023]. Available from: https://www.emcdda.europa.eu/publications/topic-overviews/content/drug-law-penalties-at-a-glance_en.
2. Decorte T, Pardal M, Queirolo R, Boidi MF, Sánchez Avilés C, Parés Franquero Ò. Regulating Cannabis Social Clubs: A comparative analysis of legal and self-regulatory practices in Spain, Belgium and Uruguay. *The International journal on drug policy*. 2017;43:44-56.
3. Manthey J, Rehm J, Verthein U. Germany's cannabis act: a catalyst for European drug policy reform? *The Lancet Regional Health - Europe*. 2024;42:100929.
4. Government of the Netherlands. Am I committing a criminal offence if I possess, produce or deal in drugs? 2024 [Available from: <https://www.government.nl/topics/drugs/am-i-committing-a-criminal-offence-if-i-possess-produce-or-deal-in-drugs>].
5. Canadian Centre on Substance Use and Addiction. Policy and Regulations (Cannabis) 2023 [Available from: <https://www.ccsa.ca/policy-and-regulations-cannabis>].
6. Friesen EL, Konikoff L, Dickson S, Myran DT. Geographic clustering of cannabis stores in Canadian cities: A spatial analysis of the legal cannabis market 4 years post-legalisation. *Drug Alcohol Rev*. 2024;n/a(n/a).
7. Myran DT, Friesen EL, Dickson S, Konikoff L, Arora G, Tanuseputro P. Access to legal cannabis market in Canada over the four years following non-medical cannabis legalisation. *Drug Alcohol Rev*. 2023;42(5):1114-9.
8. National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism. Recreational Use of Cannabis: Volume 2 2021 [Available from: <https://alcoholpolicy.niaaa.nih.gov/cannabis-policy-topics/recreational-use-of-cannabis-volume-1/104>].
9. National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism. Recreational Use of Cannabis: Volume 1 2021 [Available from: <https://alcoholpolicy.niaaa.nih.gov/cannabis-policy-topics/recreational-use-of-cannabis-volume-2/105>].
10. Hammond D, Corsetti D, Fataar F, Iraniparast M, Danh Hong D, Burkhalter R. International Cannabis Policy Study - Canada 2022 Summary 2023. Available from: <https://cannabisproject.ca/wp-content/uploads/2024/01/2022-Canada-Report-June-26.pdf>.
11. Solmi M, De Toffol M, Kim JY, Choi MJ, Stubbs B, Thompson T, et al. Balancing risks and benefits of cannabis use: umbrella review of meta-analyses of randomised controlled trials and observational studies. *BMJ*. 2023;382:e072348.
12. Single Convention on Narcotic Drugs, (1961).
13. Statistical Bulletin 2024 [Internet]. European Union Drugs Agency. 2024 [cited 18 September 2024]. Available from: <https://www.euda.europa.eu/data/stats2024/>.
14. Olderbak S, Mockl J, Manthey J, Lee S, Rehm J, Hoch E, et al. Trends and projection in the proportion of (heavy) cannabis use in Germany from 1995 to 2021. *Addiction*. 2024;119(2):311-21.
15. Manthey J, Klinger S, Rosenkranz M, Schwarzkopf L. Cannabis use, health problems, and criminal offences in Germany: national and state-level trends between 2009 and 2021. *Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci*. 2024.

16. Manthey J, Freeman TP, Kilian C, Lopez-Pelayo H, Rehm J. Public health monitoring of cannabis use in Europe: prevalence of use, cannabis potency, and treatment rates. *Lancet Reg Health Eur.* 2021;10:100227.
17. Kraus L, Seitz NN, Piontek D, Molinaro S, Siciliano V, Guttormsson U, et al. 'Are The Times A-Changin'? Trends in adolescent substance use in Europe. *Addiction.* 2018;113(7):1317-32.
18. Stevely AK, Vashishtha R, Fairbrother H, Fenton L, Henney M, Livingston M, et al. Are changes in attitudes towards school associated with declining youth drinking? A multi-level analysis of 37 countries. *Eur J Public Health.* 2022;32(3):354-9.
19. Raitasalo K, Kraus L, Bye EK, Karlsson P, Tigerstedt C, Torronen J, et al. Similar countries, similar factors? Studying the decline of heavy episodic drinking in adolescents in Finland, Norway and Sweden. *Addiction.* 2020.
20. Whitaker V, Curtis P, Fairbrother H, Oldham M, Holmes J. Young people's explanations for the decline in youth drinking in England. *BMC Public Health.* 2023;23(1):402.
21. Medical use of cannabis and cannabinoids [Internet]. Publications Office of the European Union. 2018 [cited 10 June 2021]. Available from: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/10171/20185584_TD0618186ENN_PDF.pdf.
22. Connor JP, Stjepanovic D, Le Foll B, Hoch E, Budney AJ, Hall WD. Cannabis use and cannabis use disorder. *Nat Rev Dis Primers.* 2021;7(1):16.
23. Robinson T, Ali MU, Easterbrook B, Hall W, Jutras-Aswad D, Fischer B. Risk-thresholds for the association between frequency of cannabis use and the development of psychosis: a systematic review and meta-analysis. *Psychol Med.* 2023;53(9):3858-68.
24. Hasan A, von Keller R, Friemel CM, Hall W, Schneider M, Koethe D, et al. Cannabis use and psychosis: a review of reviews. *Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci.* 2020;270(4):403-12.
25. Rogeberg O, Elvik R. The effects of cannabis intoxication on motor vehicle collision revisited and revised. *Addiction.* 2016;111(8):1348-59.
26. Rogeberg O, Elvik R, White M. Correction to: 'The effects of cannabis intoxication on motor vehicle collision revisited and revised' (2016). *Addiction.* 2018;113(5):967-9.
27. Sorkhou M, Singla DR, Castle DJ, George TP. Birth, cognitive and behavioral effects of intrauterine cannabis exposure in infants and children: A systematic review and meta-analysis. *Addiction.n/a(n/a).*
28. Robinson T, Ali MU, Easterbrook B, Coronado-Montoya S, Daldegan-Bueno D, Hall W, et al. Identifying risk-thresholds for the association between frequency of cannabis use and development of cannabis use disorder: A systematic review and meta-analysis. *Drug Alcohol Depend.* 2022;238:109582.
29. Fischer B, Robinson T, Bullen C, Curran V, Jutras-Aswad D, Medina-Mora ME, et al. Lower-Risk Cannabis Use Guidelines (LRCUG) for reducing health harms from non-medical cannabis use: A comprehensive evidence and recommendations update. *International Journal of Drug Policy.* 2021.
30. Petrilli K, Ofori S, Hines L, Taylor G, Adams S, Freeman TP. Association of cannabis potency with mental ill health and addiction: a systematic review. *Lancet Psychiatry.* 2022;9(9):736-50.
31. Spohn C, Holleran D. THE EFFECT OF IMPRISONMENT ON RECIDIVISM RATES OF FELONY OFFENDERS: A FOCUS ON DRUG OFFENDERS*. *Criminology.* 2002;40(2):329-58.
32. Reimer S, Pearce N, Marek A, Heslin K, Moreno AP. The Impact of Incarceration on Health and Health Care Utilization: a System Perspective. *J Health Care Poor Underserved.* 2021;32(3):1403-14.
33. López-Pelayo H, Madero S, Gremeaux L, Rönkä S, Matias J. Synthetic Cannabinoids and Cannabis: How the Patterns of Use Differ: Results from the European Web Survey on Drugs. *International Journal of Mental Health and Addiction.* 2022.
34. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. Synthetic cannabinoids in Europe – a review 2021. 20 June 2022. Available from: https://www.emcdda.europa.eu/publications/rapid-communications/synthetic-cannabinoids-europe-review_en.

35. Takakuwa KM, Schears RM. The emergency department care of the cannabis and synthetic cannabinoid patient: a narrative review. *Int J Emerg Med.* 2021;14(1):10.
36. Groth O, Roeder G, Angerer V, Schäper J, Graw M, Musshoff F, et al. "Spice"-related deaths in and around Munich, Germany: A retrospective look at the role of synthetic cannabinoid receptor agonists in our post-mortem cases over a seven-year period (2014–2020). *Int J Legal Med.* 2023;137(4):1059-69.
37. Oomen PE, Schori D, Tögel-Lins K, Acreman D, Chenorhokian S, Luf A, et al. Cannabis adulterated with the synthetic cannabinoid receptor agonist MDMB-4en-PINACA and the role of European drug checking services. *International Journal of Drug Policy.* 2022;100:103493.
38. Manthey J. Treatment demand for cannabis use problems: analyses of routine data from 30 European countries. *Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci.* 2024.
39. Copeland J, Maxwell JC. Cannabis treatment outcomes among legally coerced and non-coerced adults. *BMC Public Health.* 2007;7:111.
40. Coles ARL, Harris N, Bishop LD, Howells RL, Donnan JR. The highs and lows of cannabis stigma: a vignette study of factors that influence stigma toward cannabis consumers. *Drugs: Education, Prevention and Policy.* 2024:1-14.
41. Gahr M, Ziller J, Keller F, Muche R, Preuss UW, Schonfeldt-Lecuona C. Incidence of inpatient cases with mental disorders due to use of cannabinoids in Germany: a nationwide evaluation. *Eur J Public Health.* 2022;32(2):239-45.
42. Manthey J, Rosenkranz M, Jonas B, Schwarzkopf L. Can the THC concentration predict the number of patients with cannabis-related diagnoses? *Drug Alcohol Rev.* 2024.
43. Hjorthøj C, Compton W, Starzer M, Nordholm D, Einstein E, Erlangsen A, et al. Association between cannabis use disorder and schizophrenia stronger in young males than in females. *Psychol Med.* 2023:1-7.
44. Hjorthøj C, Posselt CM, Nordentoft M. Development Over Time of the Population-Attributable Risk Fraction for Cannabis Use Disorder in Schizophrenia in Denmark. *JAMA psychiatry.* 2021.
45. Sjøgaard TF, Brummer JE, Wilkins C, Sznitman SR, Sevigny EL, Frank VA, et al. Global patterns in small-scale cannabis growers' distribution practices: Exploring the grower-distributor nexus. *International Journal of Drug Policy.* 2024:104463.
46. Nationale Drug Monitor. 3.8 Aanbod en markt 2023 [Available from: <https://www.nationaledrugmonitor.nl/cannabis-aanbod-en-markt-coffeeshops-productie-soorten/>].
47. van der Giessen M, van Ooyen-Houben MMJ, Moolenaar DEG. Estimating the production, consumption and export of cannabis: The Dutch case. *International Journal of Drug Policy.* 2016;31:104-12.
48. Bundeskriminalamt. Rauschgiftkriminalität: Bundeslagebild 2022. Wiesbaden: Bundeskriminalamt; 2022.
49. Skliamis K, Benschop A, Korf DJ. Cannabis users and stigma: A comparison of users from European countries with different cannabis policies. *European Journal of Criminology.* 2020.
50. Stenström A, Estrada F, Tham H. "It should be hard to be a drug abuser" An evaluation of the criminalization of drug use in Sweden. *International Journal of Drug Policy.* 2024;133:104573.
51. Daniels C, Aluso A, Burke-Shyne N, Koram K, Rajagopalan S, Robinson I, et al. Decolonizing drug policy. *Harm reduction journal.* 2021;18(1):120.
52. Stowe MJ, Gatonye R, Maharjan I, Kehinde S, Arya S, Valderrábano JH, et al. The war on drugs is a war on us: young people who use drugs and the fight for harm reduction in the Global South. *Harm reduction journal.* 2024;21(1):43.
53. Sheehan BE, Grucza RA, Plunk AD. Association of Racial Disparity of Cannabis Possession Arrests Among Adults and Youths With Statewide Cannabis Decriminalization and Legalization. *JAMA Health Forum.* 2021;2(10):e213435-e.
54. Owusu-Bempah A, Luscombe A. Race, cannabis and the Canadian war on drugs: An examination of cannabis arrest data by race in five cities. *International Journal of Drug Policy.* 2020.

55. Wennberg E, Lasry A, Windle SB, Filion KB, Thombs BD, Gore G, et al. Non-medical cannabis use among Indigenous Canadians: A systematic review of prevalence and associated factors. *International Journal of Drug Policy*. 2021;90:103081.
56. Health Canada. 2022 CANADIAN CANNABIS SURVEY (CCS)2022 18 September 2024. Available from: https://publications.gc.ca/collections/collection_2022/sc-hc/H21-312-2022-2-eng.pdf.
57. Wood E, Werb D, Fischer B, Hart C, Wodak A, Bastos FI, et al. Tools for Debate: US Federal Government Data on Cannabis Prohibition2010.
58. The White House Executive Office Of The President Office Of National Drug Control Policy. National Drug Control Budget FY 2025 Funding Highlights2024 18 September 2024. Available from: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2024/03/FY-2025-Budget-Highlights.pdf>.
59. Mostardt S, Flöter S, Neumann A, Wasem J, Pfeiffer-Gerschel T. Schätzung der Ausgaben der öffentlichen Hand durch den Konsum illegaler Drogen in Deutschland. *Gesundheitswesen*. 2010;72(12):886-94.
60. Greenwald G. Drug Decriminalization in Portugal: Lessons for Creating Fair and Successful Drug Policies: Cato Institute Whitepaper Series; 2009. Available from: <https://ssrn.com/abstract=1464837>.
61. Hughes CE, Stevens A. What Can We Learn From The Portuguese Decriminalization of Illicit Drugs? *British Journal of Criminology*. 2010;50(6):999-1022.
62. Braakmann N, Jones S. Cannabis depenalisation, drug consumption and crime - evidence from the 2004 cannabis declassification in the UK. *Soc Sci Med*. 2014;115:29-37.
63. Blachly PH. Effects of decriminalization of marijuana in Oregon. *Ann N Y Acad Sci*. 1976;282:405-15.
64. Grucza RA, Vuolo M, Krauss MJ, Plunk AD, Agrawal A, Chaloupka FJ, et al. Cannabis decriminalization: A study of recent policy change in five U.S. states. *The International journal on drug policy*. 2018;59:67-75.
65. Červený J, Chomynová P, Mravčík V, van Ours JC. Cannabis decriminalization and the age of onset of cannabis use. *The International journal on drug policy*. 2017;43:122-9.
66. Wang GS, Roosevelt G, Le Lait M-C, Martinez EM, Bucher-Bartelson B, Bronstein AC, et al. Association of Unintentional Pediatric Exposures With Decriminalization of Marijuana in the United States. *Ann Emerg Med*. 2014;63(6):684-9.
67. Scheim AI, Maghsoudi N, Marshall Z, Churchill S, Ziegler C, Werb D. Impact evaluations of drug decriminalisation and legal regulation on drug use, health and social harms: a systematic review. *BMJ Open*. 2020;10(9):e035148.
68. Melchior M, Nakamura A, Bolze C, Hausfater F, El Khoury F, Mary-Krause M, et al. Does liberalisation of cannabis policy influence levels of use in adolescents and young adults? A systematic review and meta-analysis. *BMJ Open*. 2019;9(7):e025880.
69. Williams J, Bretteville-Jensen AL. Does liberalizing cannabis laws increase cannabis use? *J Health Econ*. 2014;36:20-32.
70. Miech RA, Johnston L, O'Malley PM, Bachman JG, Schulenberg J, Patrick ME. Trends in use of marijuana and attitudes toward marijuana among youth before and after decriminalization: The case of California 2007–2013. *International Journal of Drug Policy*. 2015;26(4):336-44.
71. Model KE. The Effect of Marijuana Decriminalization on Hospital Emergency Room Drug Episodes: 1975–1978. *Journal of the American Statistical Association*. 1993;88(423):737-47.
72. Windle SB, Socha P, Nazif-Munoz JI, Harper S, Nandi A. The Impact of Cannabis Decriminalization and Legalization on Road Safety Outcomes: A Systematic Review. *Am J Prev Med*. 2022;63(6):1037-52.
73. Sevigny EL. The effects of medical marijuana laws on cannabis-involved driving. *Accid Anal Prev*. 2018;118:57-65.
74. Félix S, Portugal P. Drug decriminalization and the price of illicit drugs. *International Journal of Drug Policy*. 2017;39:121-9.

75. Maier SL, Mannes S, Koppenhofer EL. The implications of marijuana decriminalization and legalization on crime in the United States. *Contemporary Drug Problems: An Interdisciplinary Quarterly*. 2017;44(2):125-46.
76. Gunadi C, Shi Y. Cannabis decriminalization and racial disparity in arrests for cannabis possession. *Soc Sci Med*. 2022;293:114672.
77. Shanahan M, Ritter A. Cost Benefit Analysis of Two Policy Options for Cannabis: Status Quo and Legalisation. *PLoS One*. 2014;9(4):e95569.
78. Wadsworth E, Cristiano N, Pacheco K, Jesseman R, Hammond D. Home cultivation across Canadian provinces after cannabis legalization. *Addictive Behaviors Reports*. 2022:100423.
79. Wadsworth E, Schauer GL, Hammond D. Home cannabis cultivation in the United States and differences by state-level policy, 2019-2020. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*. 2022:1-11.
80. Fischer B. The 'ban' for public health that wasn't? Views and impressions on cannabis retail promotion/advertising realities amidst legalization policy in Canada. *International Journal of Drug Policy*. 2024:104294.
81. Blanchette JG, Pacula RL, Smart R, Lira MC, Boustead AE, Caulkins JP, et al. Rating the comparative efficacy of state-level cannabis policies on recreational cannabis markets in the United States. *International Journal of Drug Policy*. 2022;106:103744.
82. Hall W, Stjepanović D, Dawson D, Leung J. The implementation and public health impacts of cannabis legalization in Canada: a systematic review. *Addiction*. 2023.
83. Chiu V, Leung J, Hall W, Stjepanović D, Degenhardt L. Public health impacts to date of the legalisation of medical and recreational cannabis use in the USA. *Neuropharmacology*. 2021:108610.
84. Hall W, Lynskey M. Assessing the public health impacts of legalizing recreational cannabis use: the US experience. *World Psychiatry*. 2020;19(2):179-86.
85. Manthey J, Hayer T, Jacobsen B, Kalke J, Klinger S, Rehm J, et al. Effects of legalizing cannabis: Bundesministerium für Gesundheit; 2023. Available from: <https://www.bundesgesundheitsministerium.de/service/publikationen/details/technical-report-effects-of-legalizing-cannabis.html>.
86. Fischer B, Robinson T, Albrecht H-J. Primary crime-related outcome indicators associated with recreational cannabis legalization: a comprehensive literature and data review. *Crime, Law and Social Change*. 2024.
87. Walker M, Carpino M, Lightfoot D, Rossi E, Tang M, Mann R, et al. The effect of recreational cannabis legalization and commercialization on substance use, mental health, and injury: a systematic review. *Public Health*. 2023;221:87-96.
88. Athanassiou M, Dumais A, Zouaoui I, Potvin S. The clouded debate: A systematic review of comparative longitudinal studies examining the impact of recreational cannabis legalization on key public health outcomes. *Frontiers in psychiatry*. 2023;13.
89. O'Grady MA, Iverson MG, Suleiman AO, Rhee TG. Is legalization of recreational cannabis associated with levels of use and cannabis use disorder among youth in the United States? A rapid systematic review. *Eur Child Adolesc Psychiatry*. 2022.
90. Smart R, Pacula RL. Early evidence of the impact of cannabis legalization on cannabis use, cannabis use disorder, and the use of other substances: Findings from state policy evaluations. *Am J Drug Alcohol Abuse*. 2019;45(6):644-63.
91. Boury H, Hall W, Fischer B. Developments and Changes in Primary Public Health Outcome Indicators Associated with the Legalization of Non-Medical Cannabis Use and Supply in Canada (2018): A Comprehensive Overview. *International Journal of Mental Health and Addiction*. 2022:1-15.
92. Cerdá M, Mauro C, Hamilton A, Levy NS, Santaella-Tenorio J, Hasin D, et al. Association Between Recreational Marijuana Legalization in the United States and Changes in Marijuana Use and Cannabis Use Disorder From 2008 to 2016. *JAMA psychiatry*. 2020;77(2):165-71.

93. Everson EM, Dilley JA, Maher JE, Mack CE. Post-Legalization Opening of Retail Cannabis Stores and Adult Cannabis Use in Washington State, 2009-2016. *Am J Public Health*. 2019;109(9):1294-301.
94. Farrelly KN, Wardell JD, Marsden E, Scarfe ML, Najdzionek P, Turna J, et al. The Impact of Recreational Cannabis Legalization on Cannabis Use and Associated Outcomes: A Systematic Review. *Subst Abuse*. 2023;17:11782218231172054.
95. Manthey J, Armstrong MJ, Hayer T, Myran DT, Pacula RL, Queirolo R, et al. How to interpret studies on the impact of legalizing cannabis. *Addiction*. 2023;118(11):2242-3.
96. Bae H, Kerr D. Marijuana use trends among college students in states with and without legalization of recreational use: Initial and longer term changes 2008-2018. *Addiction*. 2020;115(6):1115-24.
97. Cantor N, Silverman M, Gaudreault A, Hutton B, Brown C, Elton-Marshall T, et al. The association between physical availability of cannabis retail outlets and frequent cannabis use and related health harms: a systematic review. *The Lancet Regional Health – Americas*. 2024;32.
98. Manthey J, Jacobsen B, Hayer T, Kalke J, Lopez-Pelayo H, Pons-Cabrera MT, et al. The impact of legal cannabis availability on cannabis use and health outcomes: A systematic review. *The International journal on drug policy*. 2023;116:104039.
99. Nguyen HV, Mital S. Changes in Youth Cannabis Use After an Increase in Cannabis Minimum Legal Age in Quebec, Canada. *JAMA Network Open*. 2022;5(6):e2217648-e.
100. Wadsworth E, Driezen P, Pacula RL, Hammond D. Cannabis flower prices and transitions to legal sources after legalization in Canada, 2019-2020. *Drug Alcohol Depend*. 2022;231:109262.
101. Smart R, Caulkins JP, Kilmer B, Davenport S, Midgette G. Variation in cannabis potency and prices in a newly legal market: evidence from 30 million cannabis sales in Washington state. *Addiction*. 2017;112(12):2167-77.
102. Meinhofer A, Rubli A. Illegal drug market responses to state recreational cannabis laws. *Addiction (Abingdon, England)*. 2021;116(12):3433-43.
103. Martins SS, Segura LE, Levy NS, Mauro PM, Mauro CM, Philbin MM, et al. Racial and Ethnic Differences in Cannabis Use Following Legalization in US States With Medical Cannabis Laws. *JAMA network open*. 2021;4(9):e2127002.
104. Hasin DS, Wall MM, Choi CJ, Alschuler DM, Malte C, Olfson M, et al. State Cannabis Legalization and Cannabis Use Disorder in the US Veterans Health Administration, 2005 to 2019. *JAMA psychiatry*. 2023.
105. Delling FN, Vittinghoff E, Dewland TA, Pletcher MJ, Olgin JE, Nah G, et al. Does cannabis legalisation change healthcare utilisation? A population-based study using the healthcare cost and utilisation project in Colorado, USA. *BMJ open*. 2019;9(5):e027432.
106. Mennis J, McKeon TP, Stahler GJ. Recreational cannabis legalization alters associations among cannabis use, perception of risk, and cannabis use disorder treatment for adolescents and young adults. *Addict Behav*. 2023;138(2gw, 7603486):107552.
107. Mennis J, Stahler GJ. Adolescent treatment admissions for marijuana following recreational legalization in Colorado and Washington. *Drug Alcohol Depend*. 2020;210(ebs, 7513587):107960.
108. Allaf S, Lim JS, Buckley NA, Cairns R. The impact of cannabis legalization and decriminalization on acute poisoning: A systematic review. *Addiction*. 2023;118(12):2252-74.
109. Shi Y, Liang D. The Association between Recreational Cannabis Commercialization and Cannabis Exposures Reported to the US National Poison Data System. *Addiction*. 2020;115(10):1890-9.
110. Myran DT, Tanuseputro P, Auger N, Konikoff L, Talarico R, Finkelstein Y. Pediatric Hospitalizations for Unintentional Cannabis Poisonings and All-Cause Poisonings Associated With Edible Cannabis Product Legalization and Sales in Canada. *JAMA Health Forum*. 2023;4(1):e225041-e.
111. Klein TA, Dilley JA, Graves JM, Liebelt EL. Synthetic cannabinoid poisonings and access to the legal cannabis market: findings from US national poison centre data 2016-2019. *Clin Toxicol (Phila)*. 2022;60(9):1024-8.

112. Borodovsky JT, Lee DC, Crosier BS, Gabrielli JL, Sargent JD, Budney AJ. U.S. cannabis legalization and use of vaping and edible products among youth. *Drug Alcohol Depend.* 2017;177:299-306.
113. Canadian Cannabis Survey. Cannabis use for non-medical purposes among Canadians (aged 16+) Ottawa: Health Canada; 2024 [Available from: <https://health-infobase.canada.ca/cannabis/>].
114. Leung J, Stjepanovic D, Dawson D, Hall WD. Do Cannabis Users Reduce Their THC Dosages When Using More Potent Cannabis Products? A Review. *Frontiers in psychiatry.* 2021;12:630602.
115. Elser H, Humphreys K, Kiang MV, Mehta S, Yoon JH, Faustman WO, et al. State Cannabis Legalization and Psychosis-Related Health Care Utilization. *JAMA Network Open.* 2023;6(1):e2252689-e.
116. Lyubchich V. Assessing the Impact of Marijuana Decriminalization on Vehicle Accident Experience. Document 222163 [Internet]. 2022. Available from: <https://www.cia-ica.ca/publications/publication-details/rp222163>.
117. Callaghan RC, Sanches M, Vander Heiden J, Asbridge M, Stockwell T, Macdonald S, et al. Canada's cannabis legalization and drivers' traffic-injury presentations to emergency departments in Ontario and Alberta, 2015-2019. *Drug Alcohol Depend.* 2021;228(ebs, 7513587):109008.
118. Statistics Canada. Detailed household final consumption expenditure, Canada, quarterly (x 1,000,000) 2024 [Available from: <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3610012401>].
119. Darnell AJ, Hirsch M, Wanner P. Suppressing illicit cannabis markets after state marijuana legalization. Olympia: Washington State Institute for Public Policy, Group; 2019. Available from: https://www.wsipp.wa.gov/ReportFile/1708/Wsipp_Suppressing-Illicit-Cannabis-Markets-After-State-Marijuana-Legalization_Report.pdf.
120. Wadsworth E, Driezen P, Dilley JA, Gabrys R, Jesseman R, Hammond D. Proximity to legal cannabis stores in Canada and use of cannabis sources in the first three years of legalization, 2019-2021. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs.* 2023;84(6):852-62.
121. Goodman S, Wadsworth E, Hammond D. Reasons for Purchasing Cannabis From Illegal Sources in Legal Markets: Findings Among Cannabis Consumers in Canada and U.S. States, 2019–2020. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs.* 2022;83(3):392-401.
122. John PS. The reality of legal weed in California: Huge illegal grows, violence, worker exploitation and deaths. *Los Angeles Times.* 2022.
123. Gunadi C, Shi Y. Association of Recreational Cannabis Legalization With Cannabis Possession Arrest Rates in the US. *JAMA Network Open.* 2022;5(12):e2244922-e.
124. Government of Canada. Summary From Engagement With First Nations, Inuit And Métis Peoples. THE CANNABIS ACT AND ITS IMPACTS [Internet]. 2022 17 September 2024. Available from: https://www.canada.ca/content/dam/hc-sc/documents/programs/indigenous-engagement-approach-cannabis-act-legislative-review/document/PDF_Summary_Engagement_Report_EN.pdf.
125. Francis B, Arnot DM. On the Outside Looking In: The Implementation of the Cannabis Act and its effects on Indigenous Peoples 2023 17 September 2024. Available from: https://sencanada.ca/content/sen/committee/441/APPA/reports/Cannabis_Report_e.pdf.
126. Legislative Review Secretariat. Legislative Review of the Cannabis Act: What We Heard Report. Ottawa: Health Canada; 2023. Available from: <https://www.canada.ca/en/health-canada/services/drugs-medication/cannabis/laws-regulations/cannabis-act-legislative-review/expert-panel/legislative-review-cannabis-act-report.html#c8>.
127. Anastasia M, Maryam I, David H. Adverse outcomes of cannabis use in Canada, before and after legalisation of non-medical cannabis: cross-sectional analysis of the International Cannabis Policy Study. *BMJ Open.* 2024;14(1):e077908.
128. Firth CL, Hajat A, Dilley JA, Braun M, Maher JE. Implications of Cannabis Legalization on Juvenile Justice Outcomes and Racial Disparities. *Am J Prev Med.* 2020;58(4):562-9.
129. Firth CL, Maher JE, Dilley JA, Darnell A, Lovrich NP. Did marijuana legalization in Washington State reduce racial disparities in adult marijuana arrests? *Subst Use Misuse.* 2019;54(9):1582-7.

130. Wiese JL, Watson TM, Owusu-Bempah A, Hyshka E, Wells S, Robinson M, et al. Overpoliced and Underrepresented: Perspectives on Cannabis Legalization From Members of Racialized Communities in Canada. *Contemporary Drug Problems*. 2023;50(1):25-45.
131. Boyd N, Reid AA. Three Years In: A Consideration of the Impacts of Canada's Legalization of Cannabis on Law Enforcement. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice*. 2023;65(1):37-59.
132. Task Force on Cannabis Legalization and Regulation. A Framework for the Legalization and Regulation of Cannabis in Canada. In: Canada H, editor. Ottawa: Health Canada; 2016.
133. BC Cannabis Secretariat. Cannabis in British Columbia: Results from the 2021 BC Cannabis Use Survey 2022. Available from: https://www2.gov.bc.ca/assets/gov/public-safety-and-emergency-services/public-safety/cannabis/2021_bc_cannabis_use_survey_report_final.pdf.
134. Firth CL, Warren KM, Perez L, Kilmer B, Shih RA, Tucker JS, et al. Licensed and unlicensed cannabis outlets in Los Angeles County: the potential implications of location for social equity. *Journal of Cannabis Research*. 2022;4(1):18.
135. Haucap J, Knoke L. Fiskalische Auswirkungen einer Cannabislegalisierung in Deutschland: Ein Update 2021 19. November 2021. Available from: https://www.dice.hhu.de/fileadmin/redaktion/Fakultaeten/Wirtschaftswissenschaftliche_Fakultaet/DICE/Bilder/Nachrichten_und_Meldungen/Fiskalische_Effekte_Cannabislegalisierung_final.pdf.
136. Statistics Canada. Net income of cannabis authorities and government revenue from the sale of cannabis (x 1,000) 2024 [Available from: <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=1010016501>].
137. Deloitte and Ontario Cannabis Store. An industry makes its mark: The economic and social impact of Canada's cannabis sector 2021 18 September 2024. Available from: <https://www2.deloitte.com/ca/en/pages/consumer-business/articles/an-industry-makes-its-mark.html>.
138. Canadian Substance Use Costs and Harms Scientific Working Group. Canadian substance use costs and harms (2007–2020). Ottawa, Ontario: Canadian Centre on Substance Use and Addiction; 2023. Available from: <https://www.ccsa.ca/sites/default/files/2019-04/CSUCH-Canadian-Substance-Use-Costs-Harms-Report-2018-en.pdf>.
139. Sherk A. Canada's Alcohol Deficit, 2007–2020: Social Cost, Public Revenue, Magnitudes of Alcohol Use, and the Per-Drink Net Deficit for a Fourteen-Year Period. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*. 2024;85(3):306-11.
140. Statistics Canada. Research to Insights: Cannabis in Canada 2023 [Available from: <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-631-x/11-631-x2023006-eng.htm>].
141. Rehm J, Sornpaisarn B. Canada's Cannabis Legalization with Strict Public Health Control. *SUCHT*. 2023;69(1):15-8.